

KINDERDAGVERBLIJF CHRYSANT

2026

VERSIE 1 maart

Inhoud

Voorwoord	3
Introductie & Organisatie	5
Praktische informatie	5
Visie kinderdagverblijf Chrysant	7
De visie op de kinderen	11
Verantwoorde kinderopvang	13
Een kwalitatieve leefomgeving bij Kinderdagverblijf Chrysant	15
Kwaliteit van de leefomgeving	18
Verantwoorde kinderopvang en pedagogische doelen	19
Emotionele veiligheid, hechting en welbevinden	20
Hoe bevorderen we nog meer een veilig klimaat?	25
Sociale kwaliteiten bevorderen	28
Verticale stamgroep	31
Dagprogramma Verticaal 1	33
De zes uitgangspunten voor een goed pedagogisch klimaat en de interactievaardigheden van de pedagogisch medewerkers	36
1. Corrigeren en belonen	38
2. Sensitieve responsiviteit	40
3. Respect voor de autonomie	42
4. Structuur en grenzen	45
5. Ontwikkeling stimuleren	48
6. Interacties tussen kinderen begeleiden	52
Normen, Waarden en Cultuur overbrengen	55
Externe coaching door pedagogisch beleidsmedewerker	58
Observeren van ontwikkeling en welbevinden	61
Vaste beroepskracht voor baby's	64
Inzetten van andere volwassenen, BOL en of BBL stagiaires, zij-instromers, vrijwilligers of ondersteuners	66
Beroepskracht-kindratio (BKR), Groepsgrootte en structurele kwaliteit	68
VOG	70
Vervanging en continuïteit	70
Mentorschap	71
Eten en drinken en borstvoeding	72
Verschonen en zindelijk worden	74
Slapen	74

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	75
Activiteiten	76
Taal	76
Omgang met kinderen	76
Programma, dagindeling en spelactiviteiten	76
Buitenspelen	76
Plaatsingsbeleid	77
Opzegging	77
Afnemen van extra incidentele dagen.....	77
Kennismaken en oriënteren.....	77
Wennen	77
Wennen bij baby's	78
Sensitief reageren op baby's	78
De wenperiode	79
Wegbrengen en afscheid nemen.....	79
Ophalen	80
Mogelijkheden tot ruilen van dagen of dagdelen	80
Privacy en AVG.....	81
Tarieven 2026	83
Inclusie en diversiteit	84
Verjaardagen en feesten	85
Ziekte	85
Calamiteit	87
Hitteplan	87
Overdracht	87
Schriftje	89
Drie-uursregeling.....	89
Achterwacht en Vierogenbeleid	91
Klachtenregeling, Communicatie en Ouders/verzorgersamenwerking.....	92
Overige Aandachtspunten	96
Gedragsregels	98
Veiligheid & Gezondheid – Risico-inventarisatie en Huisregels	101
Kwaliteitscyclus en evaluatie	104
Tot slot	105
Oprichter Kaey Çildir.....	106
Oprichter Hatice Özkul.....	107

Voorwoord

Wist je dat de Verenigde Naties in 1989 het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind officieel heeft aangenomen? In dit Kinderrechtenverdrag staan 54 artikelen met afspraken over de rechten van kinderen en jongeren. Dit verdrag werd op 20 november 1989 door bijna alle landen ondertekend!

Om hier een ode aan te brengen hebben wij, Hatice en Kaey, de naam *Chrysant* gekozen. De plant staat namelijk symbool als geboortebloem voor de maand november. In de tuin vind je daarom straks op verschillende plekken deze prachtige plant – zowel binnen als buiten. Welkom bij Kinderdagverblijf Chrysant!

De bedenkers van Kinderdagverblijf Chrysant hebben jarenlang als zelfstandigen gewerkt voor grote, bekende organisaties en diverse kleinere instellingen. Hatice en Kaey werken sinds 2013 samen in een vennootschap onder firma en kwamen als zzp'ers bij vele organisaties over de vloer, zowel ad hoc als langdurig, en vaak op projectbasis.

Een gezamenlijke droom tijdens hun opleiding was het openen van een eigen kinderdagverblijf, waarin kind, verzorger en pedagoog gelijkwaardig centraal staan. Een werkplek waar een tevreden pedagogisch medewerker met plezier met kinderen werkt, zodat ouders/verzorgers hun meest kostbare bezit met een gerust hart kunnen toevertrouwen.

Ontwikkeling stimuleren we bij het kind door middel van een pedagogisch veilig speelklimaat. Dit kan alleen wanneer professionals optimaal in staat zijn hun kwaliteiten in te zetten. Kinderen zijn in onze ogen geen projecten, maar in de eerste plaats kinderen! Elk kind volgt zijn eigen ritme en tempo. Dit ondersteunen wij door onze bewust kleinschalige organisatie, met daarin uiteraard uitstekende faciliteiten.

Ons uitgangspunt is dat een kind vooral plezier heeft, zich veilig kan hechten en dat ons kinderdagverblijf als een tweede thuis voelt – zowel voor kinderen als voor ouders/verzorgers.

Met trots bieden wij u ons pedagogisch beleidsplan aan. Dit plan is geschreven voor pedagogisch medewerkers als richtlijn in hun werk. Hierin staat beschreven hoe wij graag zien dat er wordt omgegaan met kinderen, ouders/verzorgers en collega's. Op deze manier kan iedereen een weloverwogen keuze maken voor onze opvang. We geven een helder beeld van wat wij belangrijk vinden in de omgang met kinderen en bevatten tevens ons algemene beleid. Door dit beleidsplan te lezen krijgt u inzicht in welke regels en werkwijzen wij hanteren. Overall waar het woord *ouders/verzorgers* wordt gebruikt, bedoelen wij zowel ouders/verzorgers als verzorgers.

Bij Kinderdagverblijf Chrysant begeleiden we kinderen in een belangrijke fase van hun leven. Vanaf hun geboorte zijn kinderen volledig afhankelijk van de zorg van anderen, maar binnen vier jaar groeien zij naar een grote mate van zelfstandigheid. In deze periode leren zij zich voortbewegen, ontdekken zij begrippen en regels, beginnen zij te praten, spelen zij samen met andere kinderen en leren zij zichzelf aan- en uit te kleden. Dit proces – van afhankelijkheid naar zelfstandigheid – is intensief en bijzonder.

De ontwikkeling verloopt bij ieder kind op een unieke manier en in een eigen tempo. Elk kind brengt zijn eigen capaciteiten, intelligentie en temperament mee, en de omgeving speelt hierin een grote rol. Bij Chrysant creëren we een warme, vriendelijke sfeer waarin kinderen zich veilig

en op hun gemak voelen. Vanuit deze basis durven kinderen hun nieuwsgierigheid te volgen en hun talenten te ontdekken. Wij ondersteunen deze ontdekkingsreis door aandachtig te kijken naar de individuele behoeften van elk kind.

Nogmaals van harte welkom bij Kinderdagverblijf Chrysant:
een kleinschalig, verticaal kinderdagverblijf in Nieuwland, Amersfoort.

Met dit pedagogisch beleidsplan willen wij u graag een indruk geven van onze werkwijze, zodat u uw kind straks met vertrouwen bij ons brengt. Een pedagogisch beleidsplan biedt duidelijkheid aan alle betrokkenen: het management, medewerkers, oudercommissie, ouders/verzorgers en overige geïnteresseerden. De kwaliteit van goede opvang kan een belangrijke bijdrage leveren aan de opvoeding en ontwikkeling van jonge kinderen. Kinderen zijn van nature gemotiveerd om te leren en nieuwsgierig naar de wereld om hen heen. Hierbij is samenwerking tussen ouders/verzorgers, pedagogisch medewerkers en kinderen van groot belang.

Wij hopen dat u en uw kind een fijne tijd bij ons zullen hebben. Mocht u vragen, tips of opmerkingen hebben, dan horen wij dit graag. Wij zorgen met liefde voor uw kind – en dat doen we graag zorgvuldig, samen met u.

Introductie & Organisatie

Praktische informatie

Kinderdagverblijf Chrysant
Waterdreef 172
3824 HC Amersfoort

06 51 81 54 55

www.kinderdagverblijfchrysant.nl

info@kinderdagverblijfchrysant.nl

Openingstijden

Kinderdagverblijf Chrysant is geopend van maandag t/m vrijdag van **07:35 – 18:10 uur**.

- **Openingstijden voor de kinderen:** 07:35 uur tot 18:10 uur.
- **Aanwezigheid personeel:** De dienst van de eerste KDV-medewerker start dagelijks om 07:30 uur voor opstartwerkzaamheden en het fungeren als achterwacht voor de VSO.

Haal- en brengtijden

Het kinderdagverblijf hanteert vaste breng- en haaltijden. Tijdens deze momenten is er ruimte om informatie uit te wisselen en vragen te stellen aan de pedagogisch medewerkers.

Ouders/verzorgers/verzorgers worden verzocht om gaarne 10 minuten eerder te komen, zodat een goede overdracht kan plaatsvinden vóór de eindtijd.

Uw kind kan komen vanaf **07:35 tot 18:10 uur**.

Graag ophalen vanaf 16:00 uur.

Wij verzoeken ouders/verzorgers/verzorgers hun kind ruim vóór sluitingstijd op te halen, zodat er voldoende tijd is voor een zorgvuldige overdracht.

Indien ophalen niet tijdig mogelijk is, wordt dit vooraf afgestemd met de pedagogisch medewerker.

Vakantie

Kinderdagverblijf Chrysant is het hele jaar geopend, behalve op nationale feestdagen. Voor de schoolvakanties vragen we u door te geven of uw kind aanwezig zal zijn, zodat we onze planning daarop kunnen afstemmen. Het contract loopt tijdens vakanties door, conform de Wet kinderopvang.

Bij Kinderdagverblijf Chrysant doen we ons uiterste best om u en uw kind een fijne, veilige en vertrouwde omgeving te bieden. Met veel liefde en aandacht zorgen wij ervoor dat kinderen een fijne tijd bij ons hebben en zich optimaal kunnen ontwikkelen in een omgeving die aansluit bij hun behoeften en hen stimuleert om te groeien.

Gesloten op:

- Nieuwjaarsdag
- Tweede Paasdag
- Hemelvaartsdag
- Koningsdag
- Bevrijdingsdag (eens per 5 jaar)

- Tweede Pinksterdag
- Eerste en Tweede Kerstdag

Op kerstavond en oudejaarsdag vragen wij ouders/verzorgers hun kind om 17.00 uur op te halen. Indien dit niet mogelijk is, wordt dit vooraf afgestemd met de pedagogisch medewerker..

Visie kinderdagverblijf Chrysant

Door hun kind naar het kinderdagverblijf te brengen, kiezen ouders/verzorgers voor opvang in een groep. Voor het kind betekent dit een omgeving met andere mogelijkheden dan thuis. Het kinderdagverblijf is een plek waar kinderen elkaar ontmoeten, leren kennen, samen spelen, eten en slapen, rekening leren houden met anderen, en nieuwe ervaringen opdoen.

De ruimte binnen het kinderdagverblijf is speciaal ingericht voor kinderen en biedt vaak meer of andere speelmogelijkheden dan thuis.

In het kinderdagverblijf besteden we gericht aandacht aan de individuele ontwikkeling van ieder kind: taal, creatief spel, het oefenen van vaardigheden, zelfstandigheid, respect voor elkaar, het ontdekken van eigen mogelijkheden en het omgaan met structuur en grenzen.

Het kinderdagverblijf biedt daarmee een verbreding van de opvoedingssituatie voor zowel kinderen als ouders/verzorgers. Door deze verbreding krijgen meer mensen dan alleen ouders/verzorgers een rol in de ontwikkeling van het kind. Ouders/verzorgers mogen van pedagogisch medewerkers ondersteuning verwachten, in de vorm van betrokkenheid en — wanneer gewenst — het meedenken over opvoedingsvragen. Dit meedenken gebeurt via diverse overlegvormen en is wederzijds; ook pedagogisch medewerkers kunnen ondersteuning nodig hebben van ouders/verzorgers.

Ouders/verzorgers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun kind tijdens hun afwezigheid goed verzorgd en begeleid wordt en dat de ruimte waarin kinderen verblijven aantrekkelijk, veilig en schoon is. Daarnaast mogen zij verwachten dat er zorgvuldig met hun kind wordt omgegaan, dat zij vragen, opmerkingen, wensen en klachten kunnen delen en dat zij voldoende geïnformeerd worden.

Een kind moet zich kunnen ontplooiën in een kinderdagverblijf. Opvang betekent meer dan “gezellig bezig zijn met kinderen”. Om een stevige basis te leggen voor het pedagogisch handelen, heeft Kinderdagverblijf Chrysant pedagogische doelen geformuleerd. Deze doelen vormen de basis voor ons dagelijkse handelen en het leefklimaat in de groep.

Dit pedagogisch beleidsplan beschrijft onze visie op de dagelijkse omgang met kinderen binnen Kinderdagverblijf Chrysant.

De vier pedagogische basisdoelen van professor Riksen-Walraven

- 1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid**
- 2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties**
- 3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties**
- 4. Kinderen de mogelijkheid bieden om zich normen, waarden en de cultuur van de samenleving eigen te maken**

Wij realiseren deze doelen door aandacht te hebben voor onze pedagogisch medewerkers (PM'ers). We stimuleren en coachen hen op interactievaardigheden. Daarnaast besteden we zorg aan de kwaliteit van de leefomgeving (locatie, inrichting, materialen) en aan structurele voorwaarden zoals groepssamenstelling, groepsgrootte, stabiliteit en het aantal medewerkers.

Kernwaarden

Plezier

Spel staat centraal binnen Kinderdagverblijf Chrysant. Spelen vraagt om creativiteit en zorgt voor plezier: het plezier van ontdekken, het aanleren van nieuwe vaardigheden en het succes wanneer iets voor het eerst lukt. Samen spelen met leeftijdsgenootjes vormt een essentiële basis voor de toekomst.

Samen

In een groep leer je samenwerken, delen en rekening houden met elkaar. De diversiteit aan achtergronden maakt onze opvang rijk en waardevol. Kinderen reageren al vroeg op elkaar en leren welke gedragingen werken. Het vinden van het juiste moment om ergens bij aan te sluiten is een levenslange vaardigheid. Kinderen leren van én met elkaar. Iedereen is welkom, iedereen doet mee.

Groei

Alles wat aandacht krijgt, groeit. Kinderen die zich veilig en prettig voelen, ontwikkelen zich in alle opzichten. Een kind dat zich sterk voelt, durft op ontdekkingsreis te gaan. Wij geven kinderen de ruimte om hun talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. We stimuleren beweging, buiten zijn, actief spel en samen spelen. We moedigen kinderen aan om zelf te ontdekken en creatieve oplossingen te bedenken. Onze activiteiten zijn uitdagend, betekenisvol, leuk en leerzaam.

Veilig

Kinderdagverblijf Chrysant is een veilige plek voor kinderen, zowel fysiek als emotioneel. We bieden warmte en geborgenheid, zodat kinderen zelfvertrouwen ontwikkelen. Pas wanneer een kind zich veilig voelt, komt het tot spel en ontwikkeling. Kinderen hoeven bij ons niet bang te zijn om fouten te maken; bij leren hoort ook vallen en opnieuw proberen. Een kind durft alleen te vallen wanneer het weet dat het wordt opgevangen — en bij Chrysant worden kinderen opgevangen.

Spelenderwijs leren

Leren door te spelen en spelen door te leren. Spelen — veel spelen — is ontzettend belangrijk, zowel binnen als buiten. Met echte materialen wordt de wereld om het kind heen herkenbaar. Door te imiteren in verschillende situaties verwerken kinderen beter wat zij om zich heen zien. Dit geeft plezier én vertrouwen.

Daarom richten we de groep bewust in op spel, en ondernemen we veel activiteiten binnen en buiten. Door spelletjes te doen, krijgen kinderen de juiste bagage mee en bouwen zij aan zelfvertrouwen. Daarnaast leren kinderen door veel samen te spelen ook zichzelf beter kennen.

In onze verticale groep van 0 tot 4 jaar zijn er altijd genoeg leeftijdsgenootjes én oudere of jongere kinderen om mee te spelen. Dat is precies de kracht van deze groepsvorm.

Buitenspelen

Buitenspelen heeft enorm veel positieve effecten. Lekker bewegen in de buitenlucht zorgt voor ontspanning, ontlading en stimuleert motorische vaardigheden.

In onze grote tuin van $\pm 500 \text{ m}^2$ valt veel te ontdekken:

- loopfietsjes,
- een zandbak,
- planten,
- beestjes en natuurlijke speelelementen.

Onze natuurtuin is zo ingericht dat spelen en natuurbeleving hand in hand gaan. Buiten oefenen kinderen met motorische vaardigheden, leren zij risico's inschatten, grenzen verkennen en zelf keuzes maken. Wij begeleiden hen hier pedagogisch in.

Hoewel de tuin uitnodigend en uitdagend is, zorgen we er uiteraard voor dat er geen grote gevaren zijn.

Eropuit

Met de bolderkar eropuit! Kinderen vinden het heerlijk om op pad te gaan. De buitentuin is fantastisch, maar ook in de wijk zijn er talloze mogelijkheden om te ontdekken. In een nieuwe omgeving leert een kind opnieuw en anders.

Wij proberen kinderen buiten zo min mogelijk te entertainen. Onderzoek laat zien dat het waardevol is wanneer kinderen leren zélf te spelen. Wij faciliteren, sluiten aan en volgen hun spel — in plaats van het te sturen.

Betrokken op afstand

Wij mengen ons bewust niet voortdurend in het spel van kinderen. Zij moeten ruimte ervaren om hun eigen gang te gaan. We observeren, ondersteunen waar nodig en stemmen onze begeleiding af op hun behoeften.

Soms helpen we hen op weg, bieden we iets aan of spelen we kort mee. Zo stimuleren we zelfstandigheid zonder hun natuurlijke ontdekkingsdrang te onderbreken.

Goed voorbeeld doet goed volgen

Kinderen leren veel door te kijken naar ons gedrag. Daarom zijn wij 'levende voorbeelden'. We laten in ons handelen zien wat beleefd, vriendelijk, assertief, empathisch en positief gedrag is. We inspireren kinderen door hen voorbeelden te geven én hen te laten ervaren welk effect hun gedrag heeft.

Jong geleerd, oud gedaan

De kinderen van nu zijn de volwassenen van de toekomst. Daarom nemen wij hen serieus en geven wij hen invloed op hun eigen situatie.

We leren kinderen respect te hebben voor zichzelf én voor anderen — en dat verschillen mogen bestaan. Door kinderen binnen hun mogelijkheden medeverantwoordelijk te maken voor de sfeer en het welzijn in de groep, voelen zij zich waardevol en echt onderdeel van het geheel.

Samen onderdeel van een groter geheel

Iedereen heeft recht op een eigen plekje en mag zijn wie hij is. Wij stimuleren die eigenheid, want geen enkel kind is hetzelfde. Tegelijkertijd leren we kinderen verantwoordelijkheid te nemen voor hun gedrag en zich bewust te zijn van hun rol binnen een groep.

Kinderen mogen bij ons écht invloed uitoefenen. Ze denken mee over activiteiten, beslissen mee over de aanschaf van materialen en de inrichting, en hebben inspraak in het dagritme.

De visie op de kinderen

Bij Kinderdagverblijf Chrysant geloven wij dat ieder kind een uniek en waardevol individu is. Elk kind komt bij ons binnen met een eigen karakter, eigen behoeften en een eigen tempo van ontwikkelen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen volledig zichzelf kunnen zijn en dat zij worden gezien, gehoord en gerespecteerd. Deze erkenning vormt het hart van onze pedagogische visie.

In onze groepen creëren wij een warme, veilige en overzichtelijke omgeving waarin kinderen zich op hun eigen manier kunnen ontwikkelen, zowel individueel als binnen de groep. Wij begeleiden kinderen met oprechte aandacht, duidelijke grenzen en een liefdevolle benadering. Zo ondersteunen wij hen in het groeien naar zelfvertrouwen, zelfstandigheid en positief sociaal gedrag.

Naast de dagelijkse verzorging bieden wij een rijke speel- en leeromgeving die de ontwikkeling stimuleert op sociaal-emotioneel, motorisch, creatief, taalvaardig en cognitief gebied. Spelenderwijs maken kinderen kennis met de normen en waarden die in onze samenleving van belang zijn. Wij zorgen dat deze aansluiten bij de belevingswereld van het kind en de opvoedwaarden van het gezin.

Onze visie op Ontwikkeling

Wij zien ontwikkeling als een persoonlijk proces: elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier, in zijn eigen tempo en vanuit zijn eigen behoeften. Kinderen hebben van nature een sterke drang om te ontdekken en te leren. Wanneer een kind zich veilig, geliefd en gezien voelt, durft het de wereld tegemoet te treden en nieuwe stappen te zetten.

Daarom bieden wij een pedagogisch klimaat waarin kinderen worden aangemoedigd om te onderzoeken, te experimenteren, fouten te maken en opnieuw te proberen. Onze pedagogisch medewerkers bieden hierbij professionele ondersteuning, positieve aandacht en begeleiding op maat.

Respect voor de bijzonderheid van ieder kind

Wij nemen de achtergrond en wensen van ouders/verzorgers serieus en passen onze zorg hierop aan wanneer mogelijk.

Voorbeeld:

Wanneer ouders/verzorgers aangeven dat hun kind vegetarisch eet, houden wij hier rekening mee in de inkoop en bereiding van maaltijden.

Wanneer een gezin een bepaalde religieuze of culturele achtergrond heeft, tonen wij begrip en passen wij onze benadering hierop aan.

Positieve benadering en opbouw van zelfvertrouwen

We stimuleren kinderen door positieve aandacht en complimenten te geven, zodat zij een gezond zelfbeeld ontwikkelen.

Voorbeeld:

Wanneer een kind een mooie tekening maakt, iets nieuws probeert of op een fijne manier met anderen speelt, benoemen wij dat en moedigen wij het kind aan.

Stimuleren in ontwikkeling op het juiste moment

Wij volgen kinderen nauwkeurig en sluiten aan bij signalen die zij geven, in overleg met ouders/verzorgers.

Voorbeeld:

Wanneer een kind aangeeft klaar te zijn voor de zindelijkheidsfase, begeleiden we dit zorgvuldig. We laten het kind regelmatig naar het toilet gaan en belonen het op een positieve manier, bijvoorbeeld met een sticker.

Ontdekken door te proberen en probleemoplossend te leren

We geven kinderen de ruimte om te experimenteren en zelf oplossingen te zoeken.

Voorbeeld:

Wanneer een toren van Duplo omvalt, stimuleren wij het kind om opnieuw te proberen, eventueel op een andere manier, zodat het leert volhouden en oplossingsgericht te denken.

Ontwikkeling als individu én als groepslid

We wisselen individuele aandacht af met gezamenlijke activiteiten om zowel persoonlijke groei als sociale ontwikkeling te bevorderen.

Voorbeeld:

We lezen soms één-op-één een boekje of doen een klein spel, maar ondernemen ook groepsactiviteiten waarbij kinderen leren om te delen, samen te werken en rekening te houden met elkaar.

Samengevat:

Kinderdagverblijf Chrysant biedt kinderen een warme, veilige en professionele omgeving waarin zij zichzelf kunnen zijn en met vertrouwen kunnen ontdekken. Waar de kinderen echt de aandacht krijgen en zich op hun eigen manier mogen ontwikkelen en leren samenleven met anderen.

Verantwoorde kinderopvang

Kwaliteitscyclus en evaluatie

Bij Kinderdagverblijf Chrysant werken wij continu aan het waarborgen en verbeteren van de kwaliteit van onze opvang. Kwaliteit is geen vast gegeven, maar een doorlopend proces waarin we dagelijks reflecteren op ons pedagogisch handelen, onze organisatie en de behoeften van kinderen en ouders/verzorgers. Dit doen wij volgens een vaste kwaliteitscyclus: **plannen – uitvoeren – evalueren – bijstellen**.

Signaleren en plannen

Pedagogisch medewerkers observeren kinderen dagelijks in hun spel, gedrag en ontwikkeling. Daarnaast signaleren zij hoe de groepsdynamiek verloopt, of het dagritme passend is en of de inrichting en activiteiten aansluiten bij de behoeften van de kinderen. Deze signalen worden besproken binnen het team en met de assistent-leidinggevende of directie. Op basis hiervan worden doelen gesteld en afspraken gemaakt.

Uitvoering in de dagelijkse praktijk

De afgesproken werkwijzen en pedagogische keuzes worden uitgevoerd in de dagelijkse praktijk. Hierbij staan sensitief en responsief handelen, vaste gezichten, rust en structuur centraal. Pedagogisch medewerkers handelen volgens het pedagogisch beleidsplan en stemmen hun begeleiding af op individuele kinderen en de groep als geheel.

Evaluatie en reflectie

Evaluatie vindt plaats op verschillende niveaus:

- tijdens teamoverleggen;
- via informele overdrachten en collegiale reflectie;
- in gesprekken met ouders/verzorgers;
- via observaties en eventuele ontwikkelverslagen;
- door jaarlijkse risico-inventarisaties veiligheid en gezondheid;
- door interne evaluaties van het pedagogisch beleid.

Pedagogisch medewerkers worden gestimuleerd om te reflecteren op hun eigen handelen en dit bespreekbaar te maken. Feedback wordt gezien als een middel om te groeien, niet als kritiek.

Bijstellen en verbeteren

Wanneer uit evaluaties blijkt dat aanpassingen nodig zijn, worden deze besproken en vastgelegd. Dit kan leiden tot:

- aanpassing van werkwijzen;
- bijstelling van activiteiten of dagindeling;
- scholing of coaching van medewerkers;
- actualisering van het pedagogisch beleidsplan.

Het pedagogisch beleidsplan wordt regelmatig herzien en minimaal jaarlijks geëvalueerd. Wijzigingen worden gedeeld met het team en, waar van toepassing, met ouders/verzorgers en de oudercommissie.

Rol van ouders/verzorgers en oudercommissie

Ouders/verzorgers worden actief betrokken bij de kwaliteitscyclus door middel van overdrachten, gesprekken en oudercontact. De oudercommissie heeft een adviserende rol en denkt mee over beleid, kwaliteit en verbeterpunten. Hun signalen en adviezen worden serieus genomen en meegenomen in de evaluaties.

Door deze cyclische manier van werken borgen wij de kwaliteit van onze opvang en blijven wij ons ontwikkelen als organisatie. Zo zorgen wij ervoor dat Kinderdagverblijf Chrysant een veilige, professionele en pedagogisch verantwoorde plek blijft voor kinderen, ouders/verzorgers en medewerkers.

Lees ook verder in het pedagogisch beleidsplan hoofdstuk: Klachtenregeling, communicatie en ouders/verzorgersamenwerking.

Een kwalitatieve leefomgeving bij Kinderdagverblijf Chrysant

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant staat een **kwalitatieve, veilige en rijke leefomgeving** centraal. Deze omgeving wordt iedere dag opnieuw vormgegeven door onze pedagogisch medewerkers: zij zijn de spil van het dagelijkse reilen en zeilen binnen de opvang. Zij zorgen voor sfeer, veiligheid, structuur, uitdaging én rust. Zij zijn de personen die kinderen begeleiden, ondersteunen, troosten, stimuleren en ruimte geven wanneer dat nodig is.

Het werken in een **verticale groep (0–4 jaar)** vraagt veelzijdigheid en expertise. Pedagogisch medewerkers schakelen voortdurend tussen de uiteenlopende behoeften van baby's, dreumesen en peuters. Juist deze dynamiek zien zij als waardevol: kinderen leren van elkaar, versterken elkaar en brengen leven en variatie in de groep. Ons team werkt met volle overtuiging aan het welbevinden en de ontwikkeling van álle kinderen.

We streven naar een klimaat waarin alle kinderen zich gerepresenteerd en welkom voelen. Dit betekent dat we:

- oog hebben voor culturele, taal- en gezinsdiversiteit,
- expliciet werken aan een open groeps cultuur waarin verschillend-zijn wordt gezien als waardevol,
- materialen aanbieden die diversiteit weerspiegelen (boeken, poppen, spelmateriaal),
- en dat we onze taal zorgvuldig kiezen: respectvol, uitnodigend en inclusief.

Pedagogisch medewerkers worden gestimuleerd om reflectief te werken: welke (onbewuste) verwachtingen hebben we van kinderen? Hoe beïnvloedt dat ons handelen? Zo blijven we ons bewust van het belang van gelijkwaardige kansen.

De leefomgeving: meer dan alleen een ruimte

Om deze leefomgeving continu te optimaliseren, gebruiken we jaarlijks een observatielijst ontwikkeld door het CED-groep. Hiermee monitoren we aandachtspunten zoals speelaanbod, veiligheid, ordening, toegankelijkheid, sfeer en pedagogische kwaliteit.

Bij Chrysant geldt:

“Elke dag moet een feest zijn voor een kind.”

Dit is de standaard waar we naar werken, elke dag opnieuw.

Hoe herkent u een pedagogisch medewerker van Kinderdagverblijf Chrysant?

Onze pedagogisch medewerkers:

✓ 1. Hebben oprechte aandacht

Ze luisteren, kijken en stemmen af. Ze helpen kinderen hun gevoelens te herkennen en uiten. Ze gaan in dialoog en zorgen dat ieder kind zich emotioneel veilig voelt.

✓ 2. Stimuleren autonomie

Ze tonen vertrouwen in kinderen, bieden keuzes, moedigen eigen initiatief aan en geven ruimte om te proberen. Ze geloven in de competenties van elk kind.

✓ 3. Bieden voorspelbaarheid en structuur

Ze zorgen voor duidelijke afspraken, consequent handelen en rustige overgangen. Ze bewaken balans tussen uitdaging en rust, zodat kinderen zich prettig voelen en overzicht houden.

✓ 4. Beleven de dag samen met de kinderen

Ze creëren gezamenlijke momenten met herhaling, rituelen en vaste routines, waardoor kinderen grip krijgen op de dag.

✓ 5. Communiceren helder en kindgericht

Ze leggen uit wat er gebeurt, kondigen handelingen aan, en geven woorden aan ervaringen en emoties.

✓ 6. Bevorderen sociale veiligheid

Ze zorgen dat alle kinderen zich welkom voelen, helpen vriendschappen ontstaan en begeleiden bij het oplossen van conflicten op een respectvolle manier.

Teamwork als fundament

Een goede pedagogische kwaliteit is alleen mogelijk wanneer het team stevig en hecht is. Binnen Chrysant:

- werken we intensief samen,
- ondersteunen we elkaar,
- bespreken we casussen en aanpakken,
- investeren we in teamvergaderingen, coaching en intervisie,
- en creëren we momenten om samen iets leuks te doen.

Omdat we een kleinschalig kinderdagverblijf zijn, is elkaar kunnen vertrouwen — professioneel én persoonlijk — essentieel voor het bieden van een stabiele omgeving voor kinderen.

Groepsinrichting

Onze groepsruimte is bewust ingericht vanuit de pedagogische visie dat kinderen veilig, overzichtelijk en vrij moeten kunnen spelen. Een goed ingerichte ruimte:

- stimuleert zelfstandigheid,
- nodigt uit tot spel en interactie,
- biedt rust en overzicht,
- geeft kinderen een gevoel van thuis.

Hoeken die rust en uitdaging combineren.

De ruimte is verdeeld in meerdere speelhoeken die variëren in dynamiek:

Waarom hoekjes?

Het creëren van hoekjes in een klas- of speelruimte heeft voor kinderen veel voordelen. Hoekjes zorgen ervoor dat de omgeving overzichtelijker wordt, waardoor kinderen beter kunnen zien wat er waar is en welke keuzes ze kunnen maken. Deze duidelijkheid helpt ook om prikkels te verminderen, waardoor kinderen zich rustiger en meer gefocust voelen.

Daarnaast bieden hoekjes de kinderen keuzevrijheid. Ze kunnen zelf bepalen in welke speelzone ze willen spelen en wat op dat moment bij hun behoefte past. Doordat de zones duidelijk zijn

afgebakend, verlopen de spelactiviteiten vaak soepeler en met minder onderbrekingen. Dit draagt weer bij aan meer rust en harmonie binnen de groep.

Pedagogisch medewerkers passen regelmatig de indeling aan op basis van observaties: waar spelen kinderen graag? Waar ontstaat onrust? Wat hebben zij nodig?

Door zo in te spelen op de groepsbehoeften ontstaat een omgeving die meegroeit met de kinderen.

Poppenhoek

Voor rollenspel, fantasie, sociaal leren en emotionele expressie.

Bouwhoek

Met Duplo, blokken en constructiematerialen voor motoriek, probleemoplossend denken en creativiteit.

Leeshoek

Een rustige plek met kussens, boekjes en prenten. Geschikt voor taalontwikkeling, ontspanning en één-op-één contact.

Kunst- en knutselhoek

Met materialen om te verven, kleuren, knippen, plakken en ontdekken. Stimuleert creativiteit en fijne motoriek.

Een leefomgeving waar kinderen kunnen groeien

Bij Chrysan streven we naar een omgeving waarin kinderen:

- ✓ zich veilig voelen,
- ✓ plezier hebben,
- ✓ uitgedaagd worden,
- ✓ kunnen ontdekken,
- ✓ sociale relaties ontwikkelen,
- ✓ en hun eigen ontwikkeling kunnen volgen.

Een kwalitatieve leefomgeving is daarmee niet alleen inrichting of materiaal —

het is een combinatie van ruimte, sfeer, interactie, ritme, professionaliteit en liefdevolle aandacht.

Kwaliteit van de leefomgeving

Structurele kwaliteiten

Wij kiezen bewust voor minimaal twee hele dagen per week per kind.

Opvang van halve dagen, opvang van slechts één dag per week en regelmatig wisselen van dagen past niet binnen onze visie op kwaliteit.

Opvang kan intensief zijn voor jonge kinderen. Daarom creëren wij rust, regelmaat en veiligheid. Dit ondersteunt de ontwikkeling van een gezonde hechtingsstijl. Dat betekent dat we streven naar zoveel mogelijk vaste en vertrouwde gezichten op dezelfde dagen, zodat kinderen een band kunnen opbouwen met de pedagogisch medewerkers en met de andere kinderen in de groep.

Alleen een vertrouwde PM'er kan echte troost bieden op moeilijke momenten. In een vaste groep ontstaan bovendien vriendschappen. De voorspelbaarheid van gezichten en van het dag- en weekritme zorgt ervoor dat kinderen een diep gevoel van veiligheid ervaren.

Hoewel wij begrijpen dat ouders/verzorgers flexibiliteit (ruilen, extra opvang) waarderen, staat voor ons de veiligheid, geborgenheid en stabiliteit voor het kind én de groep altijd voorop. Wij zien dat een hoge mate van flexibiliteit ten koste gaat van de vertrouwde omgeving die wij de kinderen willen bieden.

Waarom we sommige vormen van flexibiliteit niet aanbieden:

- Één dag opvang per week biedt te weinig basis om een veilige hechtingsrelatie op te bouwen met de PM'ers.
- Het wisselen van dagen zorgt voor wisselende groepssamenstellingen, wat onrust geeft.
- Halve dagen doorbreken de rustmomenten rond eten en slapen, en tussentijds halen en brengen zorgt voor verstoring van het groepsgevoel.

Veranderingen in de groepssamenstelling en het zien van binnenkomende of vertrekkende ouders/verzorgers creëren onrust en leiden tot herhaald 'wennen'. Dit beïnvloedt de sfeer en het welbevinden van alle kinderen.

De inrichting van de leefomgeving

Het klimaat, de meubilering, de aankleding van binnen- en buitenruimtes en de beschikbaarheid van voldoende en passend spelmaterialen vormen de basis voor goede opvang en ontwikkeling.

Bij Kinderdagverblijf Chrysant is bij de inrichting rekening gehouden met elementen uit de visie van Emmi Pikler, zoals:

- een stevige ondergrond waarop baby's vrij kunnen bewegen;
- speelgoed dat rondom het kind in een ovale kring geplaatst kan worden;
- materialen waaraan kinderen zich kunnen optrekken en waaraan ze motorische uitdagingen beleven;
- een groot aankleedkussen voor optimale bewegingsvrijheid tijdens verzorgingsmomenten.

Bij ons blijven de kinderen altijd centraal staan!

Verantwoorde kinderopvang en pedagogische doelen

Onze pedagogische visie is direct gekoppeld aan de vier basisdoelen uit de Wet Kinderopvang. Binnen de dagelijkse praktijk vertalen we deze doelen naar herkenbare situaties, zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dit doen we door:

- **Structurele aandacht voor emotionele veiligheid**, zoals vaste gezichten, voorspelbare routines en sensitief reageren.
- **Ruimte voor autonomie**, waarbij kinderen keuzes krijgen die passen bij hun ontwikkelingsniveau.
- **Stimulering van sociale competenties**, door rollenspel, samenwerkingsactiviteiten en het begeleiden van interacties.
- **Bevorderen van morele ontwikkeling**, door grenzen duidelijk te maken, consequent te handelen en kinderen te helpen conflicten op te lossen.

Wij onderscheiden de volgende pedagogische doelen, die in de praktijk een geïntegreerd geheel vormen:

- Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving;
- Het bevorderen van de ontwikkeling van persoonlijke competenties;
- Het bevorderen van de ontwikkeling van sociale competenties;
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

Emotionele veiligheid, hechting en welbevinden

Rol van de kinderopvang

Pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke functie in het vroegtijdig onderkennen van gedrag en/of ontwikkelingsproblemen. Zij hebben ervaring met hoe de ontwikkeling van een kind doorgaans verloopt en zijn in staat om bijzonderheden tijdig te signaleren en de ontwikkeling te stimuleren. Er wordt altijd gehandeld in het belang van het kind.

Zo kunnen gedragsproblemen of ontwikkelingsstoornissen vroeg worden herkend. Signaleren hoort bij het dagelijkse werk van de pedagogisch medewerker. Net zoals wordt opgemerkt wanneer een kind druk, stil, vrolijk, angstig of verdrietig is, wordt ook gesignaleerd wanneer een kind opvallend gedrag of afwijkingen in de ontwikkeling vertoont.

De pedagogisch medewerkers onderhouden open contact met ouders/verzorgers en proberen hen steeds op de hoogte te houden. Een signaal wordt altijd besproken in het teamoverleg, waar de assistent-leidinggevende of de directie bij aanwezig is. Tussentijds kan een pedagogisch medewerker altijd binnenlopen bij de assistent-leidinggevende of directie om een eventueel signaal te bespreken. Ouders/verzorgers bepalen uiteindelijk zelf of en welke vervolgstappen worden genomen.

De volgende stappen kunnen worden ondernomen bij het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling:

• Stap 1 – Probleemverheldering

Breng zo helder mogelijk in kaart wat opvalt aan het gedrag van het kind en waardoor dit gedrag afwijkt van dat van leeftijdsgenoten. Pedagogisch medewerkers zijn door hun opleiding en ervaring op de hoogte van de ontwikkelingsfasen van kinderen en kunnen daardoor mogelijke problemen signaleren.

Eigen ervaring, kennis en persoonlijke normen en waarden kunnen invloed hebben op hoe gedrag wordt beoordeeld. De pedagogisch medewerker moet zich hiervan bewust zijn. Daarom worden signalen altijd besproken met teamleden en de assistent-leidinggevende of directie. Blijft het gedrag verontrustend, dan volgt de volgende stap.

• Stap 2 – Invloed van het eigen referentiekader

Collega's, de leidinggevende of de directie kunnen om advies worden gevraagd. Overleg kan helpen om de eigen inschatting te verduidelijken en te bevestigen of de signalen juist zijn. Een teamoverleg is hiervoor de meest geschikte plek.

Uit het overleg kan blijken dat de zorgen niet door collega's worden gedeeld en dat de observatie mogelijk voortkomt uit het eigen referentiekader van de pedagogisch medewerker. Wanneer een kind blijft opvallen, wordt de ontwikkeling gedurende een langere periode gevolgd.

• Stap 3 – Observeren

Wanneer de ontwikkeling zorgwekkend lijkt, zal de pedagogisch medewerker — in overleg met collega's, de assistent-leidinggevende en na toestemming van de ouders/verzorgers — het kind gericht en systematisch observeren.

• Stap 4 – Bespreken met ouders/verzorgers

Wanneer de observaties aanleiding geven tot zorg, wordt dit bespreekbaar gemaakt met de ouders/verzorgers. De resultaten van de observaties worden hierbij gedeeld. Het benoemen van het probleem is belangrijk.

Een gesprek over zorgen is niet altijd gemakkelijk; praten over minder leuke zaken vraagt

zorgvuldigheid. De manier waarop dit besproken wordt, hangt af van de relatie tussen ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerker. In overleg met de leidinggevende en/of directie wordt bepaald wie het gesprek met de ouders/verzorgers voert.

• Stap 5 – Doorverwijzen

Wanneer de ouders/verzorgers de zorg delen, kan — na hun toestemming — een extern deskundige worden ingeschakeld of kan worden doorverwezen naar een hulpverlenende instantie (bijv. via de huisarts of jeugdzorg).

Een deskundige kan advies geven over de aanpak en begeleiding van het kind binnen het gezin en in de groep.

Zorgroute

Onderstaand schema geeft de zorgroute weer wanneer een pedagogisch medewerker zorgen heeft over een kind:

- Pedagogisch medewerker heeft zorgen om een kind
- Pedagogisch medewerker bespreekt de zorg met collega's en de leidinggevende
- Plan van aanpak opstellen (probleemomschrijving, advies, uitleg)
- Pedagogisch medewerker en leidinggevende bespreken de zorg met ouders/verzorgers
- Uitvoering van het plan van aanpak
- Zorg blijft bestaan
- Externe instanties inschakelen

Door actief te luisteren en goed te observeren proberen we te begrijpen wat er achter bepaald gedrag of achter bepaalde gevoelens schuilgaat, zodat we daar positief en passend op kunnen reageren. Pedagogisch medewerkers geven hierbij zelf het goede voorbeeld door zich te houden aan de afgesproken regels — zowel naar kinderen als naar elkaar.

Emotionele veiligheid per leeftijdsgroep

Baby's

Baby's krijgen bij ons de kans om zich goed te hechten. Onze pedagogisch medewerkers zien wat baby's nodig hebben en reageren hier sensitief en responsief op — we noemen dit *sensitieve responsieve zorg*.

Dankzij het mentorschap kan een baby een veilige, hechte band opbouwen met een vaste mentor.

Dreumesen

Dreumesen leren het meest tijdens spel- en ontdeksituaties die aansluiten bij hun ontwikkelingsniveau. Pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat:

- er voldoende uitdaging wordt geboden — een dreumes leert het best wanneer hij net dat beetje hulp of extra uitdaging krijgt;
- kinderen een positief gevoel krijgen over wat ze hebben gedaan — het gaat om inzet en proces, niet om een perfect resultaat.

Peuters

Peuters leren omgaan met complexere gevoelens. Onze pedagogisch medewerkers spelen hier actief op in. Wij helpen peuters hun gevoelens te herkennen door deze te benoemen en te beschrijven. Door woorden te geven aan emoties leren peuters hun gevoelens op een passende manier kenbaar te maken.

We verkennen emoties samen met de kinderen, bijvoorbeeld door:

- rollenspellen met poppen,
- boekjes te lezen over gevoelens.

We helpen peuters sterke emoties te uiten door hen hier de ruimte voor te geven. Vervolgens nemen we hen op een rustige manier weer mee in de groep. Hierbij is het belangrijk dat we de emotie bespreken, maar niet het kind zelf.

Pedagogische basis: Gordon & Pikler

De **rode draad** in ons pedagogisch beleid wordt gevormd door:

- de Gordon-methode, waarin respectvolle communicatie centraal staat;
- de theorieën van Emmi Pikler, waarin ruimte, vertrouwen en vrije motorische ontwikkeling uitgangspunten zijn.

Thomas Gordon

Thomas Gordon was een Amerikaanse psycholoog die in zijn praktijk vaak hoorde dat kinderen niet naar hun ouders/verzorgers luisterden en dat ouders/verzorgers vonden dat hun kinderen hén niet begrepen. Kinderen vertelden juist dat hún ouders/verzorgers hen niet begrepen. Gordon vergeleek deze miscommunicatie met slecht afgestelde zendapparatuur: onduidelijk verzonden boodschappen aan de ene kant, slecht ontvangen berichten aan de andere kant.

Om deze kloof te verkleinen ontwikkelde hij de **Gordon-methode**, gericht op beter communiceren met kinderen. Gordon benadert kinderen actief, positief en respectvol.

Kenmerken van de Gordon-methode

1. Zo luisteren dat kinderen zich begrepen voelen
2. Zo praten dat kinderen je ook daadwerkelijk begrijpen
3. Zo conflicten oplossen dat niemand verliest
4. Zo afspraken maken dat iedereen zich eraan houdt

Wij streven ernaar dat alle pedagogisch medewerkers de Gordon-training volgen.

Gordon en actief luisteren

Communicatie kan misgaan wanneer volwassenen niet goed begrijpen wat een kind bedoelt of nodig heeft.

Door actief te luisteren en te observeren, kunnen we achterhalen waar het probleem ligt. We proberen te verwoorden wat de behoefte, het gevoel of het probleem van het kind is. Hierdoor voelt het kind zich begrepen en geaccepteerd.

Vanuit dat begrip kan de PM'er:

- een oplossing suggereren, of
- het kind helpen om zelf tot een oplossing te komen.

Deze manier van communiceren bevordert respect, vertrouwen en een open relatie tussen kind en volwassene.

Casus 0–4 jaar

Casus 1 — Wennen op de groep

M. komt vandaag voor het eerst naar het kinderdagverblijf. Ze wordt opgewacht door een PM'er, één van de vaste gezichten op de groep.

De PM'er neemt samen met M.'s moeder de intake door, zodat bijzonderheden direct kunnen worden besproken. Hij/zij vertelt hoe een dag op de groep eruitziet en waar M.'s persoonlijke spullen worden opgeborgen. Zo maken zowel moeder als M. in alle rust kennis met het dagritme, de rituelen en de andere kinderen.

Na enige tijd verlaat moeder de groep met een gerust gevoel om M. na enkele uurtjes weer op te halen.

Casus 2 — Verdriet bij afscheid na vakantie

P. is net enkele weken op vakantie geweest. Bij binnenkomst begint hij meteen te huilen. Uitgerekend vandaag moet moeder op tijd weg.

Gelukkig is zijn vaste PM'er aanwezig. Zij neemt P. rustig over van moeder en benoemt zijn verdrietige gevoel rondom het afscheid. Dat geeft P. troost en herkenning.

Wanneer P. daarna aangeeft dat hij graag wil puzzelen, lopen ze samen naar de kast om een puzzel uit te zoeken.

Emmi Pikler

Emmi Pikler, een Hongaarse kinderarts, staat bekend om haar praktische en concrete aanwijzingen voor het werken met jonge kinderen. Onze pedagogisch medewerkers hebben een Pikler-training gevolgd en werken volgens haar uitgangspunten.

Pikler gaat uit van twee basisprincipes:

1. **Respect voor de behoefte aan een persoonlijke band**
2. **Respect voor de zelfstandige activiteiten van het kind**

Volgens Pikler kan een kind zich vrij ontwikkelen en zelfstandig spelen wanneer het zich veilig, gezien en geliefd voelt. Bij jonge kinderen creëren we die veiligheid door intensief, bewust en liefdevol contact te hebben tijdens verzorgingsmomenten zoals voeden en verschonen.

Deze momenten zijn waardevol, omdat het kind dan volledige aandacht krijgt en contact kan opbouwen met de pedagogisch medewerker.

Casus 0–4 jaar

S. is een baby van 4 maanden.

Hij geeft met een klein kreetje aan dat hij trek heeft. De PM'er reageert rustig en laat merken dat ze hem begrijpt, terwijl ze zijn fles klaarmaakt.

Wanneer ze S. oppakt, doet ze dit in een kalm tempo, zodat hij de tijd krijgt om te anticiperen op wat er gaat gebeuren.

Eenmaal in de stoel kijkt S. haar aandachtig aan. De PM'er praat zachtjes met hem en stimuleert hem op een rustige manier om zijn fles leeg te drinken. Dit verzorgingsmoment is een waardevol contactmoment — precies zoals Pikler het bedoelde.

Hoe bevorderen we nog meer een veilig klimaat?

1. Binnen de groep moeten kinderen zich veilig en op hun gemak voelen, zichzelf durven zijn, zich geaccepteerd voelen en vertrouwen kunnen hebben in zichzelf en anderen. Dit bereiken we door kinderen het gevoel te geven dat ze welkom zijn, door oprechte belangstelling te tonen, een luisterend oor te bieden en open te communiceren.
2. We noemen kinderen bij hun naam en benaderen hen op rustige wijze, op ooghoogte.
3. We hebben respect voor iedereen en geven kinderen ruimte voor hun emotionele ontwikkeling.
4. Tijdens het halen en brengen communiceren we direct met ouders/verzorgers. Naast de mondelinge overdracht delen we ook informatie via (nieuws)brieven.
5. Onze pedagogisch medewerkers helpen kinderen hun emotionele competenties te ontwikkelen door oprechte aandacht te geven en zich in te leven in het kind. Ze zien en begrijpen hoe een kind zich voelt, benoemen dit en helpen het kind omgaan met deze gevoelens. Alle gevoelens mogen er zijn; er is geen goed of fout. We laten ieder kind in zijn waarde en respecteren zijn of haar eigenheid en (culturele) achtergrond.

Persoonlijke kwaliteiten bevorderen

Met persoonlijke competenties bedoelen we brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Deze kenmerken stellen kinderen in staat om problemen aan te pakken, zich aan te passen aan nieuwe situaties en zinvol bezig te zijn.

Kinderen krijgen bij ons de ruimte om vaardigheden op te bouwen, bijvoorbeeld op het gebied van taal, motoriek en cognitieve ontwikkeling.

Dit bevorderen wij door:

• Een vertrouwensband op te bouwen

De pedagogisch medewerker leert het kind kennen en het kind leert de medewerker kennen. Deze veilige basis is essentieel.

We stimuleren kinderen om spel- en contactmomenten met andere kinderen aan te gaan.

• Veel te communiceren

We praten veel met de kinderen, bieden spelletjes aan, gaan in gesprek en tonen interesse in wie ze zijn en wat ze doen.

• Kinderen grenzen te laten verkennen

We kijken naar wat ze kunnen, willen en durven. Pedagogisch medewerkers hebben oog voor de ontwikkeling en belangstelling van ieder kind.

Kinderen krijgen ruimte voor eigen initiatief en ideeën in samenspel en fantasiespel.

De verschillen tussen jongens en meisjes

Hoewel er veel overeenkomsten zijn, zijn er algemene verschillen in de manier waarop jongens en meisjes leren:

- Meisjes ontwikkelen verbale vaardigheden (luisteren en praten) vaak eerder dan jongens.
- Jongens leren door te doen en te onderzoeken.
- Jongens werken liever staand, meisjes zittend.
- De fijne motoriek ontwikkelt zich bij meisjes vaak eerder.
- Jongens experimenteren meer met materiaal — ‘slopen’ is vaak onderzoeken.
- Jongens bewegen meer, nemen meer ruimte in en hebben vaak meer energie.

Rijk spelaanbod

Wij bieden een breed scala aan spelmaterialen aan:

- voor grove en fijne motoriek,
- creatief materiaal,
- ontspannende activiteiten,
- ontwikkelingsgericht spel.

De groepsinrichting is passend voor baby's (0–2 jaar), peuters (2–4 jaar), jongens én meisjes. Ook hebben we divers buitenspeelgoed. We spelen elke dag buiten, mits het weer dit toelaat.

Kinderen worden begeleid in hun spel en ontwikkeling. We schenken bijzondere aandacht aan peuters in hun taal- en motorische groei. Door hen actief te betrekken in het groepsproces kunnen we hier spelenderwijs op inspelen.

Het materiaal is passend bij de leeftijd en interesse van de kinderen. We bieden materiaal aan dat kinderen zelf kunnen kiezen en pakken. Zo stimuleren we hun initiatief en ontdekken zij wat ze interessant vinden.

Ontwikkeling per leeftijdsgroep

Baby's

Baby's leren door te kijken, ontdekken en spelen. Ze ontwikkelen nieuwe vaardigheden wanneer wij hen net genoeg uitdaging bieden — zonder frustratie.

Voorbeeld: een speeltje naast een baby leggen om het rollen te stimuleren.

Onze pedagogisch medewerkers delen oprechte vreugde met de baby wanneer een nieuwe vaardigheid lukt: *“Je bent omgerold — nu kun je de bal pakken!”*

Dreumesen

Wij helpen dreumesen zelfstandig oplossingen te vinden. Ze krijgen de tijd om zelf te proberen en te oefenen.

Waar nodig bieden we precies voldoende ondersteuning om weer een stapje verder te komen.

Peuters

Peuters leren nieuwe vaardigheden doordat wij voldoende uitdaging bieden en soms ondersteunen.

We observeren hun spel om te herkennen waar ze staan in hun ontwikkeling. Niet ieder kind is even snel toe aan een volgende stap — daarom sluiten we aan bij de individuele behoefte van het kind.

Onze ervaring helpt om goed in te schatten wat peuters nodig hebben om verder te groeien.

Casus 0–4 jaar

Casus 1 — Baby S. (motorische stimulatie)

De PM'er legt baby S. op zijn rug op de grond. Ze plaatst een aantal favoriete speeltjes in een ovale kring rond zijn hoofd (1 speeltje per maand leeftijd — dus 5 maanden = 5 speeltjes). Zo stimuleert zij het draaien en grijpen en krijgt S. de ruimte om het speelgoed van dichtbij te ontdekken.

Casus 2 — Kinder Scheerschuimspel

De PM'er spuit scheerschuim op tafel.

A. voelt eerst voorzichtig — het is zacht én glad.

L. smeert het op zijn gezicht; daarna probeert A. het ook.

Na een tijdje zit ze er helemaal onder. Lachend loopt ze naar de PM'er en andere kinderen om haar ontdekking te laten zien.

Sociale kwaliteiten bevorderen

Sociale competentie omvat een breed scala aan sociale kennis en vaardigheden. Denk aan:

- zich in een ander kunnen verplaatsen,
- communiceren,
- samenwerken,
- anderen helpen,
- conflicten voorkomen en oplossen,
- sociale verantwoordelijkheid ontwikkelen.

De interactie tussen kinderen onderling en met de pedagogisch medewerkers vormt een rijke leeromgeving voor deze sociale competenties. Hierdoor krijgen kinderen volop kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

Wij stimuleren vriendschap, samenspel en samenwerking tussen kinderen. De rol van de pedagogisch medewerker varieert hierbij per situatie: sturend, ondersteunend, corrigerend, verzorgend, gangmaker of bruggenbouwer.

Kinderen leren immers veel van elkaar — één van de grote meerwaarde van kinderopvang.

Dit willen we vormgeven door:

- Onderlinge contacten te stimuleren en kinderen te leren hoe zij op een respectvolle manier contact leggen met anderen. Ook leren we hen omgaan met situaties waarin iets anders loopt dan verwacht — bijvoorbeeld wanneer ze willen meespelen maar de ander dat liever niet wil.
- Kinderen te helpen problemen te voorkomen en op te lossen.
We laten beide kinderen hun eigen verhaal doen, bespreken wat er is gebeurd en zoeken samen naar een passende oplossing.
- Samen activiteiten te ondernemen, zoals binnen- en buitenspelen, puzzelen, knutselen, verven, zingen, en samen eten en drinken.
- Kinderen voortdurend onderdeel te laten zijn van de groep.
Ze nemen op natuurlijke wijze deel aan groepsmomenten en groepsprocessen.
- Te leren wat ze voor elkaar kunnen betekenen, hoe ze elkaar kunnen helpen, stimuleren en uitdagen — gedurende de hele dag.

Sociale ontwikkeling bij verschillende leeftijden

Bij Kinderdagverblijf Chrysant zijn kinderen de hele dag onderdeel van de groep.

Tijdens het zingen doen peuters actief mee met woorden, terwijl dreumesen enthousiast gebaren en baby's genieten van het groepsproces.

Door baby's geregeld tegenover elkaar te leggen met een rammelaar ertussen, stimuleren we al vroeg sociale interactie.

We helpen kinderen zelfstandige oplossingen te vinden, ook bij conflicten.

Dreumesen hebben vaak een sterke wil en uiten die duidelijk. Ze hebben nog weinig zelfcontrole en reageren impulsief. Daarom leren we hen stap voor stap regels begrijpen en toepassen, vooral bij het delen. Door veel herhaling en het voordoen van gewenst gedrag leren dreumesen bijvoorbeeld om de beurt te spelen.

Kinderen leren het meest met en van elkaar. Binnen vriendschappen leren zij delen, op hun beurt wachten, conflicten oplossen en plezier beleven aan een vertrouwde speelpartner.

Onze pedagogisch medewerkers

Vanaf zeer jonge leeftijd hebben kinderen emoties.

- Baby's laten emoties zien door te huilen of te lachen.
- Peuters uiten hun gevoelens vaak sterker — heel blij of juist boos en driftig.

Wanneer kinderen ouder worden, wordt hun wereld groter en complexer; hetzelfde geldt voor hun emoties. Het is de taak van de pedagogisch medewerkers om kinderen te ondersteunen in het leren uiten, begrijpen en reguleren van deze emoties.

Wij doen dit door:

- activiteiten aan te bieden waarbij **peuters niet hoeven te delen**, waardoor de kans op conflicten kleiner wordt — zoals knutselen of muziek maken met ieder een eigen instrument;
- peuters uit te dagen na te denken over **het effect van hun gedrag op anderen**;
- kinderen te helpen zich **in een ander te verplaatsen**, waardoor empathie zich ontwikkelt;
- alert te zijn op **groepsverhoudingen**, zodat vriendschappen worden gestimuleerd zonder dat ze te exclusief worden.
We voorkomen dat twee kinderen zich uitsluitend met elkaar bezighouden en anderen uitsluiten.

Gordon – ik-boodschappen geven

We gebruiken **ik-taal** in plaats van **jij-taal**, zodat de boodschap duidelijk en respectvol blijft voor het kind.

Met ik-taal druk je geen negatief stempel op het kind, maar houd je het probleem bij jezelf.

Voorbeelden van ik-boodschappen:

- *“Ik denk...”*
- *“Ik voel...”*
- *“Ik vind...”*
- *“Ik vind het fijn dat...”*

Wat we **niet** gebruiken is jij-taal zoals:

- *“Jij doet...”*
- *“Wat doe je raar/vervelend...”*
- *“Houd eens op met...”*

Jij-taal wijst het kind af, kan beschuldigend of oordelend overkomen en draagt bij aan een negatief zelfbeeld.

Ik-taal zegt iets over mij: wat een situatie met mij doet, wat ik wens en wat ik vind. Het is eerlijker, duidelijker én respectvoller.

Casus 0–4 jaar

Casus 1 – Samenwerken tijdens het verschonen

De PM'er verschoont baby J. op het aankleedkussen en geeft hem haar volledige aandacht.

Ze nodigt J. uit om **zelf zijn sokken uit te trekken**.

Wanneer ze J.'s trui wil uitdoen, vraagt ze:

“Wil jij mij helpen door je armen omhoog te doen?”

Zo wordt samenwerken gestimuleerd en voelt het kind zich betrokken.

Casus 2 – Delen tijdens het zingen

's Ochtends zitten de kinderen aan tafel. Samen met de PM'er zingen zij een aantal liedjes.

Wanneer zij *“De plantjes krijgen water, de visjes krijgen voer...”* zingen, wordt aansluitend de fruitbak rondgedeeld.

Zo leren kinderen op een speelse manier **delen en wachten op hun beurt**.

Casus 3 – Ik-taal tijdens een uitstapje

In overleg gaat één PM'er met zeven kinderen naar de markt om fruit te halen.

De PM'er gebruikt ik-taal en zegt:

“Wanneer we zo meteen naar de markt gaan, vind ik het fijn als jullie blijven zitten in de kar, dan kan ik goed op het verkeer letten.”

De boodschap is duidelijk, vriendelijk en legt de verantwoordelijkheid bij de PM'er in plaats van bij de kinderen.

Casus 4 – Complimenten in ik-taal

Tijdens het schoonmaken van de tafel helpen enkele kinderen mee.

De PM'er zegt:

“Ik vind het fijn dat jij jouw stoel schoonmaakt, dan hoef ik het niet te doen.”

Zo ervaart het kind dat zijn bijdrage wordt gezien en gewaardeerd.

Verticale stamgroep

Ons kinderdagverblijf biedt één vorm van opvang aan: **de verticale groep (0–4 jaar)** genaamd **Verticaal 1**. In deze stamgroep vangen wij maximaal **12 kinderen van 0 tot 4 jaar** op, conform de wettelijke kaders voor groepsgrootte en beroepskracht-kindratio (BKR). Wij wijken nooit af van deze wettelijke eisen; dit betekent dat extra opvang of ruilen van dagen soms niet mogelijk is wanneer de bezetting dat niet toelaat.

Waarom kiezen wij voor een verticale groep?

In een verticale stamgroep zitten baby's, dreumesen en peuters samen in één groep. Deze vorm van opvang sluit nauw aan bij de natuurlijke gezinssituatie en heeft meerdere pedagogische voordelen:

- Broertjes en zusjes kunnen samen in dezelfde groep blijven.
- Jonge kinderen leren van oudere kinderen, doordat zij hen nadoen of zich optrekken aan hun vaardigheden.
- Oudere kinderen ontwikkelen zorgzaamheid, geduld en sociale vaardigheden door rekening te houden met jongere groepsgenootjes.
- De pedagogisch medewerkers begeleiden kinderen gedurende meerdere jaren, waardoor een sterke band ontstaat en zij elk kind écht goed leren kennen.
- De groep vormt een stabiele, vertrouwde omgeving, omdat de samenstelling geleidelijk verandert en niet elk jaar volledig wisselt.
- Deze vorm bootst een gemiddelde thuissituatie het beste na en sluit daardoor goed aan bij de dagelijkse regelmaat van het kind.
- Oudere kinderen leren rekening houden met jongere kinderen.

Kinderdagverblijf Chrysant staat voor gezond opgroeien. Dat betekent dat kinderen zich bij ons spelenderwijs mogen ontdekken en ontplooien, terwijl wij hen volgen in hun eigen tempo. Zo leert ieder kind zijn plek innemen in de wereld van nu én in de wereld van morgen.

Wij ondersteunen de natuurlijke drang van kinderen om te leren en te ontdekken. Bij Chrysant krijgen kinderen volop kansen om hun capaciteiten te verkennen, zowel alleen als samen met anderen. Door een gevarieerd aanbod aan activiteiten en een stimulerende omgeving geven we hen ruimte om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen, waardoor zij later in hun leven meer keuzemogelijkheden hebben.

Verticale groepen bieden daardoor een rijke, sociale leeromgeving waarin kinderen elkaar stimuleren en ondersteunen in hun ontwikkeling.

Wat is een stamgroep?

Een stamgroep is een vaste groep kinderen met een eigen groepsruimte, ingericht en afgestemd op de brede leeftijdsgroep van 0 tot 4 jaar. Aan deze stamgroep zijn vaste pedagogisch medewerkers gekoppeld, zodat kinderen dagelijks vertrouwde gezichten ontmoeten. Deze continuïteit draagt sterk bij aan emotionele veiligheid, hechting en voorspelbaarheid.

Voor alle wettelijk berekeningen rondom BKR maken wij gebruik van de landelijke rekentool 1Ratio. Dit zorgt ervoor dat wij altijd voldoen aan de eisen rondom bezetting en veiligheid.

De stam-/tafelgroep en structuur

Binnen de stamgroep werken wij met een vaste tafelgroep waarop gezamenlijke eet- en drinkmomenten plaatsvinden. De vaste samenstelling, herkenbare rituelen en de aanwezigheid van bekende pedagogisch medewerkers zorgen voor rust, vertrouwen en structuur.

Omdat de stamgroep bestaat uit kinderen van verschillende leeftijden, hanteren wij een dagschema en activiteitsaanbod dat aansluit op de ontwikkelingsfase én de individuele behoeften van het kind. Dit betekent dat baby's, dreumesen en peuters elk op hun eigen manier worden begeleid binnen dezelfde groep, met voldoende ruimte voor leeftijdsspecifieke activiteiten.

De stamgroep verlaten

Hoewel de stamgroep de basis vormt, verlaten kinderen deze soms voor andere activiteiten, zoals:

- buitenspelen,
- spelen in een andere leefruimte,
- een uitstapje in de buurt,
- thematische activiteiten in kleine groepjes.

Dit gebeurt **alleen wanneer de BKR dit toelaat** en wanneer de veiligheid en het overzicht voldoende gewaarborgd blijven. We houden altijd toezicht!

Dagprogramma Verticaal 1

Tijdstip:	Kinderdagverblijf Chrysant 0-4 jaar:
07:35	Binnenkomst kinderen, de andere kinderen zijn vrij aan het spelen.
09:30	Fruit-groente eetmoment en water/thee drinken
09:45	Verschoenen en/of plassen
10:00	Activiteit en of buitenspelen
11:30	Warm eten en drinken
12:00	Starten met verschoenen en kinderen op bed leggen die gaan slapen. Sommige kinderen gaan rusten op een stretcher. Kinderen die wakker blijven doen een rustige activiteit meestal aan tafel.
14:45	Kinderen komen uit bed. Helpen/begeleiden met omkleden.
15:30	Fruit/groenten eetmoment en water/thee drinken
16:00	Activiteit en of buitenspelen.
18:10	Kinderen worden opgehaald en de andere kinderen mogen vrijspelen.

Dagritme toegelicht

Het dagritme biedt houvast aan zowel de kinderen als de pedagogisch medewerkers. Het zorgt voor voorspelbaarheid, rust en een natuurlijke afwisseling tussen spelen, eten, verzorgen en slapen. Binnen dit ritme is er voldoende ruimte voor vrij spel, gezamenlijke momenten en ontwikkelingsgerichte activiteiten.

Tussen 07:35 – 09:00 | Binnenkomst en rustig opstarten

Ouders/verzorgers hebben in deze periode uitgebreid de tijd voor een warme overdracht. We nodigen hen uit om samen met hun kind rustig op te starten in de groep. Dat kan door even te puzzelen, een treinbaan te bouwen, een boekje te lezen of gewoon samen te zitten terwijl het kind geleidelijk afscheid neemt. Een ontspannen begin van de dag draagt bij aan emotionele veiligheid.

Tussen 09:00 – 09:15 | Opruimen en handen wassen

Het belletje klinkt en iedereen helpt mee met opruimen. Daarna wassen we onze handen en bereiden we gezamenlijk het groentemoment voor.

Tussen 09:15 – 09:45 | Groentemoment, liedjes en gesprekjes

We starten aan tafel. Kinderen worden uitgenodigd om iets te vertellen en we zingen liedjes over de dagen van de week, het weer, het alfabet en natuurlijk het groentelied.

We bieden rauwkost en gestoomde groenten aan, waarbij we spelenderwijs praten over kleuren en soorten groente. Na het eten lezen we een of twee boekjes voor. Kinderen kiezen uit cafeïnevrije thee of water.

Tussen 09:45 – 10:15 | Verschoonronde en plassen

We doen een verschoonronde, begeleiden kinderen naar het toilet en trekken, indien we naar buiten gaan, jassen en laarzen aan. Als we binnenblijven, starten we met een binnen activiteit.

Tussen 10:15 – 11:15 | Activiteiten en buitenspel

Eén collega begeleidt een creatieve activiteit, workshop of themagericht aanbod binnen. De andere collega gaat naar buiten met de kinderen. Door de aangrenzende buitendeur kunnen kinderen soepel worden afgewisseld tussen binnen en buiten.

Buiten vallen er tal van motorische uitdagingen te beleven: fietsen, steppen, klimmen, klauteren en samen spelen in de grote natuurtuin. Rond 11:15 ruimen we samen de tuin op en gaan we naar binnen.

Tussen 11:15 – 11:45 | Warme lunch

Binnen wassen we onze handen en de kinderen dekken zelf de tafel met hun eigen bord en beker. We eten een warme, gezonde en gevarieerde maaltijd van Madaga: biologisch, vers en speciaal ontwikkeld voor de kinderopvang. Kinderen kiezen uit thee of water.

Tussen 11:45 – 13:00 | Verzorgen en naar bed

Na het eten poetsen we de handjes en gezichten met een washandje. Daarna helpen we kinderen met uitkleden, plassen of verschonen. Sommige kinderen gaan slapen, anderen rusten op een stretcher. We wensen iedereen een rustig en fijn rustmoment toe.

12:45 – 14:45 | Pauze pedagogisch medewerkers

Collega's wisselen elkaar af; iedere pedagogisch medewerker heeft 60 minuten pauze.

Tussen 14:45 – 15:30 | Wakker worden en vrij spel

De kinderen worden rustig wakker gemaakt en geholpen met aankleden, naar de wc gaan of krijgen een schone luier. Daarna is er ruimte voor vrij spel, terwijl we gezamenlijk rustig de middag starten.

Tussen 15:30 – 16:00 | Fruitmoment

Aan tafel eten we fruit en bespreken we de kleuren en de cijfers van 1 t/m 10. Kinderen kunnen kiezen uit drinkyoghurt (melk/yoghurt/fruit), volle melk, volle yoghurt of een plantaardige variant. Daarna bieden we water aan voor extra dorst.

Tussen 16:00 – 17:30/18:00 | Buitenspel of binnen activiteiten

Na het fruit gaan we nog één keer naar buiten — tenzij het weer dit niet toelaat. De kinderen hebben voldoende energie om lekker te bewegen, te spelen en samen te ontdekken. We doen een laatste luiercheck en helpen met jassen en schoenen. Bij slecht weer blijven we binnen voor rustige of speelse activiteiten.

Tussen 17:30 – 18:10 | Ophalen en overdracht

Kinderen worden één voor één opgehaald. We nemen de tijd voor een goede overdracht. Voor de ene ouder is een korte terugkoppeling voldoende, terwijl anderen graag even uitgebreider spreken. Beide is mogelijk. Het einde van de dag moet voor iedereen prettig en duidelijk zijn — ook voor het kind.

De zes uitgangspunten voor een goed pedagogisch klimaat en de interactievaardigheden van de pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers creëren binnen Kinderdagverblijf Chrysant een omgeving waarin kinderen zich veilig, gezien en uitgenodigd voelen om te groeien. Vanuit onze pedagogische visie zetten zij doelgericht middelen in om de zes pedagogische doelen te realiseren. Zij stemmen hun handelen af op de ontwikkelingsfase van ieder kind en zorgen dat de dagelijkse routine voorspelbaar en ondersteunend is.

Een uitdagende speelomgeving, zorgvuldig gekozen materialen en een duidelijke structuur helpen kinderen om hun eigen ideeën te volgen, terwijl de pedagogisch medewerker nabij blijft om te begeleiden waar dat nodig is. De vier basisdoelen uit de Wet Kinderopvang zijn volledig verweven in onze praktijk en vormen de fundering van ons dagelijks handelen.

Kinderen in de groep: betekenisvolle groepsbeleving

Binnen Chrysant ervaren kinderen een sterke groepsdynamiek die bijdraagt aan hun zelfvertrouwen en sociale ontwikkeling. Elk kind doet op zijn eigen niveau mee aan groepsmomenten.

- Peuters zingen actief mee,
- dreumesen laten zich horen met gebaren,
- baby's voelen de sfeer, ritmes en nabijheid van anderen.

Door deze gezamenlijke momenten leren kinderen niet alleen van elkaar, maar ervaren ze ook dat zij onderdeel zijn van een groter geheel. We creëren hierbij een rustige, uitnodigende sfeer waarin kinderen zich vrij voelen om mee te doen of te observeren.

Zelfstandigheid in sociale situaties versterken

Het ondersteunen van kinderen bij sociale uitdagingen gebeurt op een manier die past bij hun ontwikkelingsniveau.

Dreumesen reageren vaak nog impulsief; peuters willen graag zelfstandig zijn maar kunnen hierbij botsen op grenzen. Onze pedagogisch medewerkers geven kinderen daarom de ruimte om zelf tot een oplossing te komen, maar blijven nabij om te begeleiden, uitleg te geven of suggesties te doen.

We oefenen sociale vaardigheden door middel van:

- voorspelbare routines,
- heldere taal,
- het benoemen van emoties en intenties,
- het geven van keuzes binnen grenzen.

Op deze manier leren kinderen stap voor stap hoe ze rekening kunnen houden met elkaar, zonder dat we dit herhalen op de manier zoals eerder bij sociale competenties besproken.

Samengroeien door gedeelde ervaringen

In Chrysant zien we het samenspel van kinderen als een rijke bron van ontwikkeling. Niet alleen binnen vriendschappen, maar ook in wisselende speelsituaties ontdekken kinderen hoe zij invloed hebben op een ander en hoe anderen op hén reageren.

Waar eerder de nadruk lag op het aanleren van sociale vaardigheden, ligt hier de nadruk op het **creëren van betekenisvolle ervaringen** waarin kinderen leren:

- hoe het voelt om onderdeel van de groep te zijn,
- hoe je samen oplossingen zoekt,
- hoe je je eigen ideeën kunt inbrengen binnen een gezamenlijke activiteit.

Onze pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat alle kinderen zich gezien voelen binnen de groep — ook wanneer vriendschappen ontstaan. Ze waarborgen dat ieder kind betrokken blijft en dat nieuwe spelcontacten worden gestimuleerd.

Concrete rol van de pedagogisch medewerkers

Onze pedagogisch medewerkers:

- Ontwerpen activiteiten waarin kinderen kunnen samenwerken *zonder direct te hoeven delen*, zodat ze stap voor stap groepsprocessen leren kennen.
- Nemen kinderen mee in het denken over oorzaak en gevolg van gedrag, op een manier die past bij hun leeftijd.
- Helpen kinderen ontdekken hoe emoties werken, zowel hun eigen gevoelens als die van anderen.
- Zorgen voor een evenwichtige groepsdynamiek, waarbij ieder kind ruimte houdt om mee te doen.
- Ondersteunen kinderen in hun emotionele groei door rust, woorden en nabijheid te bieden.

De zes pedagogische doelen

1. Corrigeren en belonen
2. Sensitieve responsiviteit
3. Respect voor de autonomie
4. Structuur en grenzen
5. Ontwikkeling stimuleren
6. Interacties tussen kinderen begeleiden

1. Corrigeren en belonen

Positieve benadering binnen Kinderdagverblijf Chrysant. Binnen Kinderdagverblijf Chrysant worden kinderen altijd op een **positieve, respectvolle en ondersteunende manier** benaderd. Door positieve aandacht te geven, stimuleren we gewenst gedrag en versterken we het zelfvertrouwen van het kind.

Wanneer een kind negatief gedrag laat zien, kijken we altijd eerst naar het **individuele kind** en proberen we te begrijpen *waarom* dit gedrag ontstaat. Mogelijke oorzaken kunnen zijn:

- niet lekker in zijn vel zitten,
- verveling,
- veranderingen in de thuissituatie,
- onzekerheid,
- ontwikkelingsgerelateerde factoren.

Door deze oorzaken serieus te nemen, kunnen pedagogisch medewerkers inspelen op de onderliggende behoefte en gedrag beter begeleiden.

Hoe we omgaan met negatief gedrag

Wanneer negatief gedrag na een eerste waarschuwing aanhoudt, zal de pedagogisch medewerker:

1. op ooghoogte contact maken (gehurkt),
2. het kind rustig en duidelijk aanspreken,
3. het kind aankijken om verbinding te maken.

Indien het gedrag blijft terugkeren, kan het kind kort op een rustige plek worden gezet om even afstand te nemen van de situatie. Dit is géén straf, maar een manier om:

- prikkels te verminderen,
- het kind weer tot rust te laten komen,
- herhaling van het gedrag te voorkomen.

We besteden bewust zo min mogelijk aandacht aan negatief gedrag, om het niet te versterken. In plaats daarvan zetten we actief in op het belonen en benoemen van positief gedrag.

Wij vinden het belangrijk om ouders/verzorgers te informeren over het gedrag van hun kind. Een open en eerlijke terugkoppeling ondersteunt een goede samenwerking tussen ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers.

Dagelijkse ervaringen binnen de groep

De dagelijkse ervaringen van kinderen worden bepaald door drie factoren:

1. De pedagogisch medewerker,
2. De andere kinderen,
3. De materiële omgeving (ruimte, inrichting, materiaal).

Van deze drie heeft de pedagogisch medewerker veruit de grootste invloed op het welzijn en de ontwikkeling van het kind.

Daarom is het essentieel dat PM'ers beschikken over sterke interactievaardigheden.

Interactievaardigheden volgens het NCKO

Om de pedagogische basisdoelen optimaal te kunnen realiseren, moeten PM'ers de volgende door het NCKO geformuleerde interactievaardigheden beheersen:

(de opsomming volgt waarschijnlijk op de volgende pagina)

2. Sensitieve responsiviteit

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant vormt **sensitieve responsiviteit** één van de belangrijkste pijlers van ons pedagogisch handelen. Kinderen ontwikkelen zich het beste wanneer zij ervaren dat volwassenen hen écht zien, begrijpen en ondersteunen. Daarom creëren we een warme, open sfeer waarin elk kind zich veilig voelt om zichzelf te zijn.

Onze pedagogisch medewerkers tonen oprechte interesse in wat kinderen bezighoudt en genieten mee van de grote én kleine mijlpalen die zij bereiken. We werken vanuit positieve aandacht, waardering en stimulans, aangevuld met nabijheid, bescherming en hulp wanneer dat nodig is.

Wat houdt sensitieve responsiviteit in?

Pedagogisch medewerkers:

- merken signalen op die aangeven wat een kind nodig heeft,
- interpreteren deze signalen zorgvuldig,
- en reageren tijdig en passend.

Hierdoor voelt een kind zich **gezien, gehoord en begrepen**, wat bijdraagt aan zijn emotionele welzijn en zelfvertrouwen.

Wetenschappelijke onderbouwing

Hechtingstheorie (Bowlby & Ainsworth)

Uit het werk van John Bowlby en Mary Ainsworth weten we dat sensitieve responsiviteit de basis vormt voor een **veilige hechting**.

Ainsworth toonde aan dat kinderen die consequent sensitief worden begeleid:

- meer exploratiegedrag laten zien,
- beter omgaan met stress,
- en later sterkere sociale relaties opbouwen.

Een veilige hechting zorgt ervoor dat kinderen de wereld durven ontdekken — iets wat wij dagelijks stimuleren.

Neurowetenschap – stressregulatie

Onderzoek van onder anderen Bruce Perry en Allan Schore laat zien dat jonge kinderen nog niet in staat zijn hun emoties zelfstandig te reguleren.

Stress vermindert wanneer een sensitieve volwassene:

- rust uitstraalt,
- nabij is,
- en troost biedt.

Herhaalde ervaringen van afgestemde interactie dragen bij aan een gezonde ontwikkeling van het brein, met name in de systemen die verantwoordelijk zijn voor emotieregulatie en veerkracht.

Emotionele ontwikkeling (Denham & Saarni)

Kinderen leren emoties begrijpen en reguleren in interactie met sensitieve volwassenen. Door gevoelens te benoemen, te spiegelen en te normaliseren leren kinderen:

- hoe emoties werken,
- hoe zij hiermee om kunnen gaan,
- en hoe zij rekening kunnen houden met de emoties van anderen.

Dit is de basis voor het ontwikkelen van **empathie**, een vaardigheid die wij actief stimuleren.

Respect voor het tempo van het kind (Pikler)

Emmi Pikler benadrukte dat kinderen zich optimaal ontwikkelen wanneer volwassenen:

- hun tempo volgen,
- vertrouwen uitstralen,
- en momenten van verzorging gebruiken om contact te verdiepen.

Onze pedagogisch medewerkers sluiten hierop aan door rustig, respectvol en afgestemd te handelen, vooral tijdens verzorgingsmomenten zoals eten, verschonen en troosten.

Toegepast binnen Kinderdagverblijf Chrysant

Onze pedagogisch medewerkers:

- creëren een warme en veilige omgeving waarin ieder kind zich gezien voelt;
- reageren met rust, geduld en aandacht;
- geven woorden aan emoties en ondersteunen kinderen bij het reguleren ervan;
- vieren successen en mijlpalen, hoe klein ook;
- bieden nabijheid en troost wanneer dat nodig is;
- versterken de veerkracht van kinderen door hen het gevoel te geven dat zij op ons kunnen vertrouwen.

Door deze werkwijze ontwikkelen kinderen:

- ✓ een veilige hechtingsrelatie,
- ✓ meer emotionele stabiliteit,
- ✓ een groter zelfvertrouwen,
- ✓ empathie en sociale sensitiviteit,
- ✓ een stevig fundament voor verdere ontwikkeling.

Sensitieve responsiviteit is daarmee een essentieel onderdeel van ons pedagogisch klimaat en één van de belangrijkste voorwaarden voor het welzijn van het kind.

3. Respect voor de autonomie

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant zien wij ieder kind als een uniek individu met een eigen tempo, persoonlijkheid, behoeften en voorkeuren. Autonomie betekent dat een kind — binnen veilige en duidelijke kaders — ruimte krijgt om zelf keuzes te maken, initiatieven te nemen en actief bij te dragen aan zijn eigen ontwikkeling. Kinderen voelen zich gezien wanneer hun ideeën serieus worden genomen en wanneer zij ervaren dat hun eigen inspanningen ertoe doen.

Onze pedagogisch medewerkers erkennen dat zelfs zeer jonge kinderen al veel kunnen. Door hen ruimte te geven, ontwikkelen zij zelfvertrouwen, zelfstandigheid en doorzettingsvermogen. Wij nemen hier bewust tijd voor. Een kind dat zelf mag proberen, blijft nieuwsgierig, houdt plezier in leren en ontwikkelt een positief zelfbeeld.

Wetenschappelijke onderbouwing

Autonomiebevordering en zelfdeterminatietheorie (Deci & Ryan)

De zelfdeterminatietheorie stelt dat kinderen drie psychologische basisbehoeften hebben:

1. **Autonomie** – het gevoel invloed te hebben op eigen handelen;
2. **Competentie** – ervaren dat je iets kunt;
3. **Verbondenheid** – je gesteund en gezien voelen door anderen.

Autonomie is dus essentieel voor intrinsieke motivatie, leergierigheid en welzijn. Wanneer kinderen ruimte krijgen om zelf keuzes te maken en initiatieven te nemen, ontwikkelen zij meer doorzettingsvermogen en meer plezier in hun activiteiten.

Pikler: respect voor het initiatief van het kind

Emmi Pikler benadrukte dat kinderen zich harmonischer ontwikkelen wanneer zij de gelegenheid krijgen om zelf te ontdekken en hun eigen oplossingen te bedenken.

Volgens Pikler:

- vergroot zelfstandig handelen het zelfvertrouwen,
- bevordert het motorische en cognitieve ontwikkeling,
- en versterkt het gevoel van eigenwaarde.

Deze benadering sluit nauw aan bij ons dagelijks handelen binnen Kinderdagverblijf Chrysant.

Montessori: “Help mij het zelf te doen”

Hoewel we geen Montessori-instelling zijn, sluit de Montessori-visie goed aan bij dit thema:

Kinderen ontwikkelen hun vaardigheden het beste wanneer zij handelingen zélf mogen uitvoeren, in hun eigen tempo, met materialen die hierbij passen.

Daarom bieden wij dagelijks kansen voor zelfredzaamheid — van brood smeren tot zelf oplossingen bedenken in het spel.

Toegepast binnen Kinderdagverblijf Chrysant

Onze pedagogisch medewerkers stimuleren autonomie door:

- kinderen zelf keuzes te laten maken (speelactiviteiten, volgorde van handelingen, materialen);
- kinderen de tijd te geven om handelingen zelf uit te voeren;
- oplossingen van kinderen serieus te nemen, ook als deze anders zijn dan verwacht;
- aanmoediging te bieden in plaats van handelingen te snel over te nemen;
- successen te benoemen, ook wanneer het kind nog oefent of hulp nodig heeft.

Door kinderen te laten ervaren dat hun eigen handelen ertoe doet, vergroten we hun zelfstandigheid én hun motivatie om te leren.

Casussen 0–4 jaar (bewerkt in dezelfde stijl)

Casus 1 – Troosten vanuit eigen regie

In de gang hoort de PM'er huilgeluidjes. Ze loopt rustig naar A. toe en benoemt wat ze ziet en welke mogelijkheden er kunnen spelen:

"Ben je geschrokken? Heb je je vingertjes misschien bezeerd bij het wasmachinedeurtje?"

Wanneer A. diep zucht en naar zijn handje kijkt, begrijpt de PM'er dat ze het juiste gevoel heeft benoemd. Pas *dán* laat A. zich troosten.

Het kind behoudt regie omdat de PM'er niet invult, maar onderzoekt.

Casus 2 – Autonomie binnen spel én toezicht

Een PM'er speelt in de zandbak terwijl in het buitenkeukentje andere kinderen spelen. Ze betreft de kinderen in de zandbak door hun zandtaartjes "proef" te eten en geeft duidelijke informatie wanneer zij even wegloopt om een ruzietje in het keukentje te begeleiden:

"Ik ga even kijken wat daar gebeurt. Ik ben zo terug."

Ze erkent het spel van het kind dat ruwer speelt en benoemt vriendelijk hoe het speelgoed zachtjes gebruikt kan worden.

Het kind voelt ruimte voor eigen spel, maar wél binnen veilige grenzen.

Casus 3 – Zelfstandigheid tijdens verzorgingsmomenten

PM'er en peuter W. bereiden zich voor op het slapengaan. W. mag zelf via het trapje op de aankleedtafel klimmen. Daarna vraagt de PM'er of W. haar sokken en schoenen zelf wil uitdoen, en ze prijst haar inzet:

"Wat knap dat je dat zelf probeert. Ik help je als het even niet lukt."

Het kind ervaart eigen competentie én een veilige ondersteuning wanneer nodig.

Effect op de ontwikkeling

Door kinderen dagelijks autonomie te bieden, ontwikkelen zij:

- ✓ zelfvertrouwen
- ✓ probleemoplossend vermogen
- ✓ intrinsieke motivatie
- ✓ doorzettingsvermogen
- ✓ een positief zelfbeeld
- ✓ verantwoordelijkheid en eigenaarschap

Respect voor autonomie vormt daarmee een belangrijke pijler binnen ons pedagogisch klimaat en draagt rechtstreeks bij aan een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling.

4. Structuur en grenzen

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant bieden we kinderen een voorspelbare, overzichtelijke en rustige omgeving. Jonge kinderen floreren wanneer zij weten waar ze aan toe zijn. Daarom hechten wij grote waarde aan **duidelijkheid, structuur en heldere grenzen**. Deze elementen geven kinderen houvast, veiligheid en vertrouwen in het verloop van de dag.

Vertrouwde pedagogisch medewerkers, vaste groepsgenoten en een herkenbare groepsruimte dragen bij aan een gevoel van stabiliteit. Ook het ritme van de dag — met rustige overgangen, terugkerende rituelen en duidelijke afspraken — ondersteunt kinderen in het begrijpen van hun omgeving. In zo'n klimaat durven kinderen te spelen, te ontdekken en te leren.

Wetenschappelijke onderbouwing

Hechting en voorspelbaarheid (Bowlby)

Een veilige hechtingsrelatie ontstaat niet alleen door warme interacties, maar ook door voorspelbaar gedrag van volwassenen.

Wanneer kinderen weten wat er gaat gebeuren, ontstaat er ruimte om te exploreren.

Onvoorspelbaarheid daarentegen vergroot stress en maakt dat kinderen meer controle zoeken door ander gedrag te laten zien.

Self-Regulation & Executive Functioning (Center on the Developing Child – Harvard University)

Structuur en routine ondersteunen de ontwikkeling van executieve functies zoals:

- impulscontrole,
- flexibiliteit,
- probleemoplossend vermogen,
- en aandacht vasthouden.

Onderzoek toont aan dat kinderen die opgroeien in een omgeving met duidelijke grenzen en voorspelbaarheid, beter in staat zijn emoties te reguleren en sociale interacties aan te gaan.

Pedagogische ontwikkeling (Vygotsky)

Vygotsky benadrukte dat kinderen leren via begeleide participatie:

De volwassene biedt een kader, grenzen en duidelijke uitleg, zodat het kind zichzelf binnen dat kader kan ontwikkelen.

Dit betekent dat structuur géén beperking is, maar juist een voorwaarde om nieuwe vaardigheden te leren en te groeien.

Structuur en grenzen binnen Kinderdagverblijf Chrysant

Onze pedagogisch medewerkers zorgen dagelijks voor:

1. Een voorspelbaar dagritme

- vaste eet- en drinkmomenten,
- rustmomenten,
- spelmomenten binnen en buiten,
- rituelen die overgangsmomenten verzachten (liedjes, begroetingen, afsluitingen).

Voor jonge kinderen is ritme niet alleen praktisch, maar emotioneel ondersteunend. Het geeft overzicht en creëert rust.

2. Duidelijke verwachtingen en afspraken

Kinderen begrijpen beter wat er van hen wordt verwacht wanneer we regels:

- kort,
- concreet,
- positief geformuleerd uitleggen.

Bijvoorbeeld:

✓ “We lopen binnen.”

✓ “We wachten op onze beurt.”

✓ “We raken elkaar zachtjes aan.”

Grenzen worden doortastend en consequent gehanteerd, maar altijd met respect voor het kind. Duidelijkheid is geen strengheid, maar een vorm van veiligheid.

3. Communicatie op kindniveau

Een PM'er past zijn taal, toon en inhoud aan het ontwikkelingsniveau van het kind aan.

We gebruiken:

- open vragen om taal en denken te stimuleren,
- uitleg die aansluit bij de beleving van het kind,
- rustige non-verbale communicatie (ooghoogte, zachte stem, lichaamstaal).

Dit bevordert niet alleen de taalontwikkeling, maar ondersteunt ook het geweten, het zelfbeeld en de sociale ontwikkeling.

Hoe structuur en grenzen bijdragen aan ontwikkeling

Door een duidelijk en veilig kader leren kinderen:

- ✓ wat sociaal gedrag inhoudt,
- ✓ hoe regels werken en waarom ze bestaan,
- ✓ hoe hun gedrag invloed heeft op anderen,
- ✓ respectvolle omgangsvormen,
- ✓ zelfcontrole en impulsregulatie.

Dit vormt de basis voor hun latere functioneren in grotere sociale groepen zoals school en de maatschappij.

Praktijkvoorbeelden (0–4 jaar)

Casus 1 – Duidelijke regels en rust in de groep

Tijdens het fruitmoment vertelt de PM'er:

“Eerst geven we de plantjes water, dan eten we samen fruit.”

Het ritueel zorgt voor herkenbaarheid, rust en een gezamenlijke start van de dag.

Casus 2 – Aansluiten bij begripsniveau

Wanneer twee peuters een conflict hebben over speelgoed, knielt de PM'er ertussen en zegt:

“Jullie willen allebei met de auto spelen. Hoe kunnen we dit oplossen?”

Ze begeleidt de kinderen in het vinden van een passende oplossing, binnen duidelijke kaders.

Casus 3 – Rustige overgangsmomenten

Als het bijna tijd is om naar buiten te gaan, kondigt de PM'er dit rustig aan:

“Over twee minuten gaan we jassen aantrekken.”

Ze laat zien hoe de jas aangaat, helpt waar nodig en complimenteert de kinderen voor hun inzet.

Effect op het kind

Door structuur en grenzen ervaren kinderen:

- ✓ voorspelbaarheid → minder stress
- ✓ duidelijkheid → meer zelfvertrouwen
- ✓ veiligheid → meer ruimte om te spelen en te leren
- ✓ sociale ontwikkeling → kennis van regels, afspraken en omgangsvormen

Structuur en grenzen vormen daarmee een essentieel onderdeel van ons pedagogisch klimaat.

5. Ontwikkeling stimuleren

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant ondersteunen wij kinderen actief in hun brede ontwikkeling. Elk kind ontwikkelt zich in een uniek tempo en toont eigen interesses, voorkeuren en talenten. Onze pedagogisch medewerkers sluiten aan bij deze verschillen door kinderen te prikkelen, uit te dagen en te begeleiden op alle ontwikkelingsgebieden:

- motorisch,
- cognitief,
- taal,
- sociaal-emotioneel,
- en creatief.

Ontwikkeling stimuleren betekent dat wij *bewust* handelingen verrichten die kinderen helpen groeien. Dit zijn de “extra” dingen die PM’ers doen bovenop verzorging en basisbegeleiding: het aanbieden van passend spelmateriaal, het vergroten van uitdagingen, het stellen van verdiepende vragen, het begeleiden van spel en het creëren van betekenisvolle leermomenten.

Onze aanpak is altijd afgestemd op het individuele kind, zodat de stimulans aansluit bij wat het kind nodig heeft. Kinderen leren wanneer iets nét een beetje moeilijk is, maar wél haalbaar met ondersteuning.

Wetenschappelijke onderbouwing

Zone van naaste ontwikkeling – Vygotsky

Vygotsky stelde dat kinderen het beste leren binnen de “zone van naaste ontwikkeling”:

Het gebied waarin een kind iets nog niet zelfstandig kan, maar wél met ondersteuning van een sensitieve volwassene.

Pedagogisch medewerkers spelen hierbij een cruciale rol door kinderen net dat duwtje te geven dat nodig is om een nieuwe vaardigheid te verwerven.

Spel als motor van ontwikkeling (Piaget & recent spelonderzoek)

Onderzoek bevestigt dat spel een sleutelrol speelt in:

- logisch denken,
- taalontwikkeling,
- motorische groei,
- creativiteit,
- sociale vaardigheden.

Piaget benadrukte dat kinderen door spel nieuwe schema’s vormen en bestaande kennis uitbreiden. Moderne onderzoeken tonen dat spel de hersenontwikkeling letterlijk versterkt.

Daarom heeft spel binnen Chrysant een centrale plaats.

Taalontwikkeling en interactie (Hart & Risley, Kennisnet, NRO)

Taal groeit door taal *te ervaren*.

Regelmatig praten, open vragen stellen, woorden toevoegen en samen in gesprek gaan, versterkt de taalvaardigheid enorm. Dit geldt al vanaf de babyleeftijd: hoe meer taalinput, hoe groter de woordenschat later.

Onze PM'ers gebruiken daarom taalrijk gedrag:

- benoemen wat kinderen doen,
- gesprekken voeren aan tafel,
- zingen, voorlezen, rijmen, beschrijven, herhalen.

Motorische ontwikkeling (Pikler & hedendaagse motoriekstudies)

Pikler toonde aan dat motoriek het beste ontwikkelt wanneer kinderen zelf mogen proberen, vallen, opstaan en herhalen.

Uit onderzoek naar 'ruimte voor risico' weten we dat kinderen door motorische uitdagingen meer vertrouwen krijgen in hun lichaam én in hun kunnen.

Daarom creëren we zowel binnen als buiten uitdagende, veilige situaties.

Hoe wij ontwikkeling stimuleren binnen Chrysant? Onze pedagogisch medewerkers:

1. Observeren en aansluiten

We kijken goed naar wat een kind laat zien en sluiten daarop aan.

Elk aanbod is afgestemd op:

- Ontwikkelingsniveau,
- Interesse,
- Tempo,
- Behoeftes.

2. Uitdagen zonder frustreren

Activiteiten en materialen zijn *nét* uitdagend genoeg om groei te stimuleren, zonder dat het kind overbelast raakt.

3. Rijk spelaanbod

Wij bieden materialen aan die creativiteit, fantasie, motoriek en probleemoplossend denken stimuleren. Denk aan:

- Constructiemateriaal,
- rollenspel,
- Kunst- en sensopatters,
- Voorleesmomenten,
- muziek en beweging,
- natuurbeleving buiten.

4. Taalrijke interactie

Open vragen, beschrijvingen, veilige gespreksrondes, liedjes, boeken en veel praten vormen de basis voor een sterke taalontwikkeling.

5. Complimenteren en motiveren

We richten ons op het proces, niet op perfectie.

“Wat heb je hard gewerkt!” stimuleert meer dan “Wat mooi!”

6. Aansluiten bij verschillende ontwikkelgebieden

We ondersteunen kinderen gericht, waarbij we alle ontwikkelingsgebieden meenemen:

- **motorisch:** klimmen, lopen, grijpen, knutselen;
- **cognitief:** puzzels, sorteren, experimenteren;
- **taal:** gesprekken, liedjes, voorlezen;
- **creatief:** schilderen, kleien, sensomotorisch spel;
- **sociaal:** samenwerken, beurtgedrag, conflictoplossing.

Casussen 0–4 jaar (bewerkt in dezelfde stijl)

Casus 1 – Ontwikkeling door passend materiaal

Tijdens het drinken gooit T. zijn beker op de grond. De PM'er legt rustig uit dat de melk de vloer vies maakt en geeft hem nog wat melk.

Wanneer T. opnieuw gooit, zegt de PM'er:

“Een gewone beker is nu nog een stapje te moeilijk. We gebruiken vandaag een tuitbeker. Morgen gaan we het weer oefenen.”

De PM'er stimuleert ontwikkeling door uitdaging aan te passen en frustratie te voorkomen.

Casus 2 – Stimuleren van zelfstandigheid en motoriek

Na het spelen helpt de PM'er de kinderen met opruimen. Ze zet een mandje met blokjes neer en laat de kinderen zelf vullen.

Twee jonge kinderen helpt ze met de zware bak en vraagt daarna aan een ander kind waar deze hoort.

Motoriek, probleemoplossend vermogen én samenwerking worden gestimuleerd.

Casus 3 – Taal en sociaal-emotionele ontwikkeling

Tijdens het eetmoment vertelt ieder kind om de beurt iets aan tafel.

De PM'er luistert actief en zorgt ervoor dat alle kinderen aan bod komen.

Wanneer een kind haar tussendoor iets wil vertellen zegt ze vriendelijk:

“Wacht even, ik kom zo bij je terug. Vertel eens, K...?”

De PM'er stimuleert taal, beurtgedrag en het vermogen om te wachten.

Casus 4 – Aansluiten op individuele signalen

Het gaat niet alleen om spelmateriaal.

Wanneer een baby huilt of een peuter zich verveelt, kijkt de PM'er actief naar wat het kind nodig

heeft. Soms is dat uitdaging, soms nabijheid of rust.

Ontwikkeling stimuleren begint bij aandachtig kijken en luisteren.

Effect op het kind

Door actief ontwikkeling te stimuleren, groeit een kind in:

- ✓ zelfvertrouwen
- ✓ nieuwsgierigheid
- ✓ taalvaardigheid
- ✓ motorische vaardigheden
- ✓ creativiteit
- ✓ probleemoplossend vermogen
- ✓ doorzettingsvermogen

Ontwikkelingsstimulering vormt daarmee een onmisbaar onderdeel van het pedagogisch klimaat binnen Kinderdagverblijf Chrysant.

6. Interacties tussen kinderen begeleiden

Kinderen leren niet alleen van volwassenen, maar ook en vaak juist van elkaar. Samenspel, samendoen, imiteren, botsen, opkomen voor jezelf en rekening houden met de ander zijn belangrijke onderdelen van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Binnen Kinderdagverblijf Chrysant stimuleren we positief contact tussen kinderen en begeleiden we hen bij het leren omgaan met sociale situaties, zowel plezierige als uitdagende.

Onze pedagogisch medewerkers spelen hierin een actieve rol. Ze observeren, interveniëren wanneer nodig, ondersteunen bij conflicten en vieren de momenten waarop kinderen elkaar helpen, troosten of samen spelen. Door deze begeleiding ontwikkelen kinderen vaardigheden die zij hun hele leven nodig hebben.

Wetenschappelijke onderbouwing

Sociaal leren – Bandura

Bandura toonde aan dat kinderen veel leren door observatie en imitatie. Wanneer kinderen zien hoe andere kinderen delen, helpen, troosten of onderhandelen, nemen zij dit gedrag sneller over.

Onze PM'ers ondersteunen dit proces door gewenst gedrag te benoemen, voor te doen en te bekrachtigen.

Vygotsky – leren in sociale interactie

Vygotsky benadrukte dat sociale interacties cruciaal zijn voor cognitieve en sociale ontwikkeling. In interactie met anderen leert het kind:

- perspectief nemen,
- taal gebruiken,
- problemen oplossen,
- samenwerken,
- emoties reguleren.

Kinderen brengen elkaar letterlijk verder in hun ontwikkeling — mits de interactie goed wordt begeleid.

Emotieregulatie en sociale competentie (Denham, Eisenberg)

Onderzoek toont aan dat kinderen die – met hulp – leren omgaan met frustraties en conflicten, later betere sociale relaties hebben.

PM'ers vervullen hierbij een sleutelfunctie door emoties te benoemen, alternatieven te bieden en positieve interacties actief te stimuleren.

Hoe wij interacties begeleiden binnen Chrysant

Onze pedagogisch medewerkers ondersteunen sociale interactie door:

1. Positieve interacties actief te bevorderen

- samen spelen stimuleren,
- delen, beurtgedrag en samenwerken oefenen,
- vriendelijkheid en behulpzaamheid benoemen,
- kinderen uitnodigen om mee te doen in spel.

2. Reageren op spontane interacties

Wanneer kinderen uit zichzelf contact zoeken, speelt de PM'er in op wat er gebeurt.

Ze bevestigt positief gedrag ("Wat fijn dat je hem helpt!") en begeleidt minder gewenst gedrag op een rustige, duidelijke manier.

3. Kinderen ondersteunen bij conflicten

We helpen kinderen leren:

- woorden te geven aan hun gevoelens,
- de ander te begrijpen,
- oplossingen te vinden binnen duidelijke regels,
- respectvol te communiceren.

We gebruiken daarbij waar passend de **Gordon-methode** en de **geen-verliesmethode**, zodat niemand "verliest", maar beide kinderen groeien.

4. Sociale veiligheid bewaken

PM'ers zorgen dat:

- geen enkel kind structureel buitengesloten wordt,
- vriendschappen ruimte krijgen, maar niet te exclusief worden,
- ieder kind zich gezien voelt.

Casussen 0–4 jaar (bewerkt in dezelfde stijl)

Casus 1 – Leren omgaan met jonge kinderen

Een baby ligt op de vloer terwijl twee peuters in de buurt spelen.

Peuter J. wil op de baby trommelen en in diens oogjes prikken.

De PM'er gaat tussen hen in zitten en legt uit:

"De baby vindt zachtjes aaien fijn. Kijk, zo kun je dat doen."

Ze laat het voor en begeleidt J. bij het oefenen.

De PM'er beschermt de baby én leert de peuter sociale vaardigheden.

Casus 2 – Samenspelen verrijken en begrenzen

In de speelkeuken "koken" kinderen samen thee.

L. zegt dat er thee in de pan zit. De PM'er vraagt of ze een beetje thee mag om het kind op schoot te geven.

Wanneer L. dit niet wil, legt de PM'er rustig uit:

"Er is genoeg thee voor iedereen."

Als L. enthousiast meer thee aanbiedt, zegt ze:

“Dank je, dat is genoeg voor nu.”

Ze nodigt een nieuw kind uit:

“Wil jij ook meedoen? Kom erbij.”

De PM'er ondersteunt delen, rekening houden met elkaar en sociaal spel.

Casus 3 – Samenwerken en zelfstandigheid tijdens de lunch

Oudere kinderen smeren zelf hun boterham.

B. vraagt om hulp. De PM'er laat zien hoe hij zijn mes en boterham kan vasthouden.

Ze complimenteert hem:

“Goed gedaan! Welke hand gebruik je om te smeren?”

Ze begeleidt rustig verder en nodigt hem uit zelf te proberen.

De PM'er ondersteunt motoriek, zelfstandigheid én sociale interactie aan tafel.

Effect op het kind

Door interacties goed te begeleiden, ontwikkelen kinderen:

- ✓ empathie
- ✓ taal in sociale context
- ✓ probleemoplossend vermogen
- ✓ zelfbeheersing en emotieregulatie
- ✓ respect voor anderen
- ✓ samenwerken, delen en beurtgedrag
- ✓ een positief gevoel over zichzelf binnen de groep

Sociale interacties vormen daarmee een essentieel leergebied binnen Kinderdagverblijf Chrysant — een plek waar kinderen samen, veilig en met plezier kunnen groeien.

Normen, Waarden en Cultuur overbrengen

Wij vinden het belangrijk dat kinderen de kans krijgen zich de normen en waarden van onze samenleving eigen te maken. Dit doen we door samen duidelijke afspraken te maken over respectvol omgaan met elkaar en openstaan voor anderen.

Elkaar bij de naam aanspreken, op je beurt wachten en niet door elkaar praten zijn hiervan voorbeelden.

De pedagogisch medewerker speelt een belangrijke rol in het **verwoorden** van leuke, spannende, verdrietige en akelige gebeurtenissen. Zo leren kinderen hun ervaringen te plaatsen en begrijpen.

Kinderen leren bij ons spelenderwijs **wat wel en niet mag**, en hoe zij zich sociaal acceptabel kunnen gedragen.

Er zijn veel ongeschreven regels binnen de kinderopvang — zoals geen pijn doen, samen delen en op je beurt wachten.

In de dagelijkse omgang met kinderen brengen we hen bij hoe zij kunnen functioneren in een groter geheel: de groep, het kinderdagverblijf en uiteindelijk de maatschappij.

Het overbrengen van normen en waarden zien wij als een **kernonderdeel van opvoeding**.

Gordon – de geen-verliesmethode

Wanneer een volwassene en een kind een conflict hebben, is de eerste neiging van de volwassene vaak om zijn macht te gebruiken en de beslissing op te leggen.

Met de **geen-verliesmethode** zoeken volwassene en kind samen naar een oplossing. Een gezamenlijke oplossing wordt sneller geaccepteerd en stimuleert de sociale ontwikkeling.

De methode bestaat uit:

1. Samen vaststellen waar het conflict precies over gaat;
2. Mogelijke oplossingen bedenken;
3. Samen beslissen welke oplossing voor iedereen acceptabel is;
4. Bedenken hoe deze oplossing uitgevoerd moet worden.

Zelfs peuters zijn in staat mee te denken over oplossingen. Suggesties van de PM'er kunnen helpen, maar het kind blijft betrokken.

Duidelijke regels en grenzen geven kinderen daarnaast houvast.

Voorbeeld:

Een dreumes die bijt, doet dit vaak als onhandige vorm van contact zoeken.

Het gebeten kind wordt eerst getroost:

- *“Daar schrok je van hè?”* (actief luisteren).
Daarna wordt benoemd:
- *“Bijten doet pijn. Kijk, hij moet ervan huilen.”* (gevolg).
Tot slot wordt het gewenste gedrag aangeleerd:
- *“Kom, help maar troosten. Zo kun je aaien.”*

Dit willen we vormgeven door:

- Zelf het goede voorbeeld te geven in houding, taal en omgangsvormen. We zijn ons bewust van onze voorbeeldfunctie richting kinderen, ouders/verzorgers en collega's.
- Kritisch te blijven kijken naar onze eigen manier van handelen, benaderen en communiceren.
- Kinderen kennis te laten maken met grenzen, normen en waarden én de omgangsvormen die in onze samenleving gelden.
- Kinderen te leren elkaar te helpen.
- Kinderen te leren speelgoed op te ruimen en er respectvol mee om te gaan.
- Duidelijke regels en afspraken te maken.
- Kinderen te leren aangeven wat ze prettig vinden en wat niet.

Normen en waarden in de dagelijkse praktijk

Het zich eigen maken van normen en waarden is onderdeel van de morele ontwikkeling. In de groep ontstaan voortdurend situaties die waardevolle leermomenten bieden.

Door sturing en door zelf het goede voorbeeld te geven ervaren kinderen wat gewenst en ongewenst gedrag is.

Tijdens spel en activiteiten benoemen we actief wat kinderen goed doen.

Positief gedrag krijgt positieve aandacht, waardoor kinderen dit gedrag vaker laten zien.

Wanneer sturing nodig is, corrigeren we kinderen op een respectvolle manier.

We benoemen eerst het ongewenste gedrag en vervolgens het gewenste gedrag. Daarbij houden we altijd rekening met de leeftijd en ontwikkelingsfase van het kind.

We vinden het belangrijk dat kinderen op een speelse en vanzelfsprekende manier goede omgangsvormen leren. Daarom geven pedagogisch medewerkers het juiste voorbeeld en stimuleren zij kinderen dit gedrag over te nemen.

Morele ontwikkeling per leeftijdsgroep

Baby's

Baby's vertellen we altijd eerst wat we gaan doen vóórdat we een handeling uitvoeren.

Bijvoorbeeld: *"We gaan zo eten, dus we ruimen eerst samen op."*

We verwachten nooit meer dan past bij hun ontwikkelingsfase.

Baby's leren vooral door de gevolgen van gedrag te ervaren, via spel en interactie.

Dreumesen

Dreumesen zijn gericht op het directe effect van hun gedrag.

Wij helpen hen spelenderwijs begrijpen welke gevolgen gedrag kan hebben en bieden duidelijke kaders en herhaling.

Peuters

Peuters kunnen al meer reflecteren.

We praten met hen over gevoelens, gedrag en gevolgen.

Wij stimuleren het gewenste gedrag en helpen hen woorden geven aan wat zij ervaren.

Een goed voorbeeld blijft cruciaal: peuters leren enorm veel door imitatie.

Casus 0–4 jaar

F. (3 jaar) zoekt aandacht op een negatieve manier.

Hij staat steeds op van tafel en duwt tegen T. en J.

Aanspreken op zijn gedrag helpt niet; de PM'er merkt dat ze in een negatieve spiraal terechtkomt.

Ze besluit het positieve gedrag van de andere kinderen te benoemen:

“M., wat fijn dat jij zo rustig op je stoel blijft zitten. Wat kun je dat al goed! Jij mag de bekertjes uitdelen.”

F. wil ook graag bekertjes uitdelen, maar eerst moet hij gaan zitten.

Wanneer dit opeens goed lukt, mag hij van de PM'er de laatste bekertjes uitdelen.

Positieve bekrachtiging stimuleert hier het gewenste gedrag.

Externe coaching door pedagogisch beleidsmedewerker

Doorlopende ontwikkelingslijn

Wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling, gezondheid of het welzijn van een kind, werken we samen met externe deskundigen zoals:

- het consultatiebureau,
- logopedisten,
- fysiotherapeuten,
- pedagogen of jeugdzorgorganisaties.

Samenwerking gebeurt altijd **met toestemming van ouders/verzorgers** en vanuit gezamenlijke doelen: het waarborgen van de ontwikkeling en veiligheid van het kind. Door vroegtijdig af te stemmen, creëren we een doorgaande ontwikkelingslijn tussen thuis, opvang en externe begeleiding.

Bij Kinderdagverblijf Chrysant geloven we dat de kwaliteit van de opvang rechtstreeks samenhangt met de professionaliteit, groei en het welzijn van onze pedagogisch medewerkers. Daarom investeren wij bewust in coaching en begeleiding door externe pedagogische expertise. Coaching is een krachtig middel om zowel individuen als organisaties te versterken. Het helpt medewerkers hun talenten te benutten, hun handelen te verdiepen en met plezier en zelfvertrouwen te werken.

Coaching ondersteunt medewerkers bij het ontwikkelen van zelfbewustzijn:

- Wat zijn mijn drijfveren?
- Wat motiveert of demotiveert mij?
- Wat zijn mijn kwaliteiten en hoe kan ik deze inzetten?
- Waar liggen mijn leerpunten en hoe kan ik daaraan werken?

De coach streeft naar duurzame gedragsverandering en versterking van professioneel handelen. Hierdoor groeit niet alleen de medewerker, maar stijgt ook de pedagogische kwaliteit op de groep.

Wanneer is coaching van waarde?

Coaching kan in iedere fase nuttig zijn, maar is vooral waardevol bij:

- het voorbereiden op of ondersteunen in een nieuwe functie;
- het implementeren van een nieuwe werkwijze of visie;
- het verbeteren van persoonlijke effectiviteit of teamfunctioneren;
- vastgelopen werkrelaties of samenwerkingsproblemen;
- re-integratie na langdurige afwezigheid;
- het vergroten van werkplezier en professionele trots.

De effectiviteit van coaching hangt niet alleen af van methodes, maar vooral van de coach zelf: empathie, luistervaardigheid, aanmoediging en het vermogen vertrouwen te wekken zijn cruciaal voor een succesvol traject.

Onze aanspreekcultuur: eerlijk, open, respectvol

Bij Chrysant hechten wij aan een transparante en veilige aanspreekcultuur.

Dit betekent:

- respectvol communiceren,
- elkaar in waarde laten,
- feedback geven en ontvangen,
- fouten durven maken,
- leren van elkaar.

Werkplezier is voor ons geen extraatje, maar een voorwaarde voor pedagogische kwaliteit.

Een medewerker die zich gezien voelt, kan een kind beter zien.

Rol van de coach binnen Chrysant

De coach helpt pedagogisch medewerkers inzicht te krijgen in hun handelen en zich verder te ontwikkelen. Zij:

- ondersteunt medewerkers in het herkennen en benutten van hun kwaliteiten;
- koppelt deze aan hun leerpunten;
- begeleidt bij pedagogische vraagstukken;
- stimuleert reflectie en professioneel gedrag;
- motiveert tot groei door nieuwsgierigheid en zelfvertrouwen te versterken;
- draagt bij aan een veilig leerklimaat binnen het team.

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant werken we vanuit vertrouwen. De coach creëert ruimte om ervaringen te delen, vragen te stellen, nieuwe dingen te proberen en te groeien zonder oordeel.

Ons pedagogisch beleidsmedewerker is extern

Wij kiezen bewust voor een externe partij als pedagogisch beleidsmedewerker. Dat heeft meerdere voordelen:

- voorkomt dat de organisatie “zijn eigen vlees keurt”;
- biedt een frisse, objectieve blik;
- brengt nieuwe inzichten, inspiratie en ervaring binnen;
- verhoogt de kwaliteit door onafhankelijkheid;
- zorgt voor professionalisering van beleid en uitvoering.

De externe beleidsmedewerker levert jaarlijks minimaal:

- **(Minimaal) 50 uur pedagogisch beleidswerk,**
- **(Minimaal) 10 uur coaching per pedagogisch medewerker,**

Conform de wettelijke eisen.

Wat doet een pedagogisch beleidsmedewerker?

Een pedagogisch beleidsmedewerker:

- ontwikkelt, actualiseert en bewaakt het pedagogisch beleid;
- vertaalt beleid naar concrete werkpraktijken, instrumenten en activiteiten;
- coacht pedagogisch medewerkers in hun dagelijkse handelen;
- versterkt de pedagogische visie en borgt deze binnen het team;
- kan meewerken op de groep om observaties te doen of coaching on the job te bieden.

Welke kwalificaties heeft een pedagogisch beleidsmedewerker?

Een pedagogisch beleidsmedewerker heeft:

- een HBO- of academisch werk- en denkniveau;
- kennis van pedagogisch beleid;
- kennis van ontwikkelingspsychologie van 0–4 jaar;
- vaardigheden in coaching, begeleiding en interventiemethodieken.

De opleidingseisen en kwalificaties staan beschreven in **Bijlage 13.2 van de CAO Kinderopvang: Kwaliteitseisen pedagogisch beleidsmedewerker/coach**.

BKR (Beroepskracht-Kindratio)

De pedagogisch beleidsmedewerker wordt **niet meegerekend** in de BKR tijdens beleids- en coachingstaken.

Dit waarborgt dat:

- zij niet inzetbaar is als PM'er tijdens deze uren,
- haar aandacht volledig gericht kan blijven op kwaliteit, coaching en beleidsontwikkeling.

Rol binnen Chrysant

De pedagogisch beleidsmedewerker:

- bewaakt de pedagogische koers van Kinderdagverblijf Chrysant;
- vertaalt visie naar dagelijks handelen;
- ontwikkelt materialen, methodieken en instrumenten;
- ondersteunt bij implementatie;
- monitort kwaliteit;
- stimuleert een reflectieve en professionele cultuur.

Zie voor verdere uitwerking het document:

Pedagogisch Coachingsplan Kinderdagverblijf Chrysant.

Observeren van ontwikkeling en welbevinden

Binnen kinderdagverblijf Chrysant volgen we de ontwikkeling en het welbevinden van ieder kind zorgvuldig en systematisch. Observeren is een essentieel onderdeel van ons pedagogisch handelen. Door dagelijks te kijken en te luisteren naar de kinderen, krijgen pedagogisch medewerkers een rijk beeld van hoe een kind zich voelt, wat het al kan, waar het plezier in heeft en welke ondersteuning het nodig heeft. Deze observaties zijn niet alleen een bron van informatie, maar ook van plezier, inzicht en verwondering: we mogen van heel dichtbij zien hoe kinderen groeien.

Om deze observaties gestructureerd vast te leggen, werken we met het observatiesysteem **KIJK!**.

Dit systeem helpt ons om de brede ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar op vaste momenten in kaart te brengen. In de periode dat een kind bij ons is, observeren we ten minste vijf keer systematisch, verspreid over de jaren. De gegevens die hieruit voortkomen, worden vastgelegd in het kind-volgsysteem en geven ons zicht op de ontwikkeling van het individuele kind, maar ook op de groep als geheel.

Met KIJK! kunnen we planmatig werken. Op basis van de observaties bepalen pedagogisch medewerkers welke kinderen extra ondersteuning nodig hebben, en wat die ondersteuning inhoudt. De begeleiding kan betrekking hebben op de hele groep, een kleinere deelgroep of een individueel kind. Extra zorg wordt altijd doelgericht ingericht: we formuleren doelen, kiezen passende begeleidingsactiviteiten en evalueren na verloop van tijd of de ingezette aanpak effect heeft gehad. Waar nodig denkt de locatiemanager mee over de analyse, het opstellen van een plan van aanpak en de afstemming met ouders/verzorgers.

Ouders/verzorgers worden actief betrokken bij dit proces. Wanneer uit observaties blijkt dat een kind extra ondersteuning nodig heeft, bespreken we dit altijd met de ouders/verzorgers. We leggen uit wat we hebben gezien, vragen of zij dit herkennen en verkennen samen welke stappen passend zijn. We zien ouders/verzorgers als eerste opvoeders en als onmisbare partners in de ontwikkeling van hun kind.

Wanneer een kind vier jaar wordt en naar de basisschool gaat, breekt er een nieuwe fase aan. Ongeveer drie maanden voor die tijd kunnen ouders/verzorgers een overdrachtsformulier voor de basisschool opvragen. Sommige scholen vragen hier nadrukkelijk om. Ouders/verzorgers kiezen altijd zelf of zij dit formulier aan de school willen geven. Als zij daarvoor kiezen, helpt het overdrachtsformulier bij een warme en soepele overgang, omdat de leerkracht alvast zicht krijgt op het kind en zijn of haar ontwikkeling.

Met toestemming van ouders/verzorgers kan het KIJK!-dossier digitaal worden gedeeld met de toekomstige basisschool. Gaat een kind na vier jaar ook naar een buitenschoolse opvang, dan kan in overleg met ouders/verzorgers en de betreffende BSO het observatiemateriaal eveneens worden doorgesproken of gedeeld. Als ouders/verzorgers geen toestemming geven, wordt er geen informatie overgedragen – de regie blijft altijd bij hen. Incidenteel kan er ook afstemming zijn met het consultatiebureau. Ook hiervoor vragen wij eerst toestemming aan ouders/verzorgers.

Het belang van vroegtijdige signalering

Een belangrijke doelstelling van kinderopvang is het positief bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen. Daar hoort bij dat we oog hebben voor mogelijke ontwikkelingsproblemen of bijzonderheden in het gedrag. Vroegtijdige signalering kan daarbij van grote waarde zijn. Uit de ontwikkelingspsychologie en jeugdzorgpraktijk weten we dat problemen die in een vroeg stadium worden opgemerkt, vaak beter te begeleiden zijn. Bij jonge kinderen is de ontwikkeling nog flexibel; ondersteuning kan dan relatief veel effect hebben.

Door vroegtijdig te signaleren vergroten we de kans op een zo optimaal mogelijke ontwikkeling. Ook voor ouders/verzorgers kan dit veel betekenen: onzekerheid of ongerustheid kan verminderen als er duidelijkheid ontstaat over de ontwikkeling van hun kind. Ouders/verzorgers worden zo geholpen om passende verwachtingen te hebben, zodat kinderen niet overvraagd worden. Daarnaast kan vroegtijdige onderkenning emotionele schade beperken, omdat ouders/verzorgers en kind elkaar beter leren begrijpen en er ruimte ontstaat voor acceptatie, ondersteuning en realistische doelen.

Tegelijkertijd vraagt signalering bij jonge kinderen om grote zorgvuldigheid. Kinderen ontwikkelen zich in eigen tempo, en tijdelijke “achterstanden” kunnen soms eenvoudig bijtrekken. Zowel onterechte geruststelling als onterechte verontrusting kan nadelig zijn voor het kind. Pedagogisch medewerkers stellen daarom nooit zelf een diagnose. Dat is altijd voorbehouden aan daartoe bevoegde professionals. Zij zijn zich ervan bewust dat zorgwekkend gedrag niet automatisch betekent dat er sprake is van een stoornis, en dat gedrag altijd in context bekeken moet worden: de leeftijd, de situatie, de ontwikkelingsfase en de persoonlijkheid van het kind spelen allemaal een rol.

Bij signalering is het belangrijk om niet alleen te kijken naar wat een kind nog niet kan of waar zorgen over zijn, maar juist ook naar wat het kind wél laat zien. Kinderopvangonderzoek en pedagogische theorie (bijvoorbeeld over het “competente kind”) benadrukken dat eenzijdige focus op problemen het zelfbeeld van een kind kan ondermijnen en de interactie kleurt. Afwijkend of opvallend gedrag wordt binnen Chrysant niet automatisch afgewezen; we proberen het eerst te begrijpen. Signaleringswerk mag bovendien nooit het hoofddoel worden van een PM'er. De kern van hun werk blijft: een veilige, rijke en liefdevolle omgeving bieden. Signaleren is een hulpmiddel, geen doel op zich.

Vroegtijdige onderkenning is pas zinvol als deze gepaard gaat met passende ondersteuning, begeleiding of zo nodig behandeling. Dat kan betekenen dat we het aanbod binnen de groep aanpassen, extra activiteiten bieden, vaker met ouders/verzorgers afstemmen of – met toestemming van ouders/verzorgers – andere professionals betrekken. We zien dit als een gezamenlijk proces waarin het belang van het kind centraal staat.

Ontwikkelingsgericht werken

Binnen kinderdagverblijf Chrysant staat ontplooiing hoog in het vaandel. We zien ontwikkeling niet als iets dat af en toe aandacht krijgt, maar als een continu proces dat door de hele dag heen

plaatsvindt. Kinderopvang is voor ons dan ook veel meer dan alleen opvang; het is een rijke leer- en leefomgeving.

Vanaf de dreumesleeftijd werken we bewust ontwikkelingsgericht met een activiteiten aanbod dat aansluit bij de verschillende ontwikkelingsgebieden. In de dagelijkse praktijk betekent dit dat we activiteiten aanbieden die bijdragen aan motorische en cognitieve ontwikkeling, zintuiglijke ervaringen, sociale vaardigheden en beginnende taal- en rekenvaardigheden. Denk aan bewegingsspel, zintuiglijk spel, praten en zingen in kleine kring, samen lezen, bouwen, rollen- en fantasiespel, sorteren, tellen in het dagelijks handelen, en experimenteren met materiaal.

Theoretische inzichten, zoals de zone van naaste ontwikkeling van Vygotsky, laten zien dat kinderen het meest leren wanneer activiteiten net een beetje uitdagend zijn, maar haalbaar met hulp van een volwassene. Onze pedagogisch medewerkers sluiten daarop aan door goed te observeren waar een kind staat, en vervolgens één stapje verder te helpen: niet vóór het kind werken, maar sámen met het kind, zodat het zelf ervaart dat het iets nieuws kan.

Observeren speelt hierbij een sleutelrol. Doordat PM'ers dagelijks de kinderen en de groep observeren, zien zij precies wanneer een kind toe is aan nieuwe uitdagingen, of juist behoefte heeft aan herhaling en veiligheid. Het biedt hen aanknopingspunten om het aanbod bij te stellen, kleine aanpassingen te doen in de aanpak en individuele kinderen extra aandacht te geven waar dat nodig is. Voor de pedagogisch medewerker is dat niet alleen een taak, maar ook een bron van plezier en trots: ze mogen van dichtbij getuige zijn van de groei die kinderen doormaken.

Wanneer een pedagogisch medewerker vermoedt dat er meer aan de hand is dan normale variatie in ontwikkeling, wordt eerst gericht geobserveerd. Vervolgens wordt dit altijd zorgvuldig met ouders/verzorgers besproken. Daarbij is er ruimte voor hun beleving, zorgen en vragen. Samen wordt bekeken welke stappen passend zijn. Ons streven is om ieder kind de ondersteuning te bieden die het nodig heeft, in nauwe samenwerking met ouders/verzorgers en, waar nodig, met externe partners.

Tot slot, in de overgang naar de basisschool zetten we in op een warme overdracht, altijd met toestemming en in afstemming met ouders/verzorgers. Zo zorgen we ervoor dat de ontwikkeling die bij ons in gang is gezet, zo goed mogelijk wordt voortgezet in de nieuwe omgeving, en dat het kind met vertrouwen kan doorgroeien in de volgende fase.

Vaste beroepskracht voor baby's

Bij Kinderdagverblijf Chrysant stemmen wij onze zorg en interactie nauw af op de biologische ritmes van baby's. Dit betekent dat voeding, slaap en spelmomenten niet worden opgelegd volgens een vast patroon, maar aansluiten bij de individuele signalen van het kind. Baby's communiceren hun behoeften via lichaamstaal, geluiden, spanning of ontspanning in het lijf, en subtiele mimiek. Pedagogisch medewerkers zijn getraind om deze signalen tijdig te herkennen en daar sensitief op te reageren.

We werken vanuit de principes van respectvolle zorg (Pikler) en hechtingsbevorderende interactie. Dit houdt in dat handelingen nooit routinematig plaatsvinden, maar met volledige aandacht voor het kind, waarbij we benoemen wat we doen en het kind actief betrekken. Zo wordt elke verzorgingshandeling een leermoment dat bijdraagt aan een veilig en voorspelbaar klimaat.

Daarnaast ontvangen baby's dagelijks gerichte ontwikkelingsstimulatie — met aandacht voor motoriek, zintuigen, hechting en vroege communicatie. Deze stimulatie gebeurt altijd op uitnodiging van de baby, nooit dwingend of overstimulerend.

Voor alle kinderen is een vertrouwd gezicht op de groep een belangrijke basisvoorwaarde, maar voor baby's is dit van nog grotere betekenis. Uit verschillende onderzoeken naar hechting en stressregulatie (o.a. Bowlby, Ainsworth en hedendaagse neurobiologische studies) weten we dat jonge kinderen sterk afhankelijk zijn van de beschikbaarheid en voorspelbaarheid van een sensitieve volwassene. Hoe vertrouwder de baby is met de pedagogisch medewerker, hoe sneller stress afneemt en hoe gemakkelijker het kind zich openstelt om te spelen, te hechten en zich te ontwikkelen.

Daarom krijgt iedere baby bij Kinderdagverblijf Chrysant twee vaste beroepskrachten toegewezen. Op de dagen dat de baby aanwezig is, moet minimaal één van deze vaste PM'ers op de groep staan. Deze manier van werken waarborgt continuïteit en bevordert een veilige gehechtheid. De vaste beroepskrachten worden niet per groep bepaald, maar echt per kind; het is het relationele aspect dat centraal staat. De PM'er kent de signalen van de baby, weet hoe hij of zij getroost wil worden, wat spanning oproept en welke handelingen juist rust geven. Dat maakt dat de baby zich gezien, gehoord en begrepen voelt.

Wanneer de eerste vaste beroepskracht onverwacht uitvalt, nemen we altijd als eerste contact op met de tweede vaste beroepskracht. Pas wanneer ook die verhinderd is, doen we een beroep op onze vaste invallers. Dit zijn collega's die de kinderen en onze werkwijze al goed kennen. We zetten deze stap alleen in noodsituaties, omdat we weten hoe belangrijk stabiliteit is voor een baby. Ouders/verzorgers worden in dergelijke situaties zo snel mogelijk telefonisch geïnformeerd, zodat zij – indien gewenst – kunnen kiezen voor een ruildag. Zo houden we samen de emotionele veiligheid centraal.

Bij vervanging zorgen we altijd voor een warme overdracht tussen de vaste beroepskracht en degene die inspringt. Daarnaast letten we erop dat de groep zo rustig mogelijk blijft door tijdelijk geen intensieve of stressvolle activiteiten aan te bieden. Een rustig ritme, herkenbare routines en voorspelbaar contact zijn dan extra belangrijk.

De dagelijkse zorg voor baby's: meer dan voeding en slaap

Onze zorg voor baby's gaat verder dan enkel voeden, verschonen en slapen. In de eerste levensjaren ontwikkelt een kind zich razendsnel. De hersenen zijn volop in ontwikkeling en worden sterk beïnvloed door zintuiglijke ervaringen. Daarom besteden we veel aandacht aan spel en activiteiten die de sensorische, motorische én emotionele ontwikkeling stimuleren.

Het contact met de PM'er vormt de kern van deze ontwikkeling: praten tijdens verzorgingsmomenten, warm oogcontact, reageren op geluidjes en bewegingen, troost bieden en nabij zijn wanneer dat nodig is. Dit alles draagt bij aan de vorming van een veilige gehechtheidsrelatie, wat volgens hechtingstheorieën de basis is voor latere sociaal-emotionele én cognitieve groei.

In ons dagelijks handelen creëren we voortdurend betekenisvolle leermomenten. Baby's ervaren de wereld met hun hele lijf. Ze leren door te voelen, proeven, luisteren, ruiken en bewegen. Daarom zorgen onze pedagogisch medewerkers voor een rijke variatie aan ervaringen, zoals:

- speelgoed aantrekkelijk en binnen handbereik neerleggen zodat baby's zelf kunnen grijpen en ontdekken;
- baby's regelmatig op hun buik leggen, zodat ze vanuit verschillende perspectieven leren kijken en hun spieren versterken;
- liedjes zingen, eenvoudige gebaren maken, voorlezen en samen plaatjes bekijken om taal en interactie te stimuleren;
- spelletjes als kiekeboe en paardje rijden op schoot, die bijdragen aan lichaamsbewustzijn en sociaal contact;
- kruipen en rollen uitlokken door speelgoed nét buiten bereik te plaatsen;
- baby's ondersteunen bij optrekken, staan of hun evenwicht zoeken door middel van materialen zoals ballen of loopkarretjes;
- torentjes bouwen en (vrolijk!) omgooien, spelen met Duplo, en zelf stukjes brood, een beker of een fles laten vasthouden om de motoriek te versterken;
- materialen aanbieden die rollen, schuiven, duwen of trekken, zodat de baby in beweging wordt uitgenodigd.

Deze speelse, afgestemde activiteiten stimuleren niet alleen de motorische en zintuiglijke vaardigheden, maar versterken vooral ook de relatie tussen baby en pedagogisch medewerker. Want dát blijft de kern: een veilige basis, van waaruit elk kind met vertrouwen kan groeien.

Inzetten van andere volwassenen, BOL en of BBL stagiaires, zij-instromers, vrijwilligers of ondersteuners

Kinderdagverblijf Chrysant is bezig om een SBB-erkend leerbedrijf te worden. Dit betekent dat wij in de toekomst stageplaatsen kunnen bieden aan studenten van de opleidingen *Helpende Zorg & Welzijn*, *Pedagogisch Medewerker niveau 3* en *Pedagogisch Medewerker niveau 4*. Voordat stagiaires mogen starten, moeten zij een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) overleggen en geregistreerd zijn in het Personenregister Kinderopvang.

Wij vinden het belangrijk dat ouders/verzorgers altijd weten welke volwassenen zich op de groep bevinden. Daarom informeren wij hen via het ouderportaal, de nieuwsbrief of via het mededelingenbord wanneer er personen aanwezig zijn die geen vaste pedagogisch medewerkers zijn. Transparantie en veiligheid staan voorop.

Begeleiding van stagiaires

Wanneer wij stagiaires inzetten, zorgen wij er altijd voor dat er voldoende gekwalificeerde pedagogisch medewerkers aanwezig zijn om hen goed te begeleiden. Een stagiair moet de kans krijgen om:

- te leren door mee te kijken met vaste pedagogisch medewerkers;
- feedback te ontvangen op pedagogisch handelen;
- geleidelijk meer verantwoordelijkheid te krijgen, passend bij eigen niveau en ontwikkeling.

Daarom wordt iedere stagiair begeleid door een ervaren pedagogisch medewerker die de rol van werkbegeleider vervult.

We werken met stagiaires van verschillende niveaus (1 t/m 4), en deze niveaus bepalen welke taken zij wel en niet mogen uitvoeren. Voor ieder niveau stellen wij een duidelijke takenlijst op, vergelijkbaar met een checklist. Hierin houden stagiaire en begeleider samen bij welke taken de stagiaire al zelfstandig mag uitvoeren en waarmee nog geoefend wordt. De pedagogisch medewerkers blijven altijd eindverantwoordelijk voor alle handelingen van de stagiaire.

- **Niveau 1 en 2**
Deze stagiaires richten zich voornamelijk op huishoudelijke werkzaamheden en ondersteunende taken en staan altijd boventallig op de groep.
- **Niveau 3 en 4**
Deze stagiaires mogen — wanneer zij een 0-urencontract krijgen — beperkt worden ingezet op de groep, maar uitsluitend op hun eigen stagegroep. Zij mogen nooit zelfstandig openen of sluiten. Hun inzet moet altijd voldoen aan de gestelde kwaliteits- en veiligheidsnormen.

Voorafgaand aan de stage nemen wij ons stageprotocol door met de stagiaire. Hierin leggen we afspraken vast over verantwoordelijkheden, communicatie en begeleidingsmomenten.

Vrijwilligers, groepshulpen en overige volwassenen

Naast stagiaires kunnen er in de toekomst ook andere volwassenen op de groep aanwezig zijn, zoals vrijwilligers of groepshulpen. Op dit moment hebben wij hier nog geen gebruik van gemaakt, maar mocht dit veranderen, dan gelden de volgende voorwaarden:

- zij staan altijd boventallig;
- zij werken altijd onder toezicht van een aangewezen pedagogisch medewerker;
- zij voeren nooit taken uit zonder overleg;
- maandelijks vindt er een evaluatiegesprek plaats waarin afspraken worden besproken en zo nodig aangepast.

Daarnaast hebben wij een vrijwilliger die tuinwerkzaamheden en klusjes uitvoert. Deze persoon werkt buiten de kinderen om en komt niet op de groep in contact met de kinderen.

Ook de verhuurder, **Stichting De Alliantie**, kan de locatie — zowel aangekondigd als onaangekondigd — betreden voor inspectie of onderhoud. Natuurlijk blijven we ouders/verzorgers hierover altijd informeren waar nodig.

Beroepskracht-kindratio (BKR), Groepsgrootte en structurele kwaliteit

Eén pedagogisch medewerker per 3 aanwezige kinderen van 0 tot 1 jaar.

Eén pedagogisch medewerker per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar.

	Leeftijd kinderen	Minimaal aantal beroeps-krachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroeps-krachten	Maximaal Aantal kinderen	Minimaal aantal beroeps-krachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroeps-krachten	Maximaal aantal kinderen
Gemeng- de leeftijds- Groepen	0 tot 2	1	4	2	8	3	14 ¹	4	16 ¹
	0 tot 3	1	5	2	10	3	13/14/15	4	16 ¹
	0 tot 4	1	5	2	12	3	14/15/16	--	--
	1 tot 3	1	6	2	11	3	16	--	--
	1 tot 4	1	7	2	13	3	16	--	--
	2 tot 4	1	8	2	16	--	--	--	--

Eén pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar.

Eén pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar.

Ter controle raadplagen wij ten alle tijden: <https://1ratio.nl/bkr/#/>

Bij gemengde groepen wordt bij het bepalen van het noodzakelijk aantal PM-ers een rekenkundig gemiddeld gehanteerd, ontleend aan www.1ratio.nl. Dit is een site met een rekentool, in opdracht van het ministerie van SZW ontwikkeld en erkend door GGD en gemeenten.

Naast de proceskwaliteit worden er ook structurele kenmerken onderscheiden, dat wil zeggen reguleerbare kenmerken zoals groepsgrootte, beroepskracht-kindratio (BKR) en de opleiding en training van onze PM'ers.

Werken met vaste pedagogisch medewerkers

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant hechten we grote waarde aan stabiliteit, emotionele veiligheid en vertrouwdheid. Vooral voor baby's is dit van essentieel belang. Daarom werken wij met vaste pedagogisch medewerkers per kind. Aan iedere baby worden maximaal twee vaste PM'ers gekoppeld. Zij vormen voor het kind de belangrijkste veilige basis. Per opvangdag is minimaal één van deze vaste PM'ers aanwezig op de groep van de baby, zodat er altijd een vertrouwd gezicht is dat het kind kent en begrijpt. Deze medewerker fungeert ook als vast aanspreekpunt voor ouders/verzorgers. Bij langdurige afwezigheid, bijvoorbeeld door ziekte of verlof, wordt een vaste PM'er structureel vervangen door dezelfde invaller, zodat de continuïteit zo veel mogelijk behouden blijft.

Voor de berekening van het aantal pedagogisch medewerkers maken wij gebruik van de officiële rekentool van de Rijksoverheid. Hiermee waarborgen we dat de beroepskracht-kindratio (BKR) op elk moment voldoet aan de wettelijke eisen. Ook werken wij in vaste groepsruimtes, zodat kinderen hun eigen stam- of tafelgroep hebben. Aan het begin of einde van de dag kan ervoor gekozen worden om kinderen gezamenlijk in een andere ruimte op te vangen, maar hierbij is altijd een vaste PM'er van de eigen stamgroep aanwezig. Zo blijft het voor zowel ouders/verzorgers als kinderen duidelijk en herkenbaar waar zij terecht kunnen.

Wij streven ernaar per stamgroep minimaal twee vaste pedagogisch medewerkers in te zetten, aangevuld met ten minste één vaste invalkracht die tijdens ziekte of vakanties kan invallen. Door te werken met een bekende invalkracht zorgen wij ervoor dat kinderen ook in uitzonderlijke situaties een vertrouwd gezicht zien. In geval van calamiteiten schakelen pedagogisch medewerkers direct de leidinggevende en overige collega's in om de veiligheid en stabiliteit te bewaken.

Alle PM'ers binnen Kinderdagverblijf Chrysant beschikken over een erkend diploma dat hen bevoegd maakt om in de kinderopvang te werken. Ouders/verzorgers kunnen dit zelf controleren via de diplomacheck kinderopvang (www.kinderopvang-werkt.nl/diplomacheck).

Daarnaast voldoen al onze medewerkers aan de wettelijke veiligheidseisen: zij zijn in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG), staan ingeschreven in het Landelijke Personenregister Kinderopvang en worden continu gescreend. Ook beschikken zij over een geldig kinder-EHBO- én BHV-certificaat. In pedagogisch opzicht worden zij getraind en bijgeschoold in zowel de Gordon-methode als de Pikler-benadering, die belangrijke pijlers vormen binnen onze pedagogische visie.

Naast pedagogisch medewerkers kunnen ook vrijwilligers, stagiaires en zij-instromers ondersteunende werkzaamheden verrichten. Zij worden altijd boven formatief ingezet en vallen nooit onder de beroepskracht-kindratio. Stagiaires worden begeleid door ervaren PM'ers en dragen uitsluitend taken die passen bij hun opleidingsniveau en ontwikkeling.

Door te investeren in deskundig, stabiel en warm personeel waarborgen wij een veilige en liefdevolle omgeving waarin ieder kind gezien en begeleid wordt door professionals die hun ontwikkeling echt kennen.

VOG

De ontwikkeling van kinderen kan alleen optimaal worden gestimuleerd wanneer pedagogisch medewerkers beschikken over de juiste kennis, vaardigheden en professionele houding. Naast een gedegen inzicht in de ontwikkelingsfasen van jonge kinderen is vooral het pedagogisch handelen van groot belang. De manier waarop medewerkers omgaan met kinderen, ouders/verzorgers én collega's bepaalt in hoge mate of het kinderdagverblijf een omgeving biedt waarin kinderen zich veilig voelen, zich kunnen ontplooiën en nieuwe vaardigheden leren.

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant werken wij uitsluitend met gediplomeerde pedagogisch medewerkers die voldoen aan de kwalificatie-eisen voor de kinderopvang. Deze medewerkers zijn getraind in het uitvoeren van onze pedagogische visie en dragen binnen hun dagelijks handelen bij aan een positief en veilig klimaat.

Daarnaast moet ieder personeelslid — inclusief stagiaires — in het bezit zijn van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Deze verklaring, verstrekt door het Ministerie van Justitie en Veiligheid, bevestigt dat er geen bezwaren zijn tegen het werken met kinderen. Alleen met medewerkers die zorgvuldig gescreend zijn en beschikken over de juiste kwalificaties, kunnen wij de kwaliteit en veiligheid binnen ons kinderdagverblijf waarborgen.

Vervanging en continuïteit

Wij streven ernaar met een vaste invaller te werken wanneer een mentor afwezig is. Indien dit niet mogelijk is, kunnen andere pedagogisch medewerkers invallen. De mentor zorgt ervoor dat collega's goed geïnformeerd zijn, zodat de continuïteit van zorg en emotionele veiligheid van het kind gewaarborgd blijft. Dit sluit aan bij de pedagogische basisdoelen waarin stabiliteit en voorspelbaarheid als belangrijke voorwaarden voor ontwikkeling worden gezien.

Mentorschap

Mentorschap binnen Kinderdagverblijf Chrysant

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant krijgt ieder kind een eigen mentor. Dit is één van de vaste pedagogisch medewerkers die structureel op de groep van het kind werkt. Bij het toewijzen van een mentor houden we rekening met het rooster, zodat de mentor het kind zo vaak mogelijk ziet. Hierdoor kan een stabiele, veilige relatie ontstaan—een belangrijk uitgangspunt binnen de hechtingstheorie van Bowlby, waarin wordt benadrukt dat jonge kinderen voorspelbare volwassenen nodig hebben om zich veilig te kunnen ontwikkelen.

De mentor is voor ouders/verzorgers het eerste aanspreekpunt bij vragen of bijzonderheden. Hoewel de dagelijkse overdracht niet altijd door de mentor zelf wordt gedaan, kennen alle pedagogisch medewerkers de kinderen goed en zijn zij op de hoogte van relevante gebeurtenissen of signalen. De mentor bewaakt echter de doorgaande lijn: afspraken met ouders/verzorgers, observaties en ontwikkelingsinformatie worden door hem/haar bijgehouden en gedeeld met het team.

Omdat een stabiele relatie tussen kind, mentor en ouder essentieel is voor het welbevinden en de ontwikkeling van het kind, houden we mentorwisselingen zo beperkt mogelijk. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind zorgvuldig, bespreekt bevindingen met collega's en nodigt ouders/verzorgers uit voor een gesprek wanneer observaties daar aanleiding toe geven. Ouders/verzorgers kunnen daarnaast altijd zelf een gesprek aanvragen met de mentor.

Voorbeelden uit de praktijk

- **Casus 1:**
Een ouder geeft tijdens de ochtendoverdracht aan dat haar kind graag vóór het eerste eetmoment slaapt. De collega noteert dit in de iPad en draagt het over aan de mentor. Na beoordeling geeft de mentor expliciet akkoord op de wijziging, zodat de aanpak passend en consistent blijft.
- **Casus 2:**
Een pedagogisch medewerker merkt op dat een kind snel rode billen krijgt. Zij noteert dit als aandachtspunt en informeert de mentor, zodat dit structureel kan worden meegenomen in de verzorging en overdracht naar ouders/verzorgers.

Alle wijzigingen in kindgegevens worden pas definitief doorgevoerd wanneer de mentor hier expliciet akkoord op heeft gegeven. Dit waarborgt zorgvuldigheid, transparantie en continuïteit.

Documentatie en observaties

Elke vijf maanden wordt voor ieder kind een uitgebreide observatie bijgehouden in ons volgsysteem. Deze systematische manier van kijken sluit aan bij onderwijs- en opvangkaders (zoals KIJK! en VVE-methodieken), waarin ontwikkelingslijnen worden gevolgd om tijdig in te spelen op behoeften. Wanneer observaties aanleiding geven tot verdere bespreking, worden ouders/verzorgers uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij sluiten de mentor en, indien relevant, een tweede vaste beroepskracht of de directie aan.

De mentor van ieder kind is zichtbaar in de iPad, zodat ouders/verzorgers altijd weten tot wie zij zich kunnen richten.

Eten en drinken en borstvoeding

Tijdstip:	Eetmoment:
09:30 uur	Fruit en (gestoomde) groente eten & water/thee drinken. Soms ook eieren, crackers, gedroogd fruit o.i.d.
11:30 uur	Warme maaltijd
15:15 uur	Fruit en (gestoomde) groente eten & water/thee drinken. Soms ook eieren, crackers, gedroogd fruit o.i.d.

Eten en drinken

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant zien wij het eten en drinken als veel meer dan alleen een praktisch moment. Maaltijden en tussendoortjes zijn gezamenlijke, betekenisvolle activiteiten waarin kinderen niet alleen voeding binnenkrijgen, maar ook sociale vaardigheden oefenen, taal ontwikkelen, ritme en regelmaat ervaren en genieten van het samenzijn. Tijdens deze momenten creëren we rust, verbinding en structuur; elementen die volgens de Gezonde Kinderopvang-richtlijnen essentieel zijn voor welzijn en gezond gedrag (Gezonde Kinderopvang, 2021).

We zitten gezamenlijk aan tafel, nemen de tijd en zorgen voor een warme sfeer waarin iedereen wordt gezien en gehoord. Er wordt met aandacht gepraat, geluisterd, gezongen en gelachen. Deze positieve setting draagt bij aan een ontspannen eetervaring, wat voor jonge kinderen van groot belang is: onderzoek laat zien dat een rustige eetomgeving en positieve aandacht de eetlust en bereidheid om nieuwe smaken te proberen vergroten (Satter, 2000; Nicklaus, 2016).

Tijdens de maaltijd besteden we bewust aandacht aan eenvoudige tafelmanieren, zoals wachten op je beurt, rustig blijven zitten en vriendelijk om iets vragen. Pedagogisch medewerkers spelen hierbij een cruciale rol: zij modelleren gewenst gedrag door dit zelf voor te doen, vriendelijk en duidelijk te communiceren en kinderen positief te benaderen. Kinderen worden nooit gedwongen om te eten; wij stimuleren op een uitnodigende manier, want eten moet altijd plezierig blijven. Het effect hiervan is al vaak in de praktijk zichtbaar: kinderen die thuis moeilijk eten, blijken binnen de veilige en sociale dynamiek van de groep vaak wél bereid om nieuwe smaken te proberen — een verschijnsel dat ook in onderzoek wordt bevestigd, waarbij “zien eten, doet eten” daadwerkelijk een rol speelt in het ontwikkelen van eetgedrag (Birch & Fisher, 1998).

Gedurende de dag bieden wij vaste eetmomenten aan, zoals fruit en groente in de ochtend en middag en een warme, gezonde maaltijd rond de lunch. Deze regelmaat ondersteunt de interne klok van kinderen en geeft houvast. We presenteren een breed en herkenbaar aanbod uit de

Schijf van Vijf: verse rauwkost, gestoomde groenten, fruit, warme maaltijden van Madaga, crackers met gezond beleg en gezonde zuivel- of plantaardige dranken.

Door variatie aan te bieden vergroten we de kans dat kinderen een breed smaakpalet ontwikkelen, wat volgens literatuur belangrijk is voor langdurige gezonde eetgewoonten (Nicklaus, 2016).

Speciale dieetwensen of allergieën bespreken we zorgvuldig met ouders/verzorgers tijdens de intake. Dieetvoeding wordt door ouders/verzorgers meegebracht en duidelijk voorzien van naam. We streven ernaar kinderen zo min mogelijk suiker aan te bieden en vragen ouders/verzorgers daarom geen snoep mee te geven.

Borstvoeding

Borstvoeding heeft een vanzelfsprekende plaats binnen onze werkwijze. Ouders/verzorgers kunnen moedermelk meegeven, voorzien van naam, die maximaal één dag in de koelkast bewaard wordt; in de vriezer kan moedermelk tot drie maanden worden opgeslagen. Ouders/verzorgers die tussentijds willen voeden zijn van harte welkom — op de groep of in een rustige ruimte, afhankelijk van wat het prettigst is voor ouder en kind. Wij vragen ouders/verzorgers die borstvoeding geven om thuis ook met de fles te oefenen, zodat de overgang naar de opvang soepel verloopt. Wanneer een baby de fles weigert, nemen wij altijd contact op; het voorkomen van uitdroging heeft prioriteit.

Onze pedagogisch medewerkers hanteren een ontspannen en sensitieve benadering tijdens het eten. Zij volgen de signalen van het kind, ondersteunen waar nodig en moedigen zelfstandig handelen aan. Het kind bepaalt of het eten wil, de volwassene bepaalt het aanbod — een principe dat aansluit bij zowel de visie van Satter (2000) als de Gezonde Kinderopvang-richtlijnen.

Binnen dit geheel staat één doel centraal: kinderen laten ervaren dat eten veilig, gezellig, gezond en leuk is. Door een positieve sfeer, gezonde voeding, duidelijke structuur en professionele begeleiding leggen we een basis voor gezonde eetgewoonten die verder reikt dan de tijd die het kind bij Chrysant doorbrengt.

Bronnen

Birch, L. L., & Fisher, J. O. (1998). Development of eating behaviors among children and adolescents. *Pediatrics*, 101(3), 539–549.

Gezonde Kinderopvang. (2021). *Richtlijnen gezonde en veilige leefstijl in de kinderopvang*. RIVM.

Nicklaus, S. (2016). The role of food experiences during early childhood in food pleasure learning. *Appetite*, 104, 3–9.

Satter, E. (2000). The feeding relationship: Problems and interventions. *Journal of Pediatrics*, 106(5), 143–152.

Verschon en zindelijk worden

Bij Kinderdagverblijf Chrysant worden kinderen op vaste momenten én wanneer nodig verschoond. Luiers worden door het kinderdagverblijf aangeboden. We volgen hierbij de behoeften van het kind en hanteren een rustige en respectvolle aanpak.

Zindelijkheid ontwikkelen verloopt doorgaans geleidelijk en spelenderwijs. In onze verticale groep zien jongere kinderen hoe oudere kinderen naar de wc gaan; dit werkt motiverend en normaliserend. Vanuit de **theorie van sociaal leren (Bandura, 1977)** weten we dat kinderen gedrag overnemen door imitatie. Wanneer een kind interesse toont in zindelijkheid, bespreken we dit altijd met ouders/verzorgers. Om kinderen positief te stimuleren, maken we soms gebruik van plaskaarten waarop een sticker mag worden geplakt na een geslaagde toiletgang. We gebruiken geen potjes; kinderen oefenen direct op het toilet.

Wanneer billen geïrriteerd zijn – bijvoorbeeld door het doorkomen van tanden, wat vaak zure ontlasting veroorzaakt – gebruiken wij Bepanthen. Deze kinderen worden tijdens overdrachten extra in de gaten gehouden, en bij aanhoudende roodheid wordt ieder uur gecontroleerd. De slaap wordt hierbij niet onderbroken; kinderen worden als eerst gecontroleerd zodra zij wakker worden.

Tijdens het verschonen praten we met het kind en benoemen wat we doen. Zo creëren we voorspelbaarheid en veiligheid — overeenkomend met inzichten uit de **theorie van sensitieve responsiviteit (Ainsworth et al., 1978)**. Kinderen die al kunnen lopen, laten we zelf het trappetje opklimmen onder begeleiding. Dit bevordert autonomie, motoriek en zelfvertrouwen (Reggio Emilia-benadering).

We gebruiken handschoenen en/of spatels volgens hygiëneprotocollen en maken de commode voor en na gebruik zorgvuldig schoon. Indien het kind schone kleding nodig heeft, wordt dit vooraf klaargelegd. Voor kinderen die oefenen met zindelijkheid raden we rompers af, omdat dit de zelfstandigheid belemmert.

Slapen

Slapen is essentieel voor de ontwikkeling, het herstel en de verwerking van indrukken. Tijdens spel, ontdekken en bewegen verbruiken kinderen veel energie. We creëren daarom rustmomenten én volgen waar mogelijk het individuele slaappatroon van thuis.

Voor alle kinderen hanteren wij een rustige, veilige en voorspelbare slaapomgeving. Rituelen zoals een liedje, zachte woorden of een knuffel zorgen voor herkenning en veiligheid — aansluitend bij inzichten uit de **Infant Mental Health-literatuur**, waarin voorspelbaarheid en emotionele veiligheid centraal staan.

Baby's slapen altijd in een bedje, volgens de richtlijnen voor veilig slapen (RIVM). Bakeren mag uitsluitend met schriftelijke toestemming. Buikslapers draaien we terug indien zij zichzelf nog niet kunnen terugrollen. Het is niet mogelijk hiervoor apart te tekenen tenzij u een medisch document heeft.

We controleren slapende kinderen **elke 15 minuten** en registreren dit op een afvinklijst. Kinderen worden niet wakker gemaakt vóór 15:00, tenzij er sprake is van medische noodzaak. Baby's maken wij nooit wakker.

We gebruiken geen haaraccessoires of speenkoorden tijdens het slapen. Ouders/verzorgers mogen een pyjama of slaapzak meegeven; zonder eigen slaapzak slaapt het kind onder een deken. Voor baby's wordt de deken strak ingestopt om verschuiven te voorkomen.

Speelgoed is niet toegestaan in het bed. Een speen en een knuffeldoekje zijn wel welkom. Defecte spenen worden uit veiligheidsoverwegingen direct ingenomen.

Sommige kinderen huilen even wanneer ze naar bed worden gebracht. Pedagogisch medewerkers onderscheiden hierbij tussen kort protest en overstuur huilen. We laten kinderen nooit overstuur in bed achter; wanneer nodig blijven we bij het kind tot het in slaap valt.

We wiegen kinderen kort wanneer zij dat nodig hebben, maar langdurig wiegen gebeurt niet vanwege fysieke belasting. De hangwieg in de babytuin wordt uitsluitend gebruikt voor kinderen die nog niet zelf kunnen draaien (i.v.m. verstikkingsgevaar).

Wanneer een kind in slaap valt tijdens het spelen of aan tafel, wordt het rustig naar bed gebracht. Kinderen slapen nooit op de bank.

Na het in bed leggen wordt — indien mogelijk — het bedje direct door een tweede medewerker gecontroleerd: *"Ik heb kindje X op bed gelegd; wil jij controleren of het bed goed op slot zit?"*

Baby's die **niet** kunnen draaien mogen in de hangwieg slapen en worden niet overgeplaatst. Een baby mag niet meer doorslapen in een hangwieg als het kan omdraaien.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Kindermishandeling omvat elke vorm van lichamelijke, emotionele of seksuele mishandeling en verwaarlozing. Het vormt een ernstige bedreiging voor de ontwikkeling, het gevoel van veiligheid en het vertrouwen van een kind. Jonge kinderen kunnen hun ervaringen vaak nog niet onder woorden brengen; daarom zijn non-verbale signalen belangrijk en vereist signalering deskundigheid en zorgvuldigheid.

Kinderdagverblijf Chrysant werkt volgens de **Landelijke Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling**. Wanneer een pedagogisch medewerker signalen opmerkt die zorgen baren, wordt dit direct gemeld bij de leidinggevende. De directeur beoordeelt of Veilig Thuis geraadpleegd moet worden. Veilig Thuis is vervolgens verantwoordelijk voor onderzoek en eventuele hulpverlening.

Zorgvuldigheid staat altijd voorop: we benoemen zorgen feitelijk, objectief en zonder oordeel.

Aandachtsfunctionaris meldcode

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant en Sport BSO Amersfoort West is één van de eigenaren aangewezen als aandachtsfunctionaris meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

De aandachtsfunctionaris ondersteunt beroepskrachten bij het signaleren van mogelijke zorgen, het doorlopen van de stappen van de meldcode en het maken van afwegingen bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Daarnaast is de aandachtsfunctionaris verantwoordelijk voor het actueel houden van de kennis rondom de meldcode en fungeert deze als aanspreekpunt binnen de organisatie.

Activiteiten

Naast knutselen is er aandacht voor muziek, bouwen, rollenspel, natuur & wetenschap, rekenen en culturele diversiteit. Activiteiten zijn erop gericht de brede ontwikkeling te stimuleren en individuele expressie te ondersteunen.

Bewuste inzet van digitale middelen

Bij Kinderdagverblijf Chrysant maken we een zorgvuldige afweging wanneer we digitale middelen inzetten. Schermen worden **nooit** gebruikt als bezigheidstherapie of vervanging van pedagogische interactie. Voor peuters kunnen we incidenteel educatieve filmpjes of digitale prentenboeken inzetten, bij voorkeur kortdurend, begeleid en afgestemd op het thema waarmee we werken.

Voor baby's is **schermgebruik uitgesloten**, in lijn met landelijke richtlijnen. We geven de voorkeur aan echte ervaringen: voelen, ruiken, zien, bewegen en spel.

Taal

We stimuleren taalverwerving door veel te praten met kinderen, open vragen te stellen en regelmatig voor te lezen. PM'ers interpreteren actief de communicatiepogingen van kinderen, geven complimenten en creëren rijke taalinteracties — in lijn met inzichten uit taalstimuleringsprogramma's zoals VVE en interactief voorlezen. Zo leren we ook spelenderwijs wat gebarentaal en Engelse woorden.

Omgang met kinderen

Door actief en sensitief toezicht krijgen kinderen hulp en aanmoediging wanneer dat nodig is. We werken vanuit positieve discipline met realistische verwachtingen, en begeleiden kinderen bij conflicten of sociale problemen.

Programma, dagindeling en spelactiviteiten

Onze dagindeling biedt een balans tussen binnen- en buitenactiviteiten, rustige en actieve momenten, vrij spel en begeleide activiteiten. Er is voldoende en gevarieerd spelmateriaal aanwezig voor alle ontwikkelingsgebieden. Voor kinderen die niet willen deelnemen aan een activiteit is er altijd een passend alternatief.

Buitenspelen

Buitenspelen en buitenruimte Kinderdagverblijf Chrysant maken wij dagelijks gebruik van de buitenruimte. Buitenspelen is een belangrijk onderdeel van ons pedagogisch beleid en draagt bij aan de motorische ontwikkeling, gezondheid en het welbevinden van kinderen.

De buitenruimte is zo ingericht dat kinderen veilig kunnen ontdekken, bewegen en spelen. Hierbij houden wij rekening met de leeftijd en ontwikkelingsfase van de kinderen. Pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen actief, bieden structuur en zorgen voor een veilige speelomgeving.

Tijdens het buitenspelen kan het voorkomen dat de buitenruimte gelijktijdig wordt gebruikt door kinderen van de BSO. In deze situaties zorgen de pedagogisch medewerkers voor intensief toezicht en begeleiden zij de kinderen actief. De veiligheid en het welzijn van de jongste kinderen staan hierbij altijd voorop.

Door duidelijke afspraken, toezicht en begeleiding zorgen wij ervoor dat buitenspelen voor alle kinderen een veilige en plezierige ervaring is.

Plaatsingsbeleid

Wanneer de plaatsingsdatum is vastgesteld, ontvangt u per e-mail het plaatsingscontract. Ouders/verzorgers/verzorgen zijn zelf verantwoordelijk binnen één week digitaal te ondertekenen. Bij niet-tijdige ondertekening vervalt het aanbod. Broertjes en zusjes van kinderen die al bij ons in de opvang zitten, krijgen voorrang bij nieuwe plaatsingen. Wij raden aan om tijdig aan te melden voor een voorspoedig plaatsingsproces.

Opzegging

Als u of wij het contract willen opzeggen geldt er een opzegtermijn van 3 kalendermaanden. Opzeggen kan uitsluitend schriftelijk of per e-mail.

Afnemen van extra incidentele dagen

Het is mogelijk om extra dagdelen af te nemen, mits de capaciteit van de groep dit toelaat. Wanneer de groep vol zit, is het niet mogelijk om te ruilen of een extra dag af te nemen. We moeten ons altijd houden aan de beroepskracht-kindratio.

Wanneer er wél ruimte is, kunt u meestal extra dagen afnemen. Deze extra dagen worden apart vermeld op de factuur.

Kennismaken en oriënteren

Uw eerste kennismaking met het kinderdagverblijf bestaat uit een rondleiding. Deze wordt verzorgd door een pedagogisch medewerker of (assistent-)leidinggevende van de locatie. In het kennismakingsgesprek wordt informatie gegeven over de organisatie, het kinderdagverblijf, de pedagogische uitgangspunten, de oudercontacten en worden eventuele algemene vragen beantwoord.

Wennen

Wanneer u ervoor heeft gekozen uw kind in te schrijven, wordt er tegen de startdatum contact met u opgenomen voor het maken van een wenafpraak.

Voordat een kind daadwerkelijk naar het kinderdagverblijf gaat, vindt er eerst een kennismakingsgesprek plaats. Tijdens dit gesprek krijgt u informatie over de organisatorische zaken binnen het kinderdagverblijf. Daarna wordt er een afspraak gemaakt voor een wendagdeel. Tijdens dit wendagdeel is er ruimte voor ouder(s) om specifieke informatie over hun kind te delen.

Voor zowel kinderen als ouders/verzorgers is het belangrijk om te wennen aan de groep. Vanaf twee weken voordat het contract ingaat, mag uw kind komen wennen.

Bij kinderen van 0–1 jaar plannen we één wenmoment. Is het kind ouder, dan bespreken we in overleg met ouders/verzorgers wat passend is en wat het kind nodig heeft.

Elk nieuw kind krijgt een eigen opbergbakje met de naam erop. Hierin kunt u de persoonlijke spullen van uw kind kwijt, en u vindt er regelmatig belangrijke post. Het is daarom belangrijk dat u het bakje regelmatig controleert en leegmaakt.

Wij vragen dat ten minste één van de ouders/verzorgers telefonisch bereikbaar is tijdens de wenperiode, voor het geval het wennen niet goed verloopt en het kind eerder opgehaald moet worden. Geborgenheid en veiligheid van het kind staan daarbij altijd voorop.

Wennen bij baby's

Baby's moeten wennen aan een nieuwe omgeving en veel nieuwe gezichten. Voor ouders/verzorgers — zeker bij een eerste kind — kan het lastig zijn om de zorg over te dragen aan mensen die nog minder bekend zijn. Baby's zijn volop in ontwikkeling, ook wat betreft hun stresssysteem. Bij stress komt het hormoon cortisol vrij. Een beperkte mate van stress is niet schadelijk en zelfs noodzakelijk om te leren en alert te blijven. Te veel stress kan echter effect hebben op het immuunsysteem en andere lichamelijke processen, vooral op de lange termijn.

Bij jonge kinderen willen we de hoeveelheid stress (cortisol) daarom zo laag mogelijk houden. Baby's kunnen hun stress nog niet zelf reguleren; zij hebben hiervoor de hulp van volwassenen nodig.

Hoe herkent u stress bij een baby?

Baby's die gespannen zijn, kunnen:

- huilen,
- hun spieren aanspannen,
- overstrekken,
- ongecontroleerde bewegingen maken,
- tekenen van vermoeidheid laten zien (gapen, in de ogen wrijven, oogcontact vermijden, jengelen, staren, rode wangen, friemelen aan de oren).

Sommige baby's worden bij stress juist heel stil of teruggetrokken. Omdat baby's sterk verschillen in temperament en ontwikkeling, uiten zij stress op verschillende manieren. Het is daarom belangrijk om meerdere signalen en de context mee te nemen in de beoordeling.

Sensitief reageren op baby's

Voor baby's is het belangrijk dat we sensitief reageren op (stress)signalen. Dit betekent dat we signalen opmerken, juist interpreteren en vervolgens tijdig en adequaat handelen. Dat is soms lastig, maar zeker iets waarin men kan groeien.

Voorbeelden van sensitieve interactie:

- Neem dagelijks korte één-op-één spelmomenten met de baby op een rustige plek. Een paar minuten is al voldoende.
- Verplaats u in het perspectief van de baby en onderbreek zijn/haar spel niet onnodig.
- Reageer op contactmomenten, bijvoorbeeld wanneer de baby lacht of oogcontact maakt.
- Geef complimenten en pas uw tempo aan het kind aan.
- Op moeilijke momenten (zoals afscheid nemen, verschonen, wachten op de fles) helpt het om de baby op schoot te houden of samen rustig door de ruimte te lopen. Benoem wat de baby ziet.
- Een speen, knuffeltje of doek met de geur van thuis kan helpen rust te bieden.

- Let op subtiele signalen van honger of vermoeidheid.
- Wees voorspelbaar in handelingen en kondig aan wat u gaat doen.
- Wees ook richting de ouder sensitief bij het brengen en halen: stel vragen en laat de ouder bepalen wanneer u de baby overneemt.

De wenperiode

Wennen is een proces waarin kinderen, ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers de tijd nemen om een veilige relatie op te bouwen. Wij hanteren een gefaseerd wenbeleid waarbij het kind op korte momenten kennismaat met de groep, ouders/verzorgers actief betrokken blijven en de mentor het aanspreekpunt is voor vragen en observaties.

De wenperiode wordt afgestemd op de signalen van het kind. Een veilige gehechtheid is de basis voor spel, exploratie en leren. Daarom forceren wij geen tempo: pas wanneer een kind voldoende ontspanning en vertrouwen laat zien, verdiepen we de aanwezigheid. De ervaring leert dat een zorgvuldige wenperiode de kans op stress, huilen en slaapproblemen substantieel vermindert.

In de eerste weken kan het zijn dat wij ouders/verzorgers vragen om te starten met kortere dagen. Wanneer dit goed verloopt, kan worden uitgebreid naar hele dagen. Soms duurt de wenperiode slechts een week, soms meerdere weken. Wennen is voor elk kind anders en hangt af van meerdere factoren.

Wij denken altijd mee in hoe we de overgang van thuis naar Kinderdagverblijf Chrysant zo soepel mogelijk kunnen laten verlopen. In een gesprek met ouders/verzorgers stemmen we zaken af, zoals:

- wat het kind thuis gewend is,
- hoe wij het bij Chrysant aanpakken,
- welke aanpassingen mogelijk en wenselijk zijn.

Deze gesprekken vinden bij voorkeur plaats tijdens haal- en brengmomenten met de mentor van het kind. Indien nodig kan dit ook in een aparte ruimte, zoals het kantoor.

Wegbrengen en afscheid nemen

Uw kind wegbrengen is een belangrijk moment van de dag. De pedagogisch medewerker zal altijd zowel uw kind als u persoonlijk ontvangen en neemt de tijd voor een korte, warme overdracht. Ons uitgangspunt is dat ieder kind (én iedere ouder) zich welkom, gezien en gehoord voelt.

Sommige kinderen vinden afscheid nemen lastig. Kinderen voelen zich vaak prettig bij een vast afscheidsritueel. U kent uw kind het best en samen ontdekt u welk ritueel werkt. Soms kan een kind boos of verdrietig zijn bij het afscheid, wat voor u als ouder moeilijk kan zijn. De ervaring leert dat deze emoties bij kinderen meestal snel weer verdwijnen zodra u weg bent.

Mocht het voor u fijn zijn: u mag ons altijd bellen om te horen hoe het gaat.

Bij binnenkomst doen ouders/verzorgers schoenen uit of gebruiken zij hoesjes. Dit geldt ook voor broertjes en zusjes die mee naar binnen komen. Op de groep dragen we geen schoeisel dat buiten wordt gebruikt, omdat baby's rondkruipen en de vloer schoon moet blijven. Ook kinderen doen op de groep hun schoenen uit.

Bij het ophalen trekt het kind in de gang weer zijn schoenen aan. Wanneer we buiten afsluiten of wanneer een kind wordt opgehaald terwijl we nog buitenspelen, kunnen ouders/verzorgers hun hoesjes bij de tuindeur inleveren en via het buitenhek — onder begeleiding van een medewerker — de tuin met het kind verlaten.

We vragen ouders/verzorgers vooraf alle spullen te pakken, zodat zij niet meerdere keren heen en weer hoeven te lopen. Mocht er toch iets zijn vergeten, dan pakt een medewerker dit graag voor u.

We willen dat kinderen met plezier naar ons toe komen en dat ouders/verzorgers hun kind met een gerust hart achterlaten. Daarom nemen we bij binnenkomst altijd even de tijd. Ouders/verzorgers kunnen bijzonderheden met ons bespreken, zowel persoonlijk als via de digitale ouderapp.

Mocht een kind zich gedurende de dag toch niet prettig voelen en ontroostbaar zijn, dan nemen we altijd contact op met de ouders/verzorgers — al komt dat gelukkig zelden voor. Kinderen weten vaak zelf goed wat zij nodig hebben om een fijne start te maken. Dat respecteren we. Zo kunnen we afspraken maken, bijvoorbeeld dat het kind bij het afscheid even de speen of knuffel mag vasthouden. Dit kan ook onderdeel zijn van een persoonlijk ritueel.

Ophalen

Een goede overdracht tussen pedagogisch medewerker en ouder is voor ons een waardevol contactmoment. Bij het ophalen begroeten we alle kinderen én ouders/verzorgers individueel. In deze overdracht delen we specifieke informatie over het kind, zoals spelactiviteiten, bijzonderheden en nieuwe vaardigheden.

We hopen dat u hier even tijd voor wilt nemen. Wanneer meerdere ouders/verzorgers tegelijk binnenkomen, kan het soms iets langer duren — dank voor uw begrip.

Mogelijkheden tot ruilen van dagen of dagdelen

Het ruilen van een dag of dagdeel is mogelijk wanneer aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De aanvraag voor een ruildag gaat via de ouders/verzorgerssoftware van Kinderdagverblijf Chrysant;
- De ruildag moet vooraf zijn aangevraagd;
- Een ruildag kan alleen worden toegekend wanneer de groepsgrootte dit toelaat;
- Het is niet mogelijk om dagen te ruilen met feestdagen, ziekte of vakanties.

Privacy en AVG

Kinderdagverblijf Chrysant hecht groot belang aan de bescherming van de privacy van kinderen, ouders/verzorgers en medewerkers. Wij gaan zorgvuldig om met persoonsgegevens en handelen conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Zorgvuldige omgang met persoonsgegevens Persoonsgegevens van kinderen en ouders/verzorgers worden uitsluitend gebruikt voor doelen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de opvang, zoals:

- het bieden van verantwoorde en veilige kinderopvang;
- het volgen van de ontwikkeling en het welzijn van het kind;
- communicatie met ouders/verzorgers;
- het voldoen aan wettelijke verplichtingen.

Wij verzamelen niet meer gegevens dan noodzakelijk en bewaren deze niet langer dan wettelijk toegestaan.

Toegang en beveiliging

Alle persoonsgegevens worden vertrouwelijk behandeld. Alleen bevoegde medewerkers hebben toegang tot kind- en oudergegevens, en uitsluitend wanneer dit nodig is voor hun functie.

Digitale gegevens worden opgeslagen in beveiligde systemen met persoonlijke inloggegevens. Papierdocumenten worden veilig opgeborgen. Foto's van kinderen worden alleen gemaakt en gedeeld na expliciete toestemming van ouders/verzorgers. Beeldmateriaal wordt uitsluitend gebruikt voor interne communicatie via het ouderportaal of voor informatieve doeleinden van Kinderdagverblijf Chrysant. Video-opnames door derden zijn binnen het kinderdagverblijf niet toegestaan, ter bescherming van de privacy van kinderen en medewerkers.

Delen van gegevens Gegevens van kinderen worden nooit gedeeld met derden zonder toestemming van ouders/verzorgers, tenzij dit wettelijk verplicht is (bijvoorbeeld bij overdracht naar de basisschool of in het kader van de meldcode).

Rechten van ouders/verzorgers Ouders/verzorgers hebben het recht om: hun gegevens en die van hun kind in te zien; gegevens te laten corrigeren; vragen te stellen over het gebruik en de opslag van persoonsgegevens.

Vragen of verzoeken met betrekking tot privacy en gegevensbescherming kunnen worden gericht aan de directie van Kinderdagverblijf Chrysant.

Foto- en Video-opnames van Kinderen

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant gaan we uiterst zorgvuldig om met de privacy van kinderen, ouders/verzorgers en medewerkers. Om deze reden is het **niet toegestaan** voor personen die **niet in dienst zijn** of niet direct betrokken zijn bij de organisatie (zoals ouders/verzorgers, bezoekers of leveranciers) om video-opnames te maken binnen het kinderdagverblijf. Bewegend beeld met geluid vormt namelijk een grotere inbreuk op de privacy dan foto's, en past niet binnen ons veiligheids- en privacybeleid.

De pedagogisch medewerkers maken regelmatig foto's van de kinderen tijdens dagelijkse activiteiten of bijzondere momenten, zoals:

- Feestdagen
- Verjaardagen
- Uitstapjes
- Thema-activiteiten

Deze foto's worden uitsluitend gebruikt voor:

1. **Privédoeleinden voor ouders/verzorgers**, via het ouderportaal (mits toestemming is verleend);
2. **Interne verslaglegging**, zoals het monitoren van ontwikkeling;
3. **Publicatie op website of informatiemateriaal**, maar alleen wanneer hiervoor vooraf expliciet schriftelijke toestemming is gegeven door ouders/verzorgers.

Bij publicatie letten wij er nauwkeurig op dat geen enkele afbeelding belastend, ongepast of schadelijk kan zijn voor het kind, in lijn met algemeen geldende normen en kinderrechten.

Uitzondering: video-opnames voor training

Video-opnames zijn uitsluitend toegestaan voor **professionele trainings- en ontwikkeldoeleinden binnen ons team**. Deze opnames worden veilig opgeslagen, alleen intern gebruikt, en nooit extern verspreid. Ouders/verzorgers worden vooraf geïnformeerd indien een opname relevant is voor een situatie waarin hun kind mogelijk in beeld komt.

Tarieven 2026

Het uurtarief voor opvang in 2026 bedraagt € 11,23 per uur voor opvang van maandag t/m vrijdag. Ouders/verzorgers kiezen voor een 52-weekenpakket, waarmee kinderen gedurende het hele jaar — inclusief schoolvakanties — welkom zijn op de opvang.

U betaalt voor een volledig verzorgde dag van 08:35 tot 18:10 uur.

Dit tarief is bruto. Ouders/verzorgers kunnen via de Belastingdienst kinderopvangtoeslag aanvragen via www.toeslagen.nl.

Facturatie

- Facturatie vindt plaats in **12 gelijke maandtermijnen** via automatische incasso.
- U betaalt dus ook in vakantieperioden.
- Het maandbedrag wordt berekend op basis van **52 weken opvang / 12 maanden**.
- Jaarlijks ontvangt u een **jaaropgave** van de afgenomen uren; deze wordt éénmalig verstrekt.

Extra dagen, ruilen en inhalen

- Ouders/verzorgers kunnen extra dagen aanvragen.
- Extra opvang wordt berekend tegen het uurtarief dat in het contract staat vermeld.
- Ruilen of inhalen van dagen is mogelijk mits de bezetting en BKR dit toelaten.

Inclusie en diversiteit

Bij Kinderdagverblijf Chrysant is ieder kind welkom. Wij zien kinderen als unieke individuen met een eigen achtergrond, gezinssituatie, cultuur, taal, mogelijkheden en behoeften. Diversiteit beschouwen wij als een verrijking van de groep en als een belangrijk onderdeel van de maatschappelijke ontwikkeling van kinderen. Een inclusieve omgeving draagt bij aan het gevoel van veiligheid, verbondenheid en respect voor elkaar.

Onze pedagogisch medewerkers hanteren een open, respectvolle en onbevooroordeelde houding. Zij sluiten aan bij de behoeften van het individuele kind en kijken naar mogelijkheden in plaats van beperkingen. Inclusie betekent voor ons dat ieder kind actief kan deelnemen aan het groepsleven en zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt.

1. Emotionele veiligheid

Een inclusieve benadering draagt bij aan emotionele veiligheid doordat kinderen ervaren dat zij mogen zijn wie zij zijn. Verschillen worden geaccepteerd en gerespecteerd. Pedagogisch medewerkers zorgen voor een warme, veilige sfeer waarin kinderen zich durven uiten en zichzelf kunnen zijn. Door sensitief en responsief te reageren op signalen van kinderen, voelen zij zich begrepen en beschermd.

2. Ontwikkeling van persoonlijke competenties

Door kinderen ruimte te geven om hun eigen identiteit te ontwikkelen, versterken wij hun zelfvertrouwen en zelfbeeld. Kinderen leren hun eigen kwaliteiten herkennen en waarderen. Activiteiten en begeleiding worden afgestemd op het ontwikkelingsniveau van het kind, zodat ieder kind succeservaringen kan opdoen en zich in eigen tempo kan ontwikkelen.

3. Ontwikkeling van sociale competenties

In een diverse groep leren kinderen omgaan met verschillen tussen mensen. Door samen te spelen, te delen en rekening te houden met elkaar ontwikkelen kinderen sociale vaardigheden zoals empathie, samenwerken en communiceren. Pedagogisch medewerkers begeleiden interacties tussen kinderen en benoemen gevoelens en gedrag, zodat kinderen leren zich sociaal vaardig te gedragen in uiteenlopende situaties.

4. Overdracht van normen, waarden en cultuur

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant leren kinderen respectvol omgaan met zichzelf en met anderen. Wij dragen waarden over zoals gelijkwaardigheid, verdraagzaamheid en wederzijds respect. Door aandacht te besteden aan verschillende achtergronden en tradities, leren kinderen dat verschillen normaal en waardevol zijn en dat iedereen onderdeel is van de samenleving.

Samen met ouders/verzorgers creëren wij een inclusieve opvangomgeving waarin gelijke kansen centraal staan en waarin kinderen worden voorbereid op een diverse maatschappij. Op deze manier leveren wij een bijdrage aan de brede ontwikkeling van het kind, nu en in de toekomst.

Verjaardagen en feesten

Verjaardagen worden feestelijk gevierd, omdat gezamenlijke rituelen bijdragen aan verbondenheid en sociale ontwikkeling. Het kind krijgt een verjaardags- of afscheidsmuts en mag trakteren. Trakteren mag maar maak hier een gezonde keuze in. Snoep en chocolade gaan in de tas mee naar huis en kunnen niet gegeten worden op de groep. Trakteren in combinatie met speelgoed mag. Kijk eens bij de Kringloop voor houtspeelgoed. Het hoeft niet nieuw te zijn en graag van duurzame materialen.

Door het jaar heen organiseren we meerdere activiteiten zoals een zomerfeest of Sinterklaasviering, mits dit past binnen de geldende richtlijnen (bijvoorbeeld COVID-19).

Ziekte

We volgen de richtlijnen van GGD en RIVM om een veilige en hygiënische omgeving te waarborgen. Ouders/verzorgers dienen actuele informatie te geven over de gezondheid van hun kind en worden geacht hun kind thuis te houden wanneer er ziekteverschijnselen zijn die volgens de richtlijnen aanleiding zijn om niet te komen.

Gezonde basis voor dagelijks welzijn

Om verspreiding van infecties te beperken werken we met strikte hygiëneregels voor materialen, speelruimtes, commodes, beddengoed en speelgoed. Handhygiëne vormt een essentieel onderdeel van ons beleid: voor en na verzorgende handelingen, na buitenspelen en voor eetmomenten wassen pedagogisch medewerkers en kinderen hun handen.

We volgen de hygiënerichtlijnen van het **RIVM**, passen deze jaarlijks toe binnen de risico-inventarisatie en bespreken relevante maatregelen met ouders/verzorgers wanneer er sprake is van een uitbraak of alertheidssituatie.

Kinderen komen op de opvang in aanraking met diverse (infectie)ziekten. Wanneer een kind tijdens de opvang ziek wordt of een temperatuur heeft van **38,5°C of hoger**, worden ouders/verzorgers gebeld om het kind op te halen. Een kind moet **24 uur koortsvrij** zijn voordat het terug naar de opvang mag. Lichaamstemperatuur wordt rectaal gemeten. Bij net wakker worden wachten we 30 minuten, omdat lichaamstemperatuur tijdelijk verhoogd kan zijn na slaap. Een tweede pedagogisch medewerker controleert altijd de meting als “second opinion”.

Medicatie wordt alleen toegediend wanneer ouders/verzorgers een medicijnverklaring hebben ingevuld en wanneer dit volgens het protocol is toegestaan.

Kinderen moeten kunnen deelnemen aan het dagprogramma. Wanneer een kind te ziek is om mee te doen, vragen we ouders/verzorgers om het kind op te halen — ook zonder koorts.

Wij dienen geen paracetamol toe.

Griep – als je kind 24 uur geen koorts meer heeft en goed eet, drinkt en speelt, mag hij naar de kinderopvang.

RS-virus – je kind mag naar het kinderdagverblijf, maar breng de medewerkers op de hoogte. Zij kunnen met de GGD overleggen of andere ouders/verzorgers moeten worden ingelicht. Soms adviseert de GGD extra maatregelen.

Hand-voet-mondziekte – als je kind zich verder goed voelt, mag hij naar de kinderopvang. Deze ziekte is al besmettelijk voordat je symptomen hebt.

Diarree en braken – met het rotavirus en het norovirus mag je kind weer naar de kinderopvang als hij geen koorts meer heeft en zich verder ook goed voelt. Breng de kinderopvang altijd op de hoogte als je kind diarree heeft en/of moet braken.

Oorontsteking en oogontsteking – je kind mag naar de kinderopvang. Breng de medewerkers wel op de hoogte als de ooginfectie mogelijk is ontstaan door het herpesvirus.

Hoofdluis – je kind hoeft niet thuis te blijven, maar je moet wel direct beginnen met behandelen. Ook moet de opvang de ouders/verzorgers van de andere kinderen informeren dat er hoofdluis is geconstateerd, zodat zij hier bij hun kind op kunnen letten. Alles over hoofdluis bestrijden.

Mazelen – je moet thuisblijven met de mazelen. Het RIVM adviseert zelfs om bij het vermoeden van de mazelen thuis te blijven, om te kijken tot welke vlekjesziekte het zich ontwikkelt.

Rodehond – overleg met de opvang. Rodehond kan gevaarlijk zijn voor zwangere vrouwen, dus het is belangrijk dat andere moeders en medewerkers op de hoogte zijn.

Roodvonk – je kind thuishouden hoeft niet, maar breng de kinderopvang wel op de hoogte. Zij kunnen met de GGD overleggen of ze de andere ouders/verzorgers moeten informeren.

De bof – je hoeft je kind niet thuis te houden, maar de bof kan gevaarlijk zijn voor zwangere vrouwen in het eerste trimester. Breng de kinderopvang dus wel op de hoogte.

Zesde ziekte – je kind mag naar de kinderopvang.

Kinkhoest – je kind mag naar de kinderopvang. Thuisblijven helpt niet voorkomen dat anderen op de opvang ziek worden.

Krentenbaard – overleg met de kinderopvang. Meestal kan je kind gewoon komen als de plek goed kan worden afgedekt. Wel kan de opvang in overleg met de GGD andere ouders/verzorgers informeren. Krentenbaard kan in zeldzame gevallen SSSS (Staphylococcal scalded skin syndrome) veroorzaken, een huidaandoening die gevaarlijk is voor jonge baby's.

Koortslip – je kind mag naar de kinderopvang, maar breng de medewerkers wel op de hoogte. Het herpesvirus dat een koortslip veroorzaakt kan erg gevaarlijk zijn voor baby's jonger dan 4 maanden.

Schurft – een kinderopvangcentrum moet schurft melden bij de GGD. Laat het dus altijd weten als je kind schurft heeft. Thuishouden is niet verplicht, maar je kind moet wel meteen behandeld worden, net als de rest van jullie gezin.

Corona – er gelden voor corona geen andere regels dan voor andere luchtweginfecties.

Waterpokken – je kind mag naar de kinderopvang. Die kan in overleg met de GGD wel de andere ouders/verzorgers op de hoogte brengen dat er waterpokken heerst.

Calamiteit

Als de beroepskracht niet meer in staat is om te werken en niet kan wachten tot een vervanger komt, of het lukt echt niet om haar te vervangen, dan is er sprake van een calamiteit.

Wanneer er sprake is van een brandsituatie of oefening.

Wanneer er ernstige problemen zijn met de riolering.

Hitteplan

Het pand is zeer geschikt om te functioneren wanneer het buiten warm is. Doordat het goed geïsoleerd is beschikt het pand tevens ook over een dubbele zonnewering. Mocht echter de slaapkamer boven de 27 graden uitkomen, dan bellen wij ouders/verzorgers om de mogelijkheden te bespreken. Daarnaast treed ons hitteprotocol in werking.

Overdracht

Een goede overdracht tussen ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers is essentieel voor de continuïteit, het welbevinden en de emotionele veiligheid van het kind. Kinderen functioneren beter wanneer zij ervaren dat de werelden thuis en opvang op een zorgvuldige manier met elkaar verbonden zijn. Dit sluit aan bij inzichten uit de **hechtingstheorie (Ainsworth, 1978)** en onderzoek rondom **ouderpartnerschap** waaruit blijkt dat consistente communicatie stress vermindert en bijdraagt aan een gevoel van veiligheid voor jonge kinderen.

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant vinden dagelijks minimaal twee momenten van overdracht plaats: **bij het brengen en bij het ophalen**. Deze momenten zijn niet alleen praktisch, maar vormen een belangrijk onderdeel van de pedagogische relatie tussen ouders/verzorgers, het kind en het team.

Ochtendoverdracht: samen de dag goed beginnen

Een overdracht bij het brengen is noodzakelijk om het kind een veilige en stabiele start te bieden. Ouders/verzorgers nemen hiervoor gemiddeld vijf minuten de tijd. Zeker bij baby's is dit van groot belang, omdat zij volledig afhankelijk zijn van volwassenen om hun behoeften te communiceren.

Tijdens de ochtendoverdracht bespreken we onder andere:

- Hoe het kind geslapen heeft
- Of het vroeg wakker was of een ochtendhumeur had
- Of het vrolijk is en zin heeft om te spelen
- Eventuele bijzonderheden zoals doorkomende tandjes, een zetpil, recente koorts, diarree of andersoortige afwijkende ontlasting
- Eventuele relevante lichamelijke of emotionele ontwikkelingen
- Nieuwe spulletjes zoals zalfjes, speentjes of knuffels
- Vragen of opmerkingen van ouders/verzorgers
-

Deze informatie helpt pedagogisch medewerkers om het kind gedurende de dag goed te begeleiden, passend bij zijn of haar stemming en behoeften. Ouders/verzorgers worden vriendelijk verzocht rekening te houden met eventuele drukte op de groep tijdens

brenghmomenten.

Eind van de dag: een warme afsluiting

Bij het ophalen geven wij ouders/verzorgers altijd mee hoe de dag van het kind is verlopen. Dit moment duurt gemiddeld twee minuten, tenzij er sprake is van een bijzondere situatie die meer uitleg vereist. In zo'n geval plannen we een apart gesprek of telefonische afspraak met de mentor.

Voorbeelden van wat we terugkoppelen zijn:

- Hoe het kind heeft gespeeld
- Of het heeft meegeholpen (bijv. tafeldekken, uitdelen)
- Bij welke activiteiten het betrokken was
- Hoe het contact met andere kinderen verliep
- Eventuele bijzonderheden in gedrag of emoties

Voor baby's wordt dagelijks een **uitgebreid verslag** gemaakt. Hierin noteren we:

- Slaaptijden (van hoe laat tot hoe laat)
- Hoeveelheden en soorten voeding
- Hoe en wanneer het fruit- en groentemoment is verlopen
- Aantal luiers en eventuele bijzonderheden
- Ontwikkelingsmomenten door de dag heen

Waar mogelijk ondersteunen wij de overdracht met beeldmateriaal, mits ouders/verzorgers hiervoor toestemming hebben gegeven. Foto's en korte updates worden gedeeld via **Konnect (ouderportaal)**. Dit helpt ouders/verzorgers om al vóór het ophalen zicht te hebben op de dag van hun kind en eventuele vragen te formuleren. Een beeld zegt soms meer dan duizend woorden, zeker bij jonge kinderen die thuis nog niet alles kunnen navertellen.

Bereikbaarheid en oudercontact

Wij doen ons uiterste best om laagdrempelig bereikbaar te zijn voor ouders/verzorgers. Dit kan via:

- Het ouderportaal
- E-mail
- Telefonisch contact
- Het inplannen van een persoonlijk gesprek

Wanneer zich terugkerende situaties voordoen, of wanneer ouders/verzorgers graag uitgebreider willen spreken over de ontwikkeling of het gedrag van hun kind, kan er een afspraak met de mentor worden ingepland. De mentor is het vaste aanspreekpunt en volgt het kind gedurende de opvangperiode.

Waarom een overdracht zo belangrijk is

Een zorgvuldige overdracht:

- Biedt kinderen voorspelbaarheid en emotionele veiligheid
- Versterkt het partnerschap tussen ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers
- Helpt bij het vroeg signaleren van bijzonderheden of zorgen

- Stimuleert een doorgaande ontwikkelingslijn
- Versterkt het vertrouwen in de opvang

Onderzoek toont aan dat **een goede samenwerking tussen ouders/verzorgers en opvang de kwaliteit van interacties met kinderen verhoogt** (Slot et al., 2018) en dat kinderen beter gedijen wanneer volwassenen rondom hen consistent en afgestemd handelen.

Schriftje

Een foto zegt meer dan 1000 woorden. Wij vinden het niet noodzakelijk om wekelijks schriftjes te schrijven voor de doelgroep 1 tot 4 jaar. Immers alles wat de PM-er opschrijft wordt meestal ook verteld tijdens de overdracht. Dubbel werk dus! Het schrijven van verhaaltjes of eventueel het toevoegen van tekst bij een foto is vrijblijvend. Wij geven de voorkeur aan een fysieke overdracht i.p.v. digitaal waarbij we tijdens de overdracht in herhaling vallen of slechts: “Geen bijzonderheden” melden. We zijn liever op de groep bezig met de kinderen dan achter de Ipad verhaaltjes tikken die hoogstwaarschijnlijk voor een 2^e keer worden herhaald tijdens het ophalen. We delen liever momenten in de vorm van een foto met ouders/verzorgers. Mits ze daarvoor toestemming hebben gegeven.

Baby's tot 1 jaar worden dagelijks geschreven.

Dreumes worden bij voorkeur ook nog geschreven betreft schema.

Drie-uursregeling

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant staat de emotionele veiligheid en continuïteit van relaties centraal. Onze visie is dat kinderen floreren in een voorspelbare omgeving waarin zij vertrouwde volwassenen om zich heen hebben en weten wat zij kunnen verwachten. Dat vraagt om een zorgvuldige inzet van pedagogisch medewerkers (PM'ers), ook op momenten waarop de kinderopvangorganisatie volgens de wet mag afwijken van de Beroepskracht-Kindratio (BKR). De drie-uursregeling is voor ons geen middel om “minder personeel in te zetten”, maar een instrument dat we selectief en pedagogisch verantwoord toepassen, zodat rust, veiligheid en aandacht voor ieder kind te allen tijde gewaarborgd blijven.

Deze visie sluit aan bij inzichten uit onderzoek dat laat zien dat stabiele interacties en voorspelbaarheid bijdragen aan stressreductie bij jonge kinderen (Ahnert et al., 2006) en dat *kwaliteit van relaties belangrijker is dan kwantiteit van volwassenen op de groep* (Van IJzendoorn & Bakermans-Kranenburg, 2012).

Daarom vindt Chrysant het essentieel dat afwijken van de BKR altijd zorgvuldig, tijdelijk en doordacht gebeurt.

Wettelijke basis

Volgens de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) mogen kinderopvangorganisaties dagelijks maximaal drie uur afwijken van de BKR.

Deze afwijking mag worden ingezet:

- **Tussen 07:35 – 08:35 uur** (maximaal 1 uur)
- **Tussen 12:45 – 14:45 uur** (maximaal 2 uur)

Kinderdagverblijf Chrysant gebruikt deze regeling uitsluitend wanneer de pedagogische veiligheid dit toelaat en nooit als standaard uitgangspunt.

Start van de dag (07:35 – 08:00 uur)

De dag wordt geopend door één PM'er. Dit is een belangrijk moment binnen ons pedagogisch klimaat. Het binnenkomen verloopt rustig en kinderen “druppelen” de dag in. Deze periode biedt:

- kansen voor waardevolle interacties één-op-één
- ruimte voor baby's om op een veilige manier de oudere kinderen te observeren
- natuurlijke leermomenten waarin kinderen van elkaar leren (sociaal leren volgens Bandura, 1977)

De PM'er bewaakt continu het **welbevinden van de jongste kinderen**. Wanneer de situatie te druk wordt, of wanneer een kind overstuur raakt, spelen we hier direct op in.

Voeding vóór 08:00 uur

Voor 08:00 uur bieden PM'ers geen (fles)voeding aan. Wanneer een baby moet drinken, vragen we ouders/verzorgers dit zelf te doen.

Als een baby moet gaan slapen terwijl er nog maar één PM'er aanwezig is, zijn er drie pedagogisch verantwoorde opties:

1. De ouder legt de baby zelf in bed.
2. Een aanwezige ouder houdt kort toezicht op de groep, terwijl de PM'er de baby naar bed brengt.
3. De PM'er wacht tot de collega van 08:00 uur binnenkomt.

Elke keuze wordt gemaakt met het oog op **veiligheid, rust en continu overzicht**.

Middagpauze (12:45 tot 13:45 en van 13:45 tot 14:45 uur)

Tijdens dit blok slapen de meeste kinderen. Slaapmomenten worden in de pedagogiek gezien als **herstelmomenten** waarin kinderen hun ervaringen verwerken (Gerhardt, 2010).

Hierdoor is er tijdelijk minder kind-actieve begeleiding nodig.

Daarom kunnen PM'ers om de beurt een uur pauze nemen. Kinderen die niet slapen:

- doen een rustige activiteit
- puzzelen of spelen aan tafel
- rusten op een stretcher onder toezicht

Wij kijken in deze periode alleen af van de BKR als het pedagogisch verantwoord is en nooit wanneer:

- er te veel kinderen wakker zijn
- er extra emotionele ondersteuning nodig is
- de groepsdynamiek om meer begeleiding vraagt

De pedagogische kwaliteit gaat altijd vóór organisatorische efficiëntie.

Einde van de dag

Vanaf **16:30 uur** worden kinderen opgehaald. Dit moment zorgt voor een natuurlijk aflopende groepsgrootte.

- De PM'er die opende gaat **om 17:15 uur naar huis**.
- De collega sluit **om 18:10 uur**.

Hoewel de wet toestaat dat organisaties hier van de BKR mogen afwijken, doen wij dat bewust nooit aan het einde van de dag.

Ouders/verzorgers halen hun kind verspreid op, waardoor er meestal snel rust ontstaat. De eerste PM'er gaat pas weg wanneer dit pedagogisch verantwoord is. Onze PM'ers laten elkaar nooit "in de chaos achter". Uit onderzoek naar teamfunctioneren blijkt dat teamzekerheid en collegiale steun bijdragen aan betere kwaliteit van interacties met kinderen (Helmerhorst et al., 2017).

Dagelijkse personeelsplanning

Tijd	Aantal PM'ers	Toelichting
07:00 – 08:00	1 PM'er	Mag binnen 3-uursregeling
08:00 – 12:45	2 PM'ers	Altijd volgens BKR
12:45 – 14:45	1 PM'er	Tijdens pauzes, alleen indien verantwoord
14:45 – 18:10	2 PM'ers	Algemeen dagritme, altijd volgens BKR

Belangrijk in onze visie:

Kinderen moeten altijd minimaal één vertrouwd gezicht zien, vooral op momenten waarop er minder personeel aanwezig is. Daarom blijft de mentor of een vaste PM'er op de groep wanneer er organisatorische flexibiliteit nodig is.

Waarom deze zorgvuldigheid?

Wetenschappelijk onderzoek benadrukt dat:

- Consistente responsiviteit stress vermindert bij jonge kinderen (Ahnert et al., 2006)
- Hechting wordt ondersteund door stabiele en voorspelbare interacties (Bowlby, 1988)
- Pedagogisch handelen belangrijker is dan groeps grootte zolang kinderen voldoende aandacht krijgen (Slot et al., 2018)

Onze toepassing van de drie-uursregeling sluit hier volledig op aan:

we passen de wet toe, maar nooit ten koste van de pedagogische kwaliteit.

Achterwacht en Vierogenbeleid

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant heeft veiligheid een centrale en voortdurende prioriteit. Het vierogenbeleid is daarbij een essentieel onderdeel. Dit beleid heeft als doel om zowel kinderen als medewerkers te beschermen en een transparante, veilige werkomgeving te creëren. Volgens het landelijke beleid moet er **altijd een tweede volwassene kunnen meekijken of meeluisteren** (Rijksoverheid, 2018).

Wij borgen dit op verschillende manieren:

- Er is altijd een achterwacht beschikbaar die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn wanneer een PM'er tijdelijk alleen in het pand is.
- Ouders/verzorgers, collega's, leidinggevenden en BSO-medewerkers lopen dagelijks in en uit, waardoor natuurlijke momenten van toezicht ontstaan.
- De ruimtes zijn zodanig ingericht dat zichtlijnen open zijn: slaapkamers en de verzorgingsruimte hebben ramen die inblik mogelijk maken.
- De BSO bevindt zich direct naast onze groep, wat extra sociale controle biedt.

Deze maatregelen sluiten aan bij inzichten uit onderzoek: transparante fysieke omgevingen en regelmatige aanwezigheid van meerdere volwassenen verkleinen risico's op incidenten en vergroten de ervaren veiligheid (Fukkink & Tavecchio, 2010).

Het vierogenbeleid draagt verder bij aan een professionele cultuur van openheid, waarbij pedagogisch medewerkers hun handelen bewust en verantwoord vormgeven.

Klachtenregeling, Communicatie en Ouders/verzorgersamenwerking

Samenwerking met ouders/verzorgers vormt een essentieel onderdeel van kwalitatief goede kinderopvang. Vanuit de theorie over pedagogisch partnerschap weten we dat kinderen het meest gebaat zijn bij een consistente opvoedstijl tussen thuis en opvang (Van der Werff, 2018). Heldere communicatie, transparantie en wederzijds vertrouwen zijn daarbij onmisbaar.

Ouders/verzorgers vertrouwen ons hun kind toe, wat zeker in de beginperiode gepaard kan gaan met onzekerheid. Pedagogisch medewerkers begeleiden ouders/verzorgers hierin zorgvuldig en professioneel, onder andere door:

- aandachtig te luisteren naar verwachtingen en zorgen,
- helder uit te leggen hoe de opvang werkt,
- realistische keuzes te bieden binnen wat pedagogisch verantwoord is,
- respectvol en zonder oordeel te communiceren.

Kinderopvang is mensenwerk; er kan altijd iets mislopen. Een klacht ontstaat in de meeste gevallen uit verstoorde of ontbrekende communicatie. Daarom is het onze verantwoordelijkheid om misverstanden tijdig te herstellen, problemen serieus te nemen en escalaties te voorkomen.

Interne klachtenprocedure

1. **Bespreken bij de betrokken pedagogisch medewerker.**
In veel gevallen wordt het probleem direct opgelost door samen in gesprek te gaan.
2. **Assistent-leidinggevende inschakelen**
Wanneer er geen oplossing wordt gevonden, kan de assistent-leidinggevende helpen de communicatie te herstellen en tot afspraken te komen.
3. **Directie inschakelen**
Wanneer de situatie dat vraagt, neemt de directie de verantwoordelijkheid om tot een passende oplossing te komen.

Ons uitgangspunt is altijd: **openheid, respect, zorgvuldigheid en samenwerking.**

Externe klachtenmogelijkheden

Wanneer interne communicatie niet tot een bevredigende oplossing leidt, kunnen ouders/verzorgers zich wenden tot:

- **Klachtenloket Kinderopvang**
Website: www.klachtenloket-kinderopvang.nl
E-mail: info@klachtenloket-kinderopvang.nl
Telefoon: 0900-1877
- **Geschillencommissie Kinderopvang** (indien bemiddeling niet werkt of direct)

Deze externe instanties waarborgen onafhankelijke behandeling van klachten en versterken daarmee de positie van ouders/verzorgers.

Door ruimte te bieden voor eerlijk gesprek, luisteren en professionele herstelcommunicatie creëren wij een veilig en betrouwbaar klimaat, voor ouders/verzorgers én kinderen.

Ouderavond

Jaarlijks organiseert Kinderdagverblijf Chrysant een ouderavond. Deze bijeenkomst draagt bij aan het pedagogisch partnerschap doordat ouders/verzorgers de gelegenheid krijgen om:

- informatie te ontvangen over relevante thema's,
- vragen te stellen,
- kennis te maken met methodieken (zoals Gordon of Pikler),
- ervaringen uit te wisselen met andere ouders/verzorgers en het team.

Onderzoek toont aan dat ouderbetrokkenheid de ontwikkelingskansen van kinderen vergroot en zorgt voor meer continuïteit in opvoeding en begeleiding (Sylva et al., 2004).

Oudercommissie

De oudercommissie (OC) vertegenwoordigt ouders/verzorgers en is een belangrijk adviserend orgaan binnen de kinderopvang. Volgens de Wet kinderopvang heeft de OC adviesrecht op thema's zoals pedagogisch beleid, veiligheid, voeding en openingstijden.

De oudercommissie:

- versterkt de betrokkenheid van ouders/verzorgers,
- functioneert als klankbord voor de directie,
- bewaakt belangen van kinderen en ouders/verzorgers,
- bespreekt actuele onderwerpen en knelpunten,
- communiceert actief met ouders/verzorgers die zij vertegenwoordigt.

Een goed functionerende OC draagt aantoonbaar bij aan **kwaliteitsverbetering**, doordat signalen vanuit ouders/verzorgers sneller worden gehoord en verwerkt in beleid (Fukink, 2017).

Kinderdagverblijf Chrysant hecht veel waarde aan de betrokkenheid van ouders/verzorgers. De oudercommissie (OC) fungeert als adviesorgaan en vertegenwoordigt de belangen van ouders/verzorgers binnen de kinderopvang. De oudercommissie denkt actief mee over beleid en praktijk, met als gezamenlijk doel het bieden van kwalitatief goede, veilige en warme opvang voor alle kinderen.

De oudercommissie heeft **adviesrecht**, geen stemrecht. Dit betekent dat de oudercommissie gevraagd en ongevraagd advies kan geven over onderwerpen die het beleid en de dagelijkse gang van zaken binnen het kinderdagverblijf betreffen. De houder blijft eindverantwoordelijk voor besluitvorming.

Wij zien de oudercommissie nadrukkelijk als **sparringpartner**. Adviezen worden serieus genomen, besproken en waar mogelijk meegenomen in beleidskeuzes. Wanneer een advies niet (volledig) wordt overgenomen, lichten wij dit gemotiveerd toe.

De oudercommissie kan adviseren over onder andere:

- pedagogisch beleid;
- voeding en gezondheid;
- openingstijden en dagindeling;
- veiligheid en hygiëne;
- communicatie met ouders/verzorgers;
- organisatie van ouderactiviteiten.

De oudercommissie komt minimaal één keer per jaar bijeen en vaker indien gewenst. Overleggen vinden plaats in een open en constructieve sfeer, waarbij ruimte is voor dialoog en verschillende perspectieven.

Wij vinden het belangrijk dat de oudercommissie toegankelijk blijft en geen formeel of zwaar karakter krijgt. Betrokkenheid, meedenken en wederzijds respect staan centraal. Op deze manier blijft de oudercommissie een waardevolle aanvulling op ons beleid, zonder dat de eindverantwoordelijkheid uit handen wordt gegeven.

De oudercommissie ontvangt relevante beleidsdocumenten tijdig, zodat zij haar adviesrol goed kan vervullen.

Bij Kinderdagverblijf Chrysant vinden wij de betrokkenheid van ouders/verzorgers bij de opvang van groot belang. Ouders/verzorgers kennen hun kind als geen ander en leveren daarmee een waardevolle bijdrage aan de kwaliteit van de opvang. De oudercommissie (OC) is het formele orgaan waarin ouders/verzorgers gezamenlijk meedenken en adviseren over het beleid van het kinderdagverblijf.

Doel en rol van de oudercommissie

De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en ouders/verzorgers te behartigen en de kwaliteit van de opvang te bevorderen. De oudercommissie heeft een **adviserende rol** richting de directie van Kinderdagverblijf Chrysant. Adviezen van de oudercommissie worden serieus genomen en zorgvuldig afgewogen.

De oudercommissie heeft **adviesrecht**, zoals vastgelegd in de Wet kinderopvang. Dit betekent dat de directie bij beleidsvoornemens de oudercommissie tijdig informeert en de gelegenheid biedt om advies uit te brengen. De uiteindelijke besluitvorming ligt bij de directie, die verantwoordelijk is voor de organisatie en de kwaliteit van de opvang.

Onderwerpen waarop de oudercommissie adviseert

De oudercommissie kan onder andere adviseren over:

- het pedagogisch beleid;
- voeding en voedingsbeleid;
- openingstijden;
- veiligheid en gezondheid;
- klachtenregeling;
- prijswijzigingen;
- algemene kwaliteit van de opvang.

Werkwijze

De oudercommissie komt minimaal enkele keren per jaar bijeen. De frequentie en vorm van overleg worden in overleg met de oudercommissie vastgesteld. De directie is hierbij aanwezig of bereikbaar voor toelichting en overleg.

De oudercommissie bepaalt zelf hoe zij ouders/verzorgers informeert en raadpleegt, bijvoorbeeld via e-mail, het ouderportaal of mondeling contact. Ouders/verzorgers kunnen onderwerpen aandragen bij de oudercommissie.

Advies en terugkoppeling

Wanneer de oudercommissie advies uitbrengt, ontvangt zij hierop een gemotiveerde reactie van de directie. Indien een advies niet (volledig) wordt overgenomen, wordt dit schriftelijk toegelicht.

Stemrecht en besluitvorming

De oudercommissie heeft **geen beslissings- of stemrecht** over organisatorische of financiële besluiten. De directie blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering daarvan. De adviserende rol van de oudercommissie draagt bij aan transparantie, kwaliteit en wederzijds vertrouwen.

Samenwerking en open communicatie

Wij streven naar een open en constructieve samenwerking met de oudercommissie. Kritische vragen, ideeën en suggesties worden gewaardeerd en gezien als een kans om de opvang verder te verbeteren. Door deze samenwerking versterken wij de kwaliteit van de kinderopvang en zorgen wij voor een veilige, vertrouwde en pedagogisch verantwoorde omgeving voor alle kinderen.

Literatuurlijst

Ainsworth, M. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation*. Lawrence Erlbaum Associates.

Fukkink, R. (2017). *Oudercommissies en kwaliteit in de kinderopvang*. Universiteit van Amsterdam.

Fukkink, R., & Tavecchio, L. (2010). *Werken aan kwaliteit in de kinderopvang: Veiligheid en interactievaardigheden*. SWP.

Rijksoverheid. (2018). *Vierogenbeleid kinderopvang*. <https://www.rijksoverheid.nl>

Sylva, K., Melhuish, E., Sammons, P., Siraj-Blatchford, I., & Taggart, B. (2004). *The Effective Provision of Pre-School Education (EPPE) Project: Final Report*. University of London.

Van der Werff, M. (2018). *Pedagogisch partnerschap tussen ouders/verzorgers en professionals*. Boom.

Overige Aandachtspunten

Om de dagelijkse gang van zaken op Kinderdagverblijf Chrysant soepel en veilig te laten verlopen, hanteren wij een aantal praktische afspraken. Deze afspraken ondersteunen de continuïteit, de veiligheid en het welbevinden van alle kinderen. Wij verzoeken ouders/verzorgers deze afspraken zorgvuldig na te leven.

Brengen en halen

- Ouders/verzorgers worden verzocht hun kind op tijd te brengen en te halen, zodat de dagstructuur voor alle kinderen gewaarborgd blijft.
- Wij adviseren kinderen uiterlijk om 18:00 uur op te halen, zodat er voldoende tijd is voor een rustige en volledige overdracht. Een overdracht duurt gemiddeld 5 tot 10 minuten.
- Wanneer een kind afwezig is, vragen wij ouders/verzorgers dit voor 08:30 uur door te geven. Hierdoor kunnen wij de groepsbezetting aanpassen en eventuele extra aanvragen beter honoreren.

Traktaties en meegebrachte spullen (nogmaals onder de aandacht)

- Traktaties zijn welkom bij verjaardagen. Wij geven echter de voorkeur aan gezonde alternatieven boven snoep. Kleine cadeautjes zijn toegestaan, maar graag geen nieuw speelgoed; hergebruik (bijv. kringloop) juichen wij toe.
- Gelieve geen snoep of speelgoed mee te geven naar de groep (behalve een vertrouwde knuffel voor het slapen). Speelgoed raakt snel kwijt of kan beschadigen.
- Voor de veiligheid en duidelijkheid vragen wij ouders/verzorgers alle jassen, tassen en persoonlijke spullen van naam te voorzien en deze op de aangewezen plek in de gang op te hangen.
- Kinderopvang Chrysant is niet aansprakelijk voor beschadiging of vermissing van zelf meegebrachte spullen.

Ophalen door derden

- Wanneer een kind door iemand anders wordt opgehaald, dient dit altijd vooraf aan de pedagogisch medewerkers te worden doorgegeven.
- De betreffende persoon moet zich kunnen legitimeren.
- Bij twijfel geven wij een kind nooit mee en nemen wij altijd contact op met de ouder.

Aanwezigheid van ouders/verzorgers in de opvang

- Tijdens breng- en haalmomenten zijn ouders/verzorgers zelf verantwoordelijk voor hun kind zolang zij op de opvang aanwezig zijn.
- Wij verzoeken ouders/verzorgers aandacht te houden voor eigen eigendommen zoals sleutels en tassen.

Buiten spelen en kleding

- Buiten spelen is een belangrijk onderdeel van ons dagprogramma. Wij stimuleren kinderen om te rennen en te bewegen, zolang dit veilig is en andere kinderen niet hindert.
- Indien het spel te wild wordt, bieden wij een alternatieve activiteit aan.
- Wij vragen ouders/verzorgers extra kleding mee te geven die vies mag worden. Spelen, ontdekken en experimenteren horen bij het opgroeien.
- Houd rekening met seizoenen: zorg bij koud weer voor gevoerde laarzen, handschoenen en warme kleding.
- Het liefst drukknopen, klittenband en niet al te moeilijke accessoires.
- Kruippakjes zijn zeer geschikt!

Wij stimuleren namelijk graag de zelfredzaamheid van het kind.

Wandelen en activiteiten buiten het terrein

- Wij gaan regelmatig wandelen met de kinderen. Wanneer ouders/verzorgers geen bezwaar hebben gemeld, gaan wij ervan uit dat het kind mee mag.

Foto's en video-opnames

- Indien ouders/verzorgers niet willen dat hun kind gefotografeerd of gefilmd wordt tijdens de opvanguren, dient dit actief doorgegeven te worden. Dit wordt geregistreerd in ons systeem.

Ziekte en medicatie

- Indien een kind medicijnen moet krijgen, wordt dit vastgelegd in een overeenkomst medicijngebruik, conform ons protocol 'Toediening geneesmiddelen'.
- Wij gebruiken deze overeenkomst om veiligheid te waarborgen en eenduidig te handelen.
- Ziekterichtlijnen van GGD en RIVM worden te allen tijde gevolgd.

Verzekeringen

Wanneer een kind door ouders/verzorgers wordt gebracht en is overgedragen aan de pedagogisch medewerker, treedt de verzekering van Kinderdagverblijf Chrysant in werking.

Dit omvat:

- Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering: dekking tijdens verblijf op de locatie en tijdens uitstapjes onder begeleiding van pedagogisch medewerkers.
- Ongevallenverzekering: dekking voor ongevallen tijdens opvanguren.

Kinderopvang Chrysant kan **niet aansprakelijk** worden gesteld voor verlies, vermissing of beschadiging van eigendommen van kinderen of ouders/verzorgers.

Gedragsregels

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant werken wij vanuit een veilige, respectvolle en professionele pedagogische omgeving. Daarom hanteren wij duidelijke gedragsregels voor pedagogisch medewerkers, ouders/verzorgers/verzorgers en kinderen. Iedereen die betrokken is bij de opvang dient van deze regels op de hoogte te zijn en zich eraan te houden.

Deze gedragsregels vormen een belangrijke basis voor een pedagogisch klimaat waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en waarin ouders/verzorgers en medewerkers op een constructieve wijze samenwerken.

1. Gedragsregels voor pedagogisch medewerkers ten opzichte van kinderen

Pedagogisch medewerkers:

- Behandelen ieder kind met begrip, warmte en respect.
- Spreken niet negatief over een kind, noch in het bijzijn van het kind, noch tegenover anderen.
- Benaderen ieder kind onbevooroordeeld en zonder vooringenomen aannames.
- Motiveren en stimuleren kinderen vanuit positieve benadering en met oog voor hun individuele mogelijkheden.
- Gebruiken hun professionele invloed uitsluitend ten goede van het kind.
- Bieden ruimte voor zelfstandigheid, ontwikkeling en expressie.
- Waarborgen een veilige en voorspelbare omgeving, zowel fysiek als emotioneel.
- Omgeven het kind met zorg, aandacht en pedagogische sensitiviteit.

2. Gedragsregels tussen pedagogisch medewerkers en ouders/verzorgers/verzorgers

Pedagogisch medewerkers en ouders/verzorgers:

- Zien elkaar als partners in de opvoeding, waarbij de ouder de eerstverantwoordelijke blijft.
- Stellen vertrouwen in elkaar, handelen open en transparant.
- Gaan respectvol, correct en met begrip met elkaar om.
- Tonen belangstelling voor elkaars perspectief, zonder daarin nieuwsgierig of grensoverschrijdend te zijn.
- Spreken positief over elkaar en accepteren geen dreigende, agressieve of intimiderende houding (waaronder schelden, schreeuwen en agressieve toon).
- Maken problemen en zorgen bespreekbaar op een constructieve manier.

- Vertegenwoordigen het kinderdagverblijf professioneel en zorgvuldig, zowel intern als extern.

3. Pedagogisch medewerkers onderling

Pedagogisch medewerkers:

- Accepteren en vertrouwen elkaar als collega's.
- Zijn eerlijk naar elkaar en communiceren open.
- Bespreken zaken die hen dwars zitten op een respectvolle wijze.
- Nemen afspraken serieus en komen deze zorgvuldig na.
- Respecteren elkaars mening en expertise.
- Geven collega's ruimte wanneer dat nodig is.
- Stellen zich **lerend en reflectief** op (professionele ontwikkeling).
- Handelen als teamleden en dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid.
- Zijn zich te allen tijde bewust van hun professionaliteit en handelen daarnaar.

4. Ouders/verzorgers/verzorgers ten opzichte van andere ouders/verzorgers

Ouders/verzorgers/verzorgers:

- Zijn zich bewust dat ieder kind zeer dierbaar is voor zijn/haar ouder(s).
- Erkennen dat zij primair verantwoordelijk zijn voor hun eigen kind.
- Spreken niet negatief over andere ouders/verzorgers en tolereren geen roddel, kwaadsprekerij of oordelen.
- Zetten zich op hun eigen manier in voor een positief klimaat binnen de groep.
- Nemen verantwoordelijkheid voor het bespreken van problemen en verschuilen zich niet achter anderen.

Wat als gedragsregels niet worden nageleefd?

Bij ongewenst of grensoverschrijdend gedrag volgen wij een duidelijke, oplopende interventiestructuur. Deze opbouw waarborgt zorgvuldigheid, veiligheid en professionele afhandeling.

Fase 1 – Aanspreken op gedrag

De pedagogisch medewerker spreekt de betreffende ouder, collega of betrokkene aan en wijst op de geldende afspraken. Vaak is dit voldoende om het gedrag te herstellen.

Fase 2 – Ingrijpen door de directie

Indien er geen verbetering optreedt of het gedrag zich herhaalt, volgt een gesprek met de directie. Deze beoordeelt de situatie, stelt afspraken op en bewaakt de naleving hiervan.

Fase 3 – Inschakelen van een externe instantie

Wanneer interne stappen onvoldoende effect hebben of wanneer het gedrag zorgwekkend is, kan een externe instantie worden ingeschakeld. Denk aan een mediator, zorgprofessional of adviesorganisaties.

Fase 4 – Juridische stappen en meldplicht

In de volgende gevallen is direct handelen noodzakelijk en kan er **onmiddellijk aangifte** worden gedaan:

- Verbaal geweld, bedreiging of agressie waarbij iemand zich onveilig of bedreigd voelt.
- Lichamelijk geweld, waaronder slaan, duwen of intimiderend fysiek optreden.
- Seksuele intimidatie of seksueel misbruik: in deze gevallen geldt een wettelijke meldplicht.

Onze opvang tolereert **geen vorm van ongewenst gedrag**. Dit geldt zowel voor pedagogisch medewerkers, ouders/verzorgers als andere betrokkenen.

Veiligheid & Gezondheid – Risico-inventarisatie en Huisregels

Binnen Kinderdagverblijf Chrysant staat veiligheid en gezondheid centraal. Jaarlijks voeren wij een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uit op basis van de wettelijke eisen uit de Wet Kinderopvang. De GGD ziet toe op naleving van deze wetgeving en beoordeelt jaarlijks ons veiligheids- en gezondheidsbeleid, evenals de uitvoering van de risico-inventarisaties. De inspectierapporten van de GGD zijn openbaar en voor iedereen inzichtelijk.

Daarnaast vindt er jaarlijks een brandveiligheidscontrole plaats en oefenen wij structureel een ontruiming, gebaseerd op het vastgestelde ontruimingsplan.

Hieronder zijn de huisregels opgenomen die binnen Kinderdagverblijf Chrysant gelden ter waarborging van een veilige, hygiënische en gezonde leefomgeving voor alle kinderen. Deze regels zijn opgesteld in 2026 en kunnen tussentijds worden geactualiseerd indien noodzakelijk.

Huisregels Veiligheid en Gezondheid

1. Entree

- Tijdens buitenspelen of het naar buiten gaan is de deur gesloten, of staat open onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
- Jassen en tassen worden altijd aan de kapstok gehangen.
- De entree wordt niet gedweild tijdens breng- en haalmomenten.
- Tassen met waardevolle spullen of medicijnen worden nooit onbeheerd achtergelaten.
- Kinderen mogen niet zonder toezicht in de entree verblijven.

2. Slaapruimte

- Het bedhekje wordt altijd volledig gesloten en vergrendeld.
- Babybedjes worden kort opgemaakt voor veiligheid.
- Er wordt rekening gehouden met de temperatuur (dekentje wel/niet, kleding van het kind).
- Geen speelgoed in de slaapkamer; vooral alert op kleine voorwerpen.
- Spenen worden gecontroleerd op scheurtjes; knuffels op veiligheid.
- Bedjes worden regelmatig gecontroleerd op slijtage of beschadiging.
- Onveilige kleding (zoals capuchons, koorden, ritsen) wordt verwijderd voor het slapen.
- Er worden geen schoonmaakwerkzaamheden uitgevoerd wanneer kinderen slapen.
- Stopcontacten zijn altijd beveiligd.
- Geen haaraccessoires of kleine objecten tijdens het slapen.

3. Leefruimte

- Kinderen klimmen niet op tafels of speelgoedmeubels.
- Speelgoed ligt op vaste plekken en de ruimte wordt regelmatig opgeruimd.
- Gedweilde vloeren worden niet betreden totdat deze volledig droog zijn.
- Snoeren van apparatuur liggen altijd buiten bereik.
- Rennen in de groep is niet toegestaan.
- Kinderen nemen geen speelgoed in de mond tijdens lopen/kruipen.
- Boxhekjes worden altijd met het slotje gesloten.
- Speelgoed in de box mag niet gebruikt worden om op te staan.

- Klein materiaal (kraaltjes e.d.) wordt uitsluitend aan tafel gebruikt en onder toezicht.
- Beschadigd speelgoed wordt direct verwijderd.
- Hete thee blijft op het aanrecht of wordt hoog geplaatst.
- Kinderen eten altijd onder toezicht; kinderstoelen worden dicht bij een PM'er geplaatst.
- Deuren worden zachtjes gesloten en gecontroleerd op veiligheid m.b.t. vingers.
- Scharen en messen worden pas op tafel gelegd wanneer de PM'er eraan zit.
- Schoonmaakmiddelen worden hoog opgeborgen.
- Niet gooien met speelgoed.
- Alle stopcontacten hebben kinderbeveiliging.

4. Buitenruimte

- De poort blijft altijd gesloten en wordt regelmatig gecontroleerd.
- Er wordt niet gefietst op het gras of rond de zandbak.
- Buitenruimte en zandbak worden dagelijks gecontroleerd op zwerfvuil.
- Speelgoed blijft in de zandbak; kinderen houden scheppen laag.
- De zandbak wordt aan het einde van de dag geveegd.
- Bij het pakken van speelgoed uit het opberghok wachten kinderen buiten.
- Speeltoestellen en buitenspeelgoed worden regelmatig gecontroleerd.
- De zandbak wordt aangeharkt voordat gespeeld wordt.
- Kinderen worden bij felle zon ingesmeerd en beschermd.
- Klimmen op hekwerk is verboden.
- Bij gebruik van een opblaasbadje zit altijd een PM'er binnen handbereik voor toezicht.

5. Verschoonruimte

- Kinderen zijn hier alleen onder begeleiding van een PM'er.
- De PM'er blijft te allen tijde bij de commode en houdt contact met het kind.
- Het trapje wordt alleen onder begeleiding gebruikt en na gebruik verwijderd.
- Als er geen PM'er aanwezig is, blijft de deur gesloten.
- Natte plekken worden direct verwijderd.
- Schoonmaakartikelen en alcohol worden hoog opgeborgen.
- Speelgoed is niet toegestaan in de verschoonruimte.

6. Keuken

- De waterkoker staat achterin en buiten bereik van kinderen.
- Geen gevaarlijke stoffen in de afvallemmer.
- Schoonmaakmiddelen worden hoog opgeborgen, gescheiden van voedsel.
- Hete thee blijft op het aanrecht of wordt pas gedronken wanneer afgekoeld.
- Messen/scharen worden direct na gebruik opgeborgen.
- Een gedweilde vloer wordt pas betreden als deze droog is.
- Natte plekken worden direct opgedaan.

7. Sanitair volwassenen

- De deur van het volwassenen toilet is altijd gesloten; kinderen maken hier geen gebruik van.

8. Omgeving (wandelen en uitstapjes)

- Bij wandelen wordt altijd een mobiele telefoon meegenomen.
- Kinderen lopen niet vooruit.
- Kinderen houden de hand van een PM'er vast of blijven in de bolderkar.
- Kinderen blijven zittend in de bolderkar; slotje altijd gesloten.
- Alleen PM'ers openen en sluiten de buitendeur of poort.

Kwaliteitscyclus en evaluatie

Kinderdagverblijf Chrysant werkt continu aan het waarborgen en verbeteren van de kwaliteit van de opvang. Wij hanteren hiervoor een cyclische werkwijze van **plannen, uitvoeren, evalueren en bijstellen (PDCA)**.

- **Plannen:**
Beleid en werkwijzen worden vastgesteld op basis van de Wet kinderopvang, pedagogische inzichten, observaties in de groep en signalen van ouders/verzorgers en medewerkers.
- **Uitvoeren:**
Pedagogisch medewerkers handelen dagelijks volgens het pedagogisch beleidsplan, vastgestelde protocollen en afspraken.
- **Evalueren:**
De uitvoering wordt regelmatig geëvalueerd via:
  - teamoverleggen;
  - observaties van kinderen;
  - oudergesprekken en ouderfeedback;
  - de jaarlijkse risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid;
  - inspecties en rapportages van de GGD.
- **Bijstellen:**
Op basis van evaluaties worden beleid en werkwijzen waar nodig aangepast. Wijzigingen worden besproken binnen het team en, indien van toepassing, met ouders/verzorgers en de oudercommissie.

Door deze structurele kwaliteitscyclus borgen wij een veilige, verantwoorde en pedagogisch hoogwaardige opvang voor alle kinderen.

Tot slot

Een positief pedagogisch klimaat is per definitie **open, warm en uitnodigend**. Het biedt kinderen de veiligheid en rust die zij nodig hebben om te kunnen ontdekken, experimenteren en groeien, zonder dat alles altijd kan of mag. Tegelijkertijd is het geen omgeving van voortdurende controle. Het gaat om de juiste balans: een sfeer waarin kinderen en volwassenen elkaar met respect benaderen en waarin ieder kind zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt.

De pedagogisch medewerkers van Kinderdagverblijf Chrysant staan hiervoor garant. Zij creëren dagelijks een klimaat waarin kinderen zich welkom voelen en zichzelf kunnen zijn. Juist de kleine, alledaagse momenten vormen daarbij de kern van ons pedagogisch handelen: een lach, een traan, een spannend moment, een conflictje of een knuffel. Dit zijn de waardevolle pedagogische momenten waar we samen bij stilstaan, omdat ze bijdragen aan de emotionele, sociale en cognitieve ontwikkeling van ieder kind.

Met dit pedagogisch beleidsplan hebben wij verwoord waar wij als kinderdagverblijf voor staan en wat u van ons mag verwachten. Mocht er iets onduidelijk zijn of heeft u vragen, ideeën of opmerkingen, dan bent u altijd van harte welkom. Onze deur staat letterlijk en figuurlijk voor u open.

Oprichter Kaey Çildir

Ik ben Kaey Cildir en momenteel 37 jaar. Sinds 2013 ben ik zelfstandig ondernemer in het onderwijs en de kinderopvang. In 2014 en 2018 mocht ik twee keer vader worden van Mirza en Álva. Ik woon samen met mijn lieve vrouw Hatice in de wijk Kruiskamp in Amersfoort. Tijdens mijn minor, onderdeel van de opleiding Docent Omgangskunde in Utrecht, moesten wij een groot doel visualiseren en presenteren in de vorm van een moodboard. Op mijn moodboard stonden twee kinderdagverblijven: één in Nederland en één in het buitenland. Het doel daarachter was om een buitenlands kinderdagverblijf op te zetten waar mbo-studenten hun buitenlandstage konden voltooien. Uit mijn ervaring als docent in het mbo merkte ik dat veel studenten wél graag naar het buitenland wilden, maar het uiteindelijk niet deden vanwege achterstanden in lessen en toetsen. Mijn oplossing: docenten die synchroon met Nederland lesgeven in het buitenland én tegelijkertijd het kinderdagverblijf managen. Nog steeds een prachtig doel!

Ik sta sinds mijn 18e voor de klas, eerst als onderwijsassistent en daarna als docent Omgangskunde. Ik gaf pedagogiek aan studenten Pedagogisch Medewerker niveau 3 en 4. Omdat het opzetten van een eigen kinderdagverblijf een blijvend streven was, ben ik als zelfstandige ‘in de keuken gaan kijken’ bij zowel kleine als grote organisaties. In 2020 ben ik begonnen op de sport- en reguliere BSO. In 2021, 2022 en 2024 heb ik langdurige opdrachten ingevuld bij verschillende locaties van Stichting Kinderopvang Amersfoort, waaronder: Villa Blanca, De Krakeling (nu De Kei), 't Vliet, Bubbels, De Bergkei, De Puntmuts en Binnenstebuiten. Daarnaast viel ik vaak in op andere locaties van SKA: Plons, Kriskras, Ukkenburg, Jonkvrouw, Boekweit, Harlekijn, Jan Jans, De Mamoet en De Tovertriangel. Stap een willekeurig filiaal binnen bij SKA en de pedagogisch medewerkers zullen mij vast herkennen!

Doelgroepen: horizontale groepen, verticale groepen, BSO en peuterspeelzaal.

Behalve in de zomervakanties was ik wekelijks gemiddeld 45 uur op de groepen te vinden sinds 2021. Inmiddels ben ik dus behoorlijk gepokt en gemazeld in de kinderopvang!

Voor Kindergarden heb ik in 2023 langdurige opdrachten uitgevoerd in Bussum en Zeist.

Doelgroepen: dreumesgroepen, peutergroepen, peuterplusgroep en BSO.

Voor Partou in Utrecht heb ik in 2024 een langdurige opdracht gedaan op de babygroepen, de 2-tot-3-groep, de verticale groep en de peuterplusgroep.

Van 2020 t/m 2024 ben ik daarnaast regelmatig werkzaam geweest in Weesp, Diemen, Utrecht, Maarssen en Breukelen voor Kind & Co.

Ook bij Bink heb ik ervaring opgedaan door mee te draaien op locaties als de Egelantierstraat in Hilversum en Bloss in Nieuwland (Amersfoort).

Van 2024 t/m 2025 werkte ik op een BSO+ met kinderen met een extra zorgvraag.

Ondanks alles wat ik heb gezien, geleerd en meegekregen, zat het perfecte kinderdagverblijf er niet tussen. Geen van de organisaties was een plek waar ik mijn eigen kinderen blindelings zou brengen. Daarom is mijn passie — die ik ruim 15 jaar geleden voelde tijdens mijn opleiding — nooit verdwenen. Ik zocht iets kleinschaligs, sportiefs, uitdagends, écht gezond en helemaal 21st-century proof. Kinderdagverblijven zijn vaak óf-óf, maar ik ben persoonlijk meer van én-én. Een kinderdagverblijf waar het fantastisch is geregeld voor het kind, de ouder én de pedagogisch professional. Vaak zie ik dat slechts twee van deze drie worden benadrukt. Bij Chrysant worden ze alle drie dik onderstreept!

Een persoonlijk doel is om het leukste kinderdagverblijf op te zetten voor Dâfi en al zijn toekomstige vriendjes en vriendinnetjes. Hier worden straks écht hele mooie herinneringen gemaakt!

Oprichter Hatice Özkul

Hoi, ik ben Hatice, 37 jaar oud en zéér trotse moeder van twee heerlijke kinderen. Samen met Kaey heb ik, na het behalen van mijn diploma Onderwijsassistent, de opleiding Docent Omgangskunde gevolgd. Tijdens deze opleiding droomden we al vaak over een eigen kleinschalig kinderdagverblijf. Sinds mijn 18e werk ik in de kinderopvang naast mijn werkzaamheden in het onderwijs.

Als mede-eigenaar van ons bedrijf heb ik de afgelopen jaren langdurige opdrachten vervuld voor Kind & Co, Kindergarden, Bloss, SKA en Topkids. Voor Kindergarden ben ik daarnaast ook waarnemend vestigingsmanager geweest in mijn rol als adjunct.

Ik kan niet wachten om een lang gekoesterde droom werkelijkheid te laten worden!

Een kleinschalige opvang waarin wij samen, met andere zeer ervaren pedagogen, al onze kennis en ervaring kunnen vormgeven tot iets unieks. Een plek waar kinderen met een warm gevoel naartoe gaan, en waar ouders/verzorgers met een tevreden en vertrouwd gevoel hun kroost weer ophalen. Dat ouders/verzorgers hun meest kostbare bezit met een gerust hart bij Chrysant brengen — dát is voor mij zo'n prachtige uitdaging, en ik voel enorm veel energie om dit te realiseren!

In ons kleinschalige kinderdagverblijf staat elk kind als uniek individu centraal. Dankzij de kleinschaligheid kunnen we beter inspelen op hun specifieke behoeften en ontwikkeling. We zorgen ervoor dat de pedagogische basisdoelen iedere dag worden vervuld, zodat elk kind de zorg en stimulans krijgt die het verdient.

Ook ouders/verzorgers spelen hierin een belangrijke rol. Door onze open communicatie worden ouders/verzorgers actief betrokken bij de groei en ontwikkeling van hun kind. Hierdoor voelen zij zich verbonden met het proces en kunnen zij met vertrouwen volgen hoe hun kind bij ons opgroeit. Dit betekent concreet dat het straks ook mogelijk is voor ouders/verzorgers om op bepaalde momenten mee te participeren. Ze worden bijvoorbeeld uitgenodigd om te helpen bij een knutselactiviteit, voor te lezen, of te ondersteunen tijdens een pizza- of taartworkshop — iets wat in de opvangbranche helaas steeds minder vaak voorkomt.

Met deze aanpak bieden we een warme, veilige en stimulerende omgeving die zowel kinderen als ouders/verzorgers zekerheid en vertrouwen geeft. We doen het namelijk samen: het kind, de ouder, de professionals — in combinatie met de geweldige faciliteiten van ons kinderdagverblijf.

Door onze kennis en ruime ervaring staan wij garant voor een persoonlijke en hoogwaardige kinderopvang die echt het verschil maakt. Ons zelfbedachte dagprogramma voelt straks heel vertrouwd aan.